

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT O POMOCY PUBLICZNEJ W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2012 ROKU

Warszawa, wrzesień 2013 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK.....	5
II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU	8
1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy.....	8
2. Formy pomocy	9
3. Wartość pomocy	11
4. Przeznaczenie pomocy publicznej	13
5. Pozostałe założenia metodologiczne	14
III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	15
1. Synteza wyników za 2012 rok	15
2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2008-2012 ..	16
IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM....	19
1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy	19
2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy	23
3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy.....	28
4. Pomoc publiczna w podziale według województw	36
5. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów	42
6. Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy	46
7. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta.....	48
8. Najwięksi beneficjenci pomocy	51
V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) ...	53
1. Pomoc horyzontalna.....	53
1.1. Pomoc na prace badawczo-rozwojowe	53
1.2. Ochrona środowiska	54
1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.....	55
1.4. Zatrudnienie	56
1.5. Szkolenia	58
1.6. Ratowanie i restrukturyzacja.....	59
1.7. Naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	60
1.8. Promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego.....	61
1.9. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów.....	61
1.10. Kapitał podwyższonego ryzyka.....	63
1.11. Ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych	64
2. Pomoc regionalna.....	65
3. Pomoc sektorowa	68
3.1. Sektor górnictwa węgla.....	68
3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej	69
3.3. Sektor kinematografii.....	69
3.4. Sektor gazu ziemnego.....	70
3.5. Sektor telekomunikacyjny	70

4. Inne przeznaczenia	71
4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych	71
VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU	73
1. Informacje ogólne	73
2. Transport lądowy	75
3. Transport lotniczy	75
4. Transport śródlądowy	75
5. Transport intermodalny	76
6. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie	76
VII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ	77
SPIS TABEL	85
SPIS WYKRESÓW	87
ZAŁĄCZNIKI	88
Załącz. 1. Lista programów pomocowych obowiązujących w 2012 roku	88
Załącz. 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2012 roku	117

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z art. 107 ust. 1 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) **pomoc publiczna** to pomoc udzielana przez państwo członkowskie lub ze źródeł państwowych, w jakiegokolwiek formie, która narusza lub grozi naruszeniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów, w zakresie, w jakim wpływa ona negatywnie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

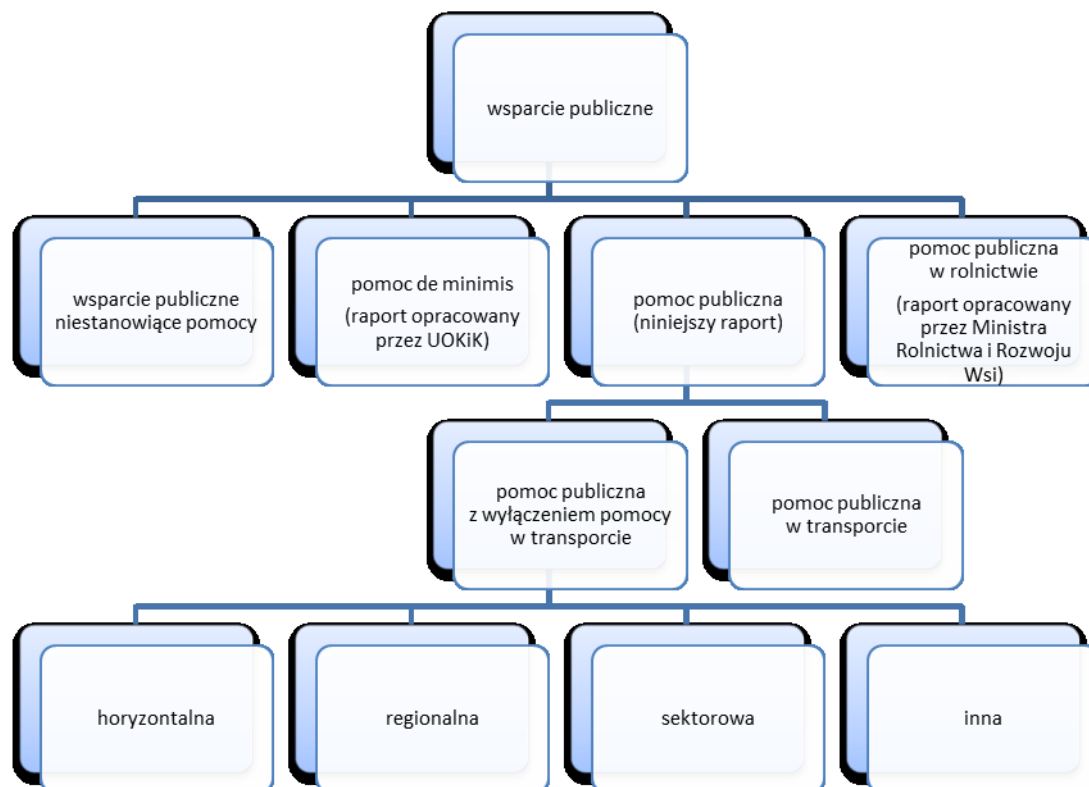
Na podstawie art. 31 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK)** jest organem monitorującym pomoc publiczną w Polsce (z wyłączeniem pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie). Monitorowanie pomocy publicznej obejmuje gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji o udzielonej pomocy publicznej, w szczególności o jej rodzajach, formach i wielkości.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, na podstawie zgromadzonych sprawozdań i informacji przestanych przez podmioty udzielające pomocy, **Prezes UOKiK opracowuje, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w danym roku.** Niniejszy raport stanowi wypełnienie tego obowiązku i zawiera wyniki monitorowania pomocy publicznej udzielonej w Polsce w 2012 roku tj. w szczególności dane dotyczące wartości, form i przeznaczenia pomocy publicznej, a także ocenę skutków udzielonej pomocy w sferze konkurencji. **Raport nie uwzględnia natomiast pomocy udzielonej w sektorze rolnictwa** (w rozumieniu art. 38 TFUE), do monitorowania której właściwy jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jednocześnie, zgodnie z *rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis* (Dz. Urz. UE L Nr 379 z 28.12.2006) pomoc której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat kalendarzowych nie przekracza 200 tys. euro (lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie zagraża zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega przepisom art. 107 ust. 1 TFUE. W związku z powyższym **pomoc de minimis nie została uwzględniona w niniejszym raporcie.** Informacje o pomocy *de minimis* udzielonej w 2012 roku zostały przedstawione w przygotowanym przez Prezesa UOKiK odrębnym raporcie „*Raport o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2012 roku*”.

Wykres 1.

Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej

Ponadto, w dokumentach dotyczących perspektywy finansowej 2007-2013 Komisja Europejska wyraźnie wskazuje na **konieczność zapewnienia zgodności udzielanego wsparcia ze środkami unijnymi z przepisami o pomocy publicznej**¹. Zapewnienie takiej zgodności w praktyce wymaga opracowania odpowiednich programów pomocowych, zgodnie z którymi będzie udzielane wsparcie w ramach funduszy unijnych. W konsekwencji, oraz z uwagi na to, że środki unijne stanowią dochód budżetu państwa, w sytuacji gdy beneficjent środków pochodzących z funduszy unijnych prowadzi działalność gospodarczą i spełnione są pozostałe przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE (korzyść, selektywność, groźba zakłócenia lub zakłócenie konkurencji oraz wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE), **środki te stanowią pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE**. Oznacza to, że mają do nich zastosowanie przepisy art. 32 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*. Tak więc organy udzielające wsparcia ze środków unijnych mają obowiązek przekazywania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej. Ze względu na powyższe w niniejszym raporcie (podobnie jak w raportach za lata 2008-2011), do całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej wliczono środki unijne finansujące programy pomocowe lub udzielone jako pomoc indywidualna.

¹ Dla przykładu można wskazać art. 9 ust. 5 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L Nr 210 z 31.07.2006)*, który stanowi, iż „Operacje finansowane z funduszy są zgodne z postanowieniami Traktatu i aktów przyjętych na jego podstawie”. Ponadto w pkt 26 preambuły *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L Nr 371 z 27.12.2006)*, Komisja Europejska wskazuje, iż finansowanie projektu w ramach programu operacyjnego ze środków wspólnotowych oraz środków krajowych musi uwzględniać przepisy o pomocy publicznej.

Poza wspomnianym powyżej monitorowaniem, rola Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej polega na **zapewnieniu zgodności projektów tej pomocy z odpowiednimi przepisami unijnymi** (wynikającymi z przepisów TFUE oraz regulacji wydanych przez Komisję Europejską, która jest organem odpowiedzialnym za kontrolę pomocy publicznej). Swoje kompetencje w zakresie pomocy publicznej Prezes UOKiK realizuje poprzez:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy (zgłaszanie uwag i projektów sformułowań konkretnych przepisów),
- wydawanie opinii o projektach programów pomocowych i projektach pomocy indywidualnej w zakresie ich zgodności z prawem unijnym dotyczącym pomocy publicznej,
- zgłaszanie (notyfikowanie) Komisji Europejskiej tam gdzie to konieczne projektów programów pomocowych i projektów pomocy indywidualnej a następnie działanie na rzecz uzyskania jej formalnej akceptacji,
- gromadzenie i przetwarzanie danych na temat pomocy publicznej i opracowywanie zbiorczych raportów dla Komisji Europejskiej oraz Rady Ministrów,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w udzielaniu pomocy (niezgodność z przepisami unijnymi lub przepisami zatwierdzonego programu pomocowego) oraz jej sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodność sprawozdań z przepisami sprawozdawczymi).

Z powyższego wynika, iż co do zasady Prezes UOKiK **nie posiada kompetencji w zakresie inicjowania, projektowania, wprowadzania w życie oraz realizowania instrumentów polityki gospodarczej państwa takich jak wspieranie określonych grup przedsiębiorców²**. Uprawnienia w tym zakresie posiadają ministrowie i/lub inne organy państwa odpowiedzialne za kształtowanie i realizowanie polityki gospodarczej w powierzonych im dziedzinach życia gospodarczego, **posiadający w dyspozycji odpowiednie zasoby budżetowe pozwalające im na udzielanie takiego wsparcia**. Natomiast działania Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej są zawsze pochodną aktywności tych organów i ograniczają się do **zapewnienia zgodności projektów pomocy z unijnymi zasadami konkurencji oraz monitorowania realizacji tej pomocy**.

W konsekwencji Prezes UOKiK nie dokonuje również oceny efektywności i skuteczności aktualnie udzielanej przedsiębiorcom pomocy. Natomiast zgromadzone i przetworzone dane o udzielonej pomocy (czyli sposobie realizacji poszczególnych instrumentów pomocowych) oraz dokonane na ich podstawie i zawarte w niniejszym raporcie analizy wielkości pomocy w różnych aspektach (np. ze względu na przeznaczenie, formę, rodzaj beneficjenta, region itp.) **mogą służyć organowi, który dany instrument zaprojektował i wdrożył, do przeprowadzenia dogłębnych analiz co do celowości, skuteczności i efektywności danego instrumentu w obszarze gospodarki, na który ten organ chciał wywrzeć określony wpływ**. Wynikiem tych analiz może być podjęcie decyzji o kontynuacji udzielania danej pomocy, jej zmianie bądź zakończeniu jej udzielania, czy też ewentualnie przygotowaniu nowych lepszych lub komplementarnych instrumentów.

² Jedynym wyjątkiem w którym Prezes UOKiK może udzielać pomocy publicznej lub pomocy de minimis jest sytuacja wskazana w art. 113 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) w odniesieniu do nałożonych przez siebie kar (odroczenie, rozłożenie na raty). Jednakże celem tej regulacji nie jest systemowe wpływanie na gospodarkę lecz incydentalne ułatwienie przedsiębiorcy na którego została nałożona znaczna kara spłaty tej kary. Do chwili obecnej Prezes UOKiK udzielił takiego wsparcia tylko dwukrotnie (jako pomoc de minimis).

II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU

1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy

Informacje zawarte w raporcie pochodzą ze sprawozdań przekazywanych przez podmioty udzielające pomocy publicznej do Prezesa UOKiK. Obowiązek składania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej wynika z art. 32 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, zgodnie z którym podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi UOKiK:

- sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo
- informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym.

Podmiotami udzielającymi pomocy są organy administracji publicznej oraz inne podmioty (w tym przedsiębiorcy publiczni), które są uprawnione (posiadają kompetencje) do udzielania pomocy. Udzielenie pomocy następuje najczęściej w wyniku wydania decyzji lub zawarcia umowy. Wśród podmiotów, które w 2012 roku udzieliły pomocy, można wymienić w szczególności:

- Marszałków województw,
- Starostów powiatów,
- Prezydentów i burmistrzów miast oraz wójtów gmin,
- Ministra Gospodarki,
- Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej,
- Ministra Skarbu Państwa,
- Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Ministra Administracji i Cyfryzacji,
- Agencję Rozwoju Przemysłu S.A.,
- Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,
- Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesów Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Dyrektorów izb skarbowych i celnych oraz naczelników urzędów skarbowych i celnych (dalej jako organy podatkowe),
- Ochotnicze Hufce Pracy,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Beneficjentów unijnych programów operacyjnych,
- Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.,
- Dyrektora Instytutu Nafty i Gazu,
- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- Dyrektora Narodowego Centrum Nauki,
- Dyrektora Władzy Wdrażającej Programy Europejskie,
- Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej,
- Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.,
- Dyrektora Generalnego Służby Więziennej,
- Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

Podmioty udzielające pomocy przekazywały sprawozdania przy pomocy aplikacji SHRIMP (podmioty wdrożone do aplikacji) lub za pośrednictwem poczty elektronicznej na formularzu sprawozdawczym w postaci pliku Excel (podmioty niewdrożone do aplikacji). Aplikacja SHRIMP jest to aplikacja informatyczna umożliwiająca wprowadzanie przez podmioty udzielające pomocy informacji o udzielonej pomocy bezpośrednio do centralnej bazy danych na zasadzie dostępu *on-line*.

W 2012 roku przekazywanie sprawozdań za pośrednictwem aplikacji SHRIMP kontynuowały jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej oraz podmioty im podległe lub przez nie nadzorowane, Bank Gospodarstwa Krajowego, spółka Zarządca Rozliczeń S.A. oraz Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Pozostałe podmioty, które w 2012 roku nie były jeszcze wdrożone do systemu, tj. przedsiębiorcy publiczni oraz inne podmioty, którym przyznane zostały kompetencje do udzielania pomocy publicznej, w tym zwłaszcza przedsiębiorcy realizujący programy unijne, fundacje i stowarzyszenia, sporządzały sprawozdania na formularzu Excel.

Kompletność danych o udzielonej pomocy publicznej w 2012 roku została zapewniona dzięki art. 32 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, który zobowiązuje podmioty uprawnione do udzielania pomocy publicznej, które nie udzieliły żadnej pomocy do informowania Prezesa UOKiK o nieudzieleniu pomocy publicznej w danym okresie sprawozdawczym. Dzięki tej regulacji możliwe było zidentyfikowanie podmiotów uchylających się od obowiązków sprawozdawczych, w odniesieniu do których podjęto działania mające na celu uzyskanie odpowiednich sprawozdań lub informacji.

2. Formy pomocy

Przedmiotem analizy niniejszego raportu są formy pomocy zgrupowane, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, w cztery grupy oznaczone literami A, B, C i D. Dodatkowo kolejnym literom przypisano cyfrę 1 lub 2, w zależności od źródła pochodzenia pomocy (odpowiednio z budżetu lub kosztem uszczuplenia wpływów budżetowych). Z uwagi na brak możliwości przyporządkowania niektórych formy pomocy do jednej z ww. grup stworzono grupę oznaczoną literą E. Do poszczególnych grup zaliczono następujące formy pomocy.

Tabela 1.
Formy pomocy publicznej

Grupa	Pod-grupa	Forma pomocy
Grupa A - dotacje i ulgi podatkowe	A1	dotacje
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacje
		rekompensaty
	A2	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty i odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty)
		umorzenie kar
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		umorzenie kosztów procesu sądowego
		jednorazowa amortyzacja
Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału do spółki
	B2	konwersja wierzytelności na akcje lub udziały
Grupa C - tzw. „miękkie kredytowanie”	C1	pożyczki, kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
	C2	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności kary
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego

Grupa D - poręczenia i gwarancje	D1	poręczenia i gwarancje
Grupa E - inne		

3. Wartość pomocy

Ze względu na fakt, iż pomoc publiczna udzielana jest w różnych formach (dotacje, pożyczki, gwarancje, odroczenia), których kwoty, w aspekcie związanej z nimi korzyści ekonomicznej, nie są ze sobą porównywalne³, aby możliwe było agregowanie, a następnie dokonywanie analiz zagregowanych wielkości konieczne jest najpierw sprowadzenie wartości poszczególnych przypadków pomocy do wspólnego mianownika poprzez przeliczenie kwot pomocy udzielonej w różnych formach na równą każdej formie wartość dotacji czyli przeliczenie na tzw. ekwiwalent dotacji brutto (EDB). Ekwiwalent dotacji brutto wyraża rzeczywistą korzyść ekonomiczną jaką otrzymał przedsiębiorca w związku z otrzymaniem danej pomocy. W związku z powyższym wszystkie wartości pomocy zawarte w niniejszym raporcie zostały przedstawione w postaci EDB, obliczonego zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983, z późn. zm).

Jednocześnie wartość udzielonej pomocy jest przedstawiana zgodnie z zasadą ustalania wartości pomocy na dzień jej udzielenia. Przez dzień udzielenia pomocy należy rozumieć dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do otrzymania tej pomocy, w szczególności jest to dzień zawarcia umowy lub dzień wydania decyzji⁴. Oznacza to, iż wartość udzielonej pomocy w danym roku to inaczej wartość zobowiązań budżetowych podjętych w tym roku, która nie zawsze pokrywa się z wartością poniesionych wydatków lub uszczupień wpływów do budżetu w danym roku. Przykładowo, w przypadku pomocy udzielanej w formie wieloletnich pożyczek lub gwarancji, faktyczna wartość „obciążeń budżetu” z tego tytułu jest rozłożona na kilka lat, a w sprawozdaniu o udzielonej pomocy publicznej widnieje jako całkowita wartość pomocy udzielona w danym dniu (dniu udzielenia pomocy).

W niniejszym raporcie w celu przedstawienia trendów w kształtowaniu się wielkości, form i przeznaczenia pomocy, przedstawiono dane historyczne o pomocy. Dane za lata 2006-2010 pochodzą bezpośrednio z Raportów o pomocy publicznej za poszczególne lata. W konsekwencji dane te, co do zasady, nie uwzględniają informacji o zmianach wartości udzielonej pomocy ani nowych informacji o udzielonej pomocy przekazanych do Prezesa UOKiK po dacie sporządzenia Raportu o pomocy publicznej za dany rok⁵.

³ Oczywiście jest, iż większą korzyścią dla przedsiębiorcy jest uzyskanie 100 tys. dotacji (której nie musi on zwracać) niż pożyczki w wysokości 100 tys. (którą to pożyczkę będzie musiał zwrócić dodatkowo wraz z oprocentowaniem) czy też uzyskanie odroczenia spłaty zaległości podatkowej w wysokości 100 tys. (zaległość tą ostatecznie i tak będzie musiał spłacić).

⁴ Wyjątkiem jest pomoc udzielana w formie ulgi podatkowej na podstawie aktu normatywnego, bez wymogu wydania decyzji, gdzie za dzień udzielenia pomocy uznaje się dzień, w którym upływa termin złożenia deklaracji podatkowej lub zeznania podatkowego.

⁵ W przypadku danych za lata 2006-2009 nie uwzględniono m.in. następujących informacji:

- pomocy publicznej przeznaczonej na promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochronę dziedzictwa kulturowego udzielonej Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. oraz Przedsiębiorstwu Państwowemu Kopalnia Soli „Bochnia” przez Ministra Gospodarki i Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- pomocy publicznej przeznaczonej na rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych udzielonej publicznym jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

Natomiast w niniejszym raporcie po raz pierwszy dokonano aktualizacji danych o pomocy publicznej za rok poprzedni w stosunku do roku, którego raport dotyczy czyli 2011. W konsekwencji dane za 2011 i 2012 rok zostały podane według stanu na dzień 31 maja 2013 roku⁶. Jednocześnie dane te nie uwzględniają informacji o zmianach wartości udzielonej pomocy ani nowych informacji o udzielonej pomocy przekazanych do Prezesa UOKiK po tym terminie.

⁶ W związku z przeprowadzoną aktualizacją wielkości pomocy publicznej za 2011 rok wskazane w niniejszym Raporcie różnią się od wielkości wskazanych w raporcie za 2011 rok. W przypadku ogólnej kwoty pomocy różnica ta wynosi 6,8 mln zł.

4. Przeznaczenie pomocy publicznej

Przeznaczenia pomocy czyli dopuszczalne na mocy przepisów unijnych cele, na których realizację pomoc może być udzielona, pogrupowane w ramach poszczególnych rodzajów pomocy (pomoc horyzontalna, regionalna, sektorowa) zostały przedstawione w tabeli nr 2. Wyodrębnienie pomocy sektorowej związane jest z obowiązywaniem pewnych szczególnych zasad udzielania pomocy w odniesieniu do danego sektora gospodarki. Wskazując wielkość pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w tym sektorze nie uwzględnia się pomocy udzielonej im na zasadach ogólnych (tj. na cele pomocy horyzontalnej czy regionalnej).

Tabela 2.
Przeznaczenia i rodzaje pomocy publicznej

Grupa	Przeznaczenie pomocy
Pomoc horyzontalna	Badania, rozwój i innowacje
	Ochrona środowiska
	Małe i średnie przedsiębiorstwa
	Zatrudnienie
	Szkolenia
	Ratowanie
	Restrukturyzacja
	Naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia
	Zapobieganie lub likwidacja poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym
	Wsparcie krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim
	Promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego
	Kapitał podwyższonego ryzyka
	Ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych
Pomoc sektorowa	Sektor budownictwa okrętowego
	Sektor górnictwa węgla
	Sektor energetyki
	Sektor kinematografii
	Sektor gazu ziemnego
Pomoc regionalna	Pomoc w celu wspierania nowych inwestycji
	Pomoc w celu tworzenia nowych miejsc pracy
	Duże projekty inwestycyjne
	Pomoc operacyjna
	Pomoc dla nowo powstałych małych przedsiębiorstw
	Pomoc udzielana na podstawie ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym
Inne tytuły	Rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym

5. Pozostałe założenia metodologiczne

Informacje o pomocy publicznej, które posłużyły do opracowania niniejszego Raportu zostały również przekazane Komisji Europejskiej w ramach realizacji obowiązku sprawozdawczego wynikającego z rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004). Dane te służą Komisji do opracowania przez nią raportu o pomocy publicznej udzielanej w krajach UE, tzw. *State Aid Scoreboard*⁷.

Niemniej jednak, porównując dane z niniejszego Raportu z danymi przedstawianymi w *State Aid Scoreboard*, należy mieć na uwadze następujące różnice metodologiczne. Po pierwsze Komisja Europejska nie uwzględnia w *State Aid Scoreboard* środków pochodzących z funduszy europejskich. Dodatkowo w odróżnieniu od metody przyjętej w *State Aid Scoreboard*, w niniejszym Raporcie pomoc przeznaczona na ratowanie i restrukturyzację nie została zaliczona do pomocy sektorowej, tylko do pomocy horyzontalnej. Ponadto niniejszy raport uwzględnia pomoc udzielaną jako rekompensata z tytułu realizacji zadań publicznych. Natomiast w raportach Komisji Europejskiej pomoc ta nie jest uwzględniana z uwagi na trudności, jakie Komisja ma w ustaleniu, które z udzielanych dotychczas w poszczególnych państwach członkowskich rekompensat za realizację zadań publicznych należy uznać za pomoc publiczną.

W niniejszym Raporcie (tak jak w poprzednim) z ogólnej wartości pomocy publicznej wyodrębniono pomoc udzieloną w sektorze transportu i opisano ją odrębnie w rozdziale VI.

Do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono:

- pomoc w sektorze żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu multimodalnego i intermodalnego,
- pomoc w pozostałych sektorach transportu,
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu (posiadającym klasy PKD zaczynające się od liczb 49, 50, 51 lub 52).

Wszystkie tabele, zestawienia i wykresy przedstawione w niniejszym Raporcie stanowią opracowania własne UOKiK przygotowane w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań podmiotów udzielających pomocy.

Przedstawiane w raporcie zaokrąglone sumy poszczególnych kwot są obliczane z uwzględnieniem ich pełnego rozwinięcia (przed zaokrągleniem) i nie zawsze są równe sumie poszczególnych kwot zaokrąglonych.

W tabelach użyto następujących oznaczeń: „—” - nie dotyczy, „0,0” - nie udzielono pomocy, „b.d.” - brak danych.

⁷ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html.

III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

1. Synteza wyników za 2012 rok

Tabela 3.

Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2012 roku

Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy	723
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	68 tys.
Liczba przypadków pomocy	285 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	4,2
Wartość pomocy przypadająca średnio na jednego beneficjenta	299 tys.

* Liczba przypadków pomocy jest ponad czterokrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z wielu źródeł pomocy,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z układu ratalnego spłaty podatku wynikającego z decyzji.

Tabela 4.

Wielkość pomocy publicznej w 2012 roku

	mln zł	mln euro	%	% PKB
Ogólna wartość pomocy* w tym:	20 379,1	4 869,5	100,0	1,28
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu	16 973,2	4 055,7	83,29	1,06
Wartość pomocy w sektorze transportu	3 405,9	813,8	16,71	0,21

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń oraz przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia w decyzji Komisji Europejskiej z dn. 13 maja 2009 roku w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 - Pomoc na budowę i eksploatację autostrady A1 (odcinek Gdańsk - Toruń) oraz w decyzji z dn. 2 grudnia 2009 roku w sprawie pomocy nr N 462/2009 - Pomoc na budowę i eksploatację autostrady A2 (odcinek Świecko - Nowy Tomyśl), jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną.

Ogólna wartość pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w 2012 roku wyniosła 20 379,1 mln zł, co stanowi 4 869,5 mln euro (przyjmując średni kurs z 2012 roku 1 euro = 4,1850 zł). Pomoc publiczna udzielona przedsiębiorcom w 2012 roku stanowiła 1,28% PKB. Wartość udzielonej pomocy z wyłączeniem pomocy w transporcie wyniosła 16 973,2 mln zł (1,06% PKB). Natomiast wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu

wyniosła 3 405,9 mln zł (0,21% PKB). Więcej informacji na temat pomocy udzielonej w sektorze transportu przedstawiono w rozdziale VI.

2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2008-2012

Tabela 5.

Wielkość pomocy publicznej w latach 2008-2012

Rok	2008	2009*	2010*	2011*	2012*
Ogólna wartość udzielonej pomocy [mln zł], w tym:	14 383,1	19 173,4	24 087,3	21 462,5	20 379,1
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu [mln zł]	11 521,9	16 087,2	21 235,5	17 955,1	16 973,2
Wartość pomocy udzielonej w sektorze transportu [mln zł]	2 861,2	3 086,2	2 851,8	3 507,4	3 405,9
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w ogólnej wartości pomocy	19,9%	16,1%	11,8%	16,34%	16,71%
Udział ogólnej wartości pomocy w PKB, w tym:	1,13%	1,43%	1,70%	1,40%	1,28%
Udział wartości pomocy z wyłączeniem transportu w PKB	0,91%	1,20%	1,50%	1,17%	1,06%
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w PKB	0,22%	0,23%	0,20%	0,23%	0,21%

* Powyższe kwoty za lata 2009-2012 nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń oraz przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia w decyzji Komisji Europejskiej z dn. 13 maja 2009 roku w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 - Pomoc na budowę i eksploatację autostrady A1 (odcinek Gdańsk - Toruń) oraz w decyzji z dn. 2 grudnia 2009 roku w sprawie pomocy nr N 462/2009 - Pomoc na budowę i eksploatację autostrady A2 (odcinek Świecko - Nowy Tomyśl), jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną.

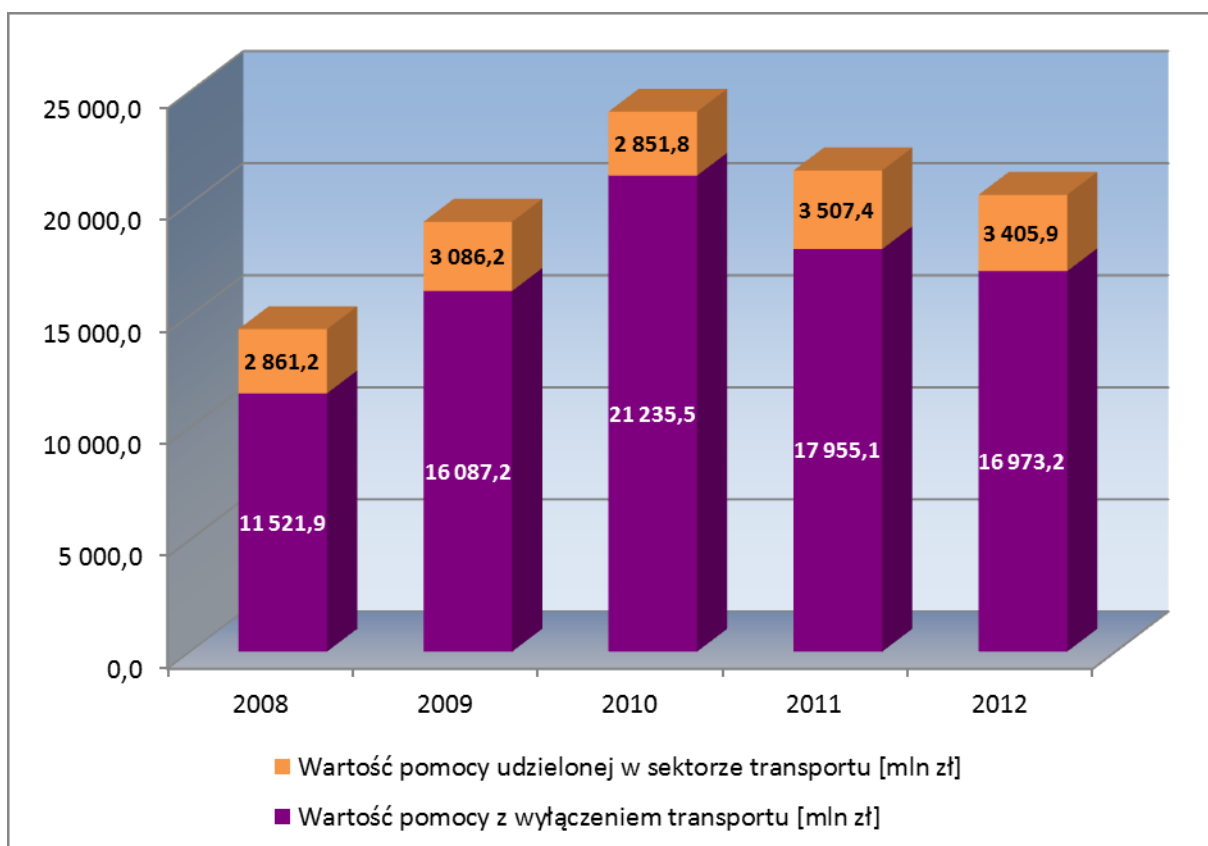
W latach 2008-2012 ogólna wartość pomocy publicznej wykazywała do 2010 roku tendencję wzrostową przede wszystkim w związku z uruchamianiem projektów współfinansowanych z funduszy unijnych. Natomiast **od 2010 roku odnotowujemy spadek wartości pomocy (w 2012 roku spadek o 3,7 mld zł w porównaniu z rokiem 2010)** i jej udziału w wartości PKB (o 0,42 pkt. proc.). Spadek pomocy w 2011 roku w porównaniu z 2010 rokiem wynika przede wszystkim z mniejszej wartości pomocy udzielonej w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej współfinansowanej ze środków unijnych, natomiast spadek pomocy w 2012 roku w porównaniu z 2011 rokiem wynika przede wszystkim z mniejszej wartości pomocy udzielonej przez Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W wyniku spadku ogólnej wartości udzielonej pomocy, wartość pomocy z wyłączeniem transportu oraz jej udział w wartości PKB, w 2012 roku zmalała odpowiednio o 4,3 mld zł i o 0,44 pkt. proc. w porównaniu z 2010 rokiem.

Natomiast wartość pomocy udzielonej w sektorze transportu utrzymująca się od 2008 roku na w miarę stałym poziomie ok. 3 mld zł, w 2012 roku uległa nieznacznemu zmniejszeniu (o 0,1 mld zł w porównaniu z 2011 rokiem). Jednocześnie spadł jej udział w wartości PKB (o 0,02 pkt. proc.). Pomimo spadku wielkości pomocy udzielonej w sektorze transportu, wzrósł jej udział w ogólnej wartości udzielonej pomocy (o 0,4 pkt. proc.), głównie ze względu na bardziej dynamiczny spadek wartości pomocy udzielonej w pozostałych sektorach.

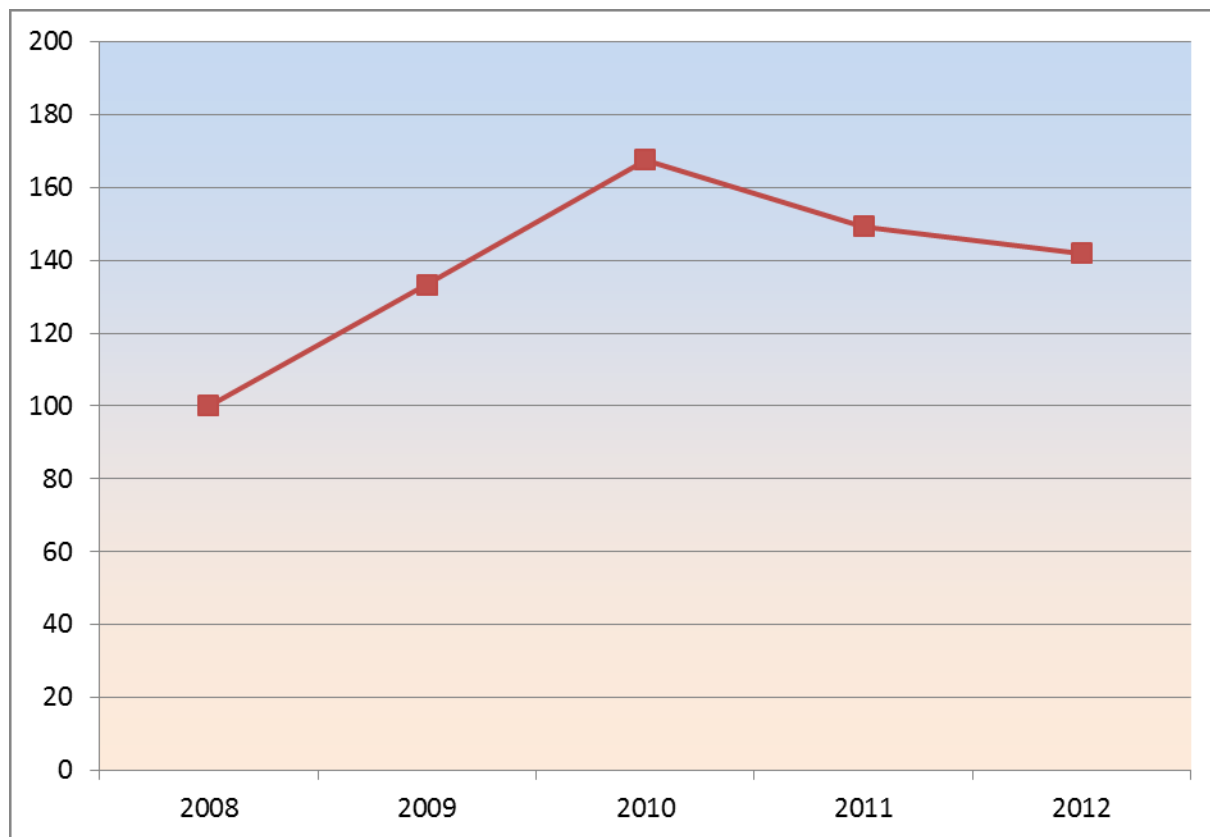
Wykres 2.

Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2008-2012

Wykres 3.

Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2008-2012 (2008 r. = 100)

IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy

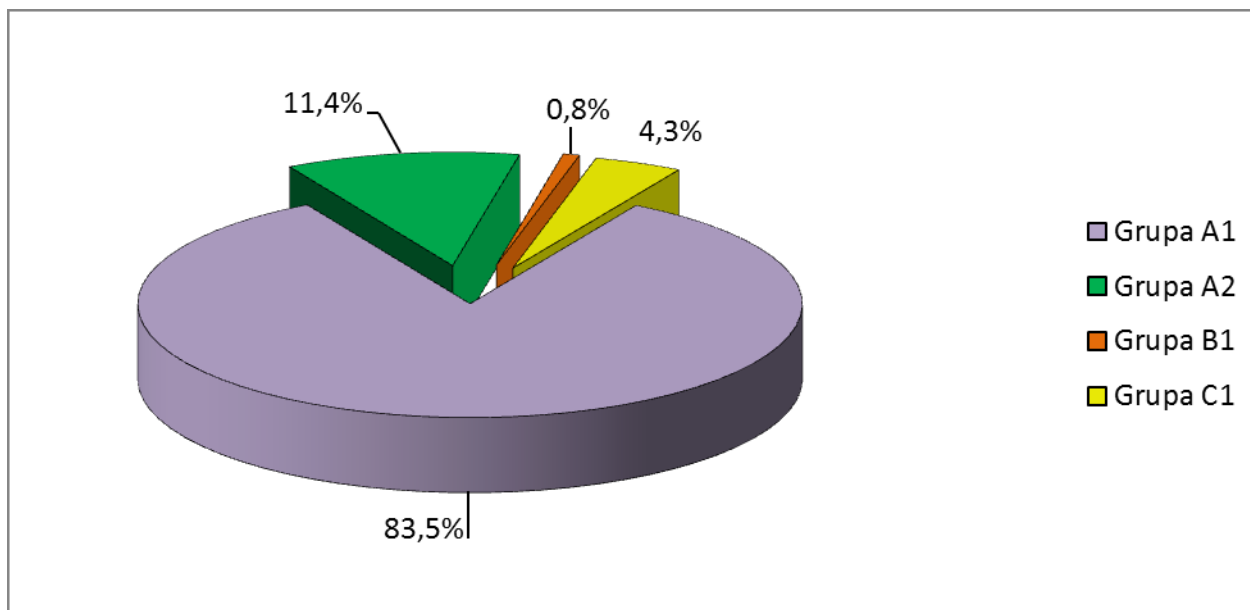
Tabela 6.

Formy pomocy publicznej w latach 2008-2012

Podział pomocy publicznej	Wartość pomocy (w mln zł)					
	2008	2009	2010	2011	2012	Łącznie w latach 2008-2012
Grupy - ogółem, w tym:	11 521,9	16 087,2	21 235,5	17 955,1	16 973,2	83 772,9
Grupa A, w tym:	9 380,9	13 741,5	19 397,4	17 532,7	16 106,5	76 159,0
- grupa A1	7 338,8	11 323,2	16 447,9	15 358,1	14 172,8	64 640,8
- grupa A2	2 042,1	2 418,2	2 949,4	2 174,5	1 933,7	11 517,9
Grupa B, w tym:	33,4	18,4	190,2	246,4	128,4	616,8
- grupa B1	33,4	18,4	190,2	246,4	128,4	616,8
- grupa B2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C, w tym:	348,1	191,9	338,5	159,3	736,4	1 774,2
- grupa C1	123,2	191,6	338,4	155,5	736,3	1 545,0
- grupa C2	224,9	0,3	0,2	3,8	0,1	299,3
Grupa D1	0,0	0,1	4,7	16,7	1,9	23,4
Grupa E - Inne	1 759,3	2 135,3	1 304,7	0,0	0,0	5 199,3

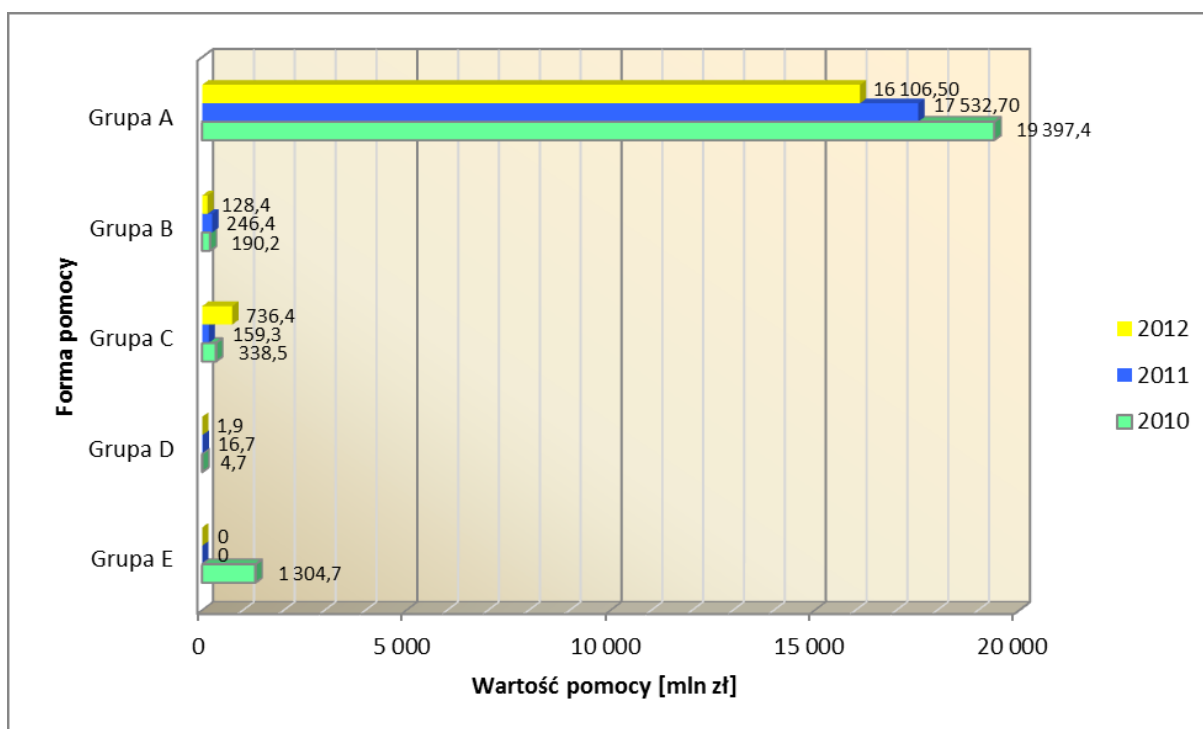
Grupa A - dotacje i ulgi, Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, Grupa C - „miękkie kredytowanie”, Grupa D - poręczenia i gwarancje, Grupa E - inne.

Wykres 4.
Dominujące formy pomocy publicznej w 2012 roku

Grupa A1 - dotacje, Grupa A2 - ulgi, Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, Grupa C - „miękkie kredytowanie”

Wykres 5.
Formy pomocy publicznej w latach 2010-2012

Grupa A - dotacje i ulgi, Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, Grupa C - „miękkie kredytowanie”, Grupa D - poręczenia i gwarancje, Grupa E - inne.

Tabela 7.
Formy pomocy publicznej w latach 2008-2012

Podział pomocy publicznej	Dynamika (rok poprzedni = 100)				Udział (%)				
	'09/'08	'10/'09	'11/'10	'12/'11	'08	'09	'10	'11	'12
Grupy - ogółem, w tym:	139,6	132,0	84,6	94,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grupa A, w tym:	146,5	141,2	90,4	91,9	81,4	85,4	91,3	97,6	94,9
- grupa A1	154,3	145,3	93,4	92,3	63,7	70,4	77,5	85,5	83,5
- grupa A2	118,4	122,0	73,7	88,9	17,7	15,0	13,9	12,1	11,4
Grupa B, w tym:	55,2	1 033,6	129,5	52,1	0,3	0,1	0,9	1,4	0,8
- grupa B1	55,2	1 033,6	129,5	52,1	0,3	0,1	0,9	1,4	0,8
- grupa B2	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C, w tym:	55,1	176,4	47,1	462,3	3,0	1,2	1,6	0,9	4,3
- grupa C1	155,5	176,6	46,0	473,5	1,1	1,2	1,6	0,9	4,3
- grupa C2	0,1	60,0	1 900,0	2,6	2,0	0,002	0,001	0,02	0,001
Grupa D1	-	4 660,0	355,3	11,4	0,0	0,001	0,022	0,1	0,01
Grupa E - Inne	121,4	61,1	0,0	-	15,3	13,3	6,1	0,0	0,0

Grupa A - dotacje i ulgi, Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, Grupa C - „miękkie kredytowanie”, Grupa D - poręczenia i gwarancje, Grupa E - inne.

W 2012 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **najczęściej stosowano formy pomocy należące do grupy A1 (dotacje, refundacje, rekompensaty)**. Stanowiły one 83,5% ogólnej wartości pomocy. Należy jednakże zauważyć, iż odnotowano spadek wartości pomocy udzielanej w tych formach (o 1 185,3 mln zł w porównaniu z 2011 rokiem), który związany jest głównie ze spadkiem wartości pomocy udzielonej przez:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko z przeznaczeniem na rekompensatę z tytułu realizacji zadań świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (spadek o 1 421,0 mln zł);
- Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w ramach rekompensaty z tytułu dobrowolnego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT) (spadek o 1 314,0 mln zł).

Pomimo tego, ogólny spadek wartości pomocy udzielonej w formie dotacji nie był jednak tak znaczny ze względu na wzrost wartości pomocy udzielonej w tej formie przez:

- dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, głównie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjny Gospodarka (wzrost o 752,2 mln zł);
- marszałków województw w ramach regionalnych programów operacyjnych (wzrost o 563,2 mln zł);
- Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (wzrost o 409,0 mln zł).

W 2012 roku nie udzielono pomocy w formie z grupy B2 (konwersja wierzytelności na udziały lub akcje) ani w formie z grupy E (inne).

Spadkowi uległa wartość pomocy udzielonej w formie B1 (dokapitalizowanie), głównie ze względu na spadek wartości pomocy udzielanej przez Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A. z przeznaczeniem na kapitał podwyższonego ryzyka (o prawie 45% mniej).

Najbardziej dynamiczny spadek wartości udzielonej pomocy zanotowano w grupie C2 (odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty należności) - 38 razy mniej i D1 (poręczenia i gwarancje) - ponad 8 razy mniej.

Jedyny wzrost wartości udzielonej pomocy zanotowano w grupie C1 (pożyczki preferencyjne) - prawie 5 razy więcej w porównaniu z 2011 rokiem- głównie w wyniku udzielenia pomocy na ratowanie przedsiębiorstwu Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. - 400 mln zł. W ten sposób wzrósł również udział pomocy udzielanej w formach z grupy C1 w ogólnej wartości pomocy (o 3,4 pkt. proc.) i osiągnął poziom najwyższy od 2008 roku (4,3%).

Tabela 8.

Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2006-2012⁸

Rok	Bezpośrednie wydatki (głównie dotacje)	Pozostałe formy (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu)
2012	84,3%	15,7%
2011	86,9%	13,1%
2010	78,4%	21,6%
2009	70,5%	29,5%
2008	64,0%	36,0%
2007	75,4%	24,6%
2006	78,5%	21,5%

W 2012 roku, podobnie jak latach poprzednich, zdecydowanie więcej pomocy udzielono w formie bezpośrednich wydatków (84,3%) niż w formie uszczupień wpływów do budżetu (15,7%). Na spadek w 2012 roku udziału pomocy udzielonej w formie bezpośrednich wydatków w całkowitej wartości pomocy, wpłynął przede wszystkim spadek wartości pomocy udzielonej w formie z grupy A1 (dotacje) o 1 185,3 mln zł i wzrost wartości pomocy udzielonej w formie z grupy C1 (pożyczki preferencyjne) o 580,8 mln zł.

Analizując pomoc udzieloną na przestrzeni kilku ostatnich lat należy zauważyć **stopniowy wzrost udziału pomocy udzielanej w formie dotacji w ogólnej wartości udzielonej pomocy** (od 63,7% w 2008 roku do 85,5% w 2011 roku) i niewielki spadek w 2012 roku (do 83,5%) oraz **stopniowy spadek udziału pomocy w formie ulg** (z 17,7% w 2008 roku do 11,4% w 2012 roku). Wpływa to na utrzymującą się **przewagę pomocy publicznej udzielanej w tzw. „aktywnych” formach**, np. w formie dotacji nad pomocą udzielaną w tzw. „pasywnych” formach, np. w formie ulgi podatkowej. W latach 2006-2012 aż 64-87% pomocy udzielano bowiem w formie bezpośrednich wydatków, a tylko 13-36% w innej formie, zazwyczaj uszczuplenia wpływów do budżetu.

⁸ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (grupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (grupa B1).

2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy

Tabela 9.

Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2011-2012

Przeznaczenie pomocy	2011		2012	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział (%)	Wartość pomocy (mln zł)	Udział (%)
OGÓŁEM, w tym:	17 955,1	100,0	16 973,2	100,0
POMOC HORYZONTALNA, w tym:	5 602,6	31,2	5 822,7	34,3
□ prace badawczo-rozwojowe	524,1	9,4	1 298,8	22,3
□ ochrona środowiska	1 082,9	19,3	277,1	4,8
□ rozwój małych i średnich przedsiębiorstw	48,1	0,9	55,3	0,9
□ zatrudnienie	2 800,3	50,0	3 069,1	52,7
□ szkolenia	717,9	12,8	428,4	7,4
□ pomoc na ratowanie	3,3	0,1	401,2	6,9
□ pomoc na restrukturyzację	46,2	0,8	17,7	0,3
□ naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	29,8	0,5	0,8	0,01
□ promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego	109,2	1,9	132,6	2,3
□ pomoc o charakterze socjalnym dla indywidulanych konsumentów	0,4	0,01	0,5	0,01
□ kapitał podwyższonego ryzyka	232,3	4,1	134,8	2,3
□ ułatwienie rozwoju niektórych działań lub regionów gospodarczych	8,0	0,1	6,6	0,1
POMOC SEKTOROWA, w tym:	3 578,9	19,9	1 865,4	11,0
Sektor górnictwa węgla,	407,6	11,4	402,8	21,6
Sektor energetyki ⁹	2 437,3	68,1	799,2	42,8
Sektor kinematografii	145,9	4,1	75,9	4,1
Sektor gazu ziemnego	588,1	16,4	303,8	16,3
Sektor telekomunikacyjny	0,0	0,0	283,6	15,2

⁹ Udzielenie pomocy na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905, z późn. zm.) następuje poprzez wypłatę zaliczek, których wysokość określa wytwórca we wniosku. Następnie Prezes URE, działając na podstawie ww. ustawy, do dnia 31 lipca każdego roku, wydaje decyzje administracyjne o ewentualnych korektach wartości udzielonej pomocy publicznej nakazujące, np. częściowy zwrot wypłaconych zaliczek albo wypłatę dodatkowej rekompensaty za rok poprzedni. Beneficjenci często odwołują się od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W związku z powyższym kwoty za 2011 rok uwzględniają oprócz zaliczek również korekty wynikające z ostatecznych decyzji Prezesa URE, tj. takich od których wytwórca się nie odwołał, a upłynął już termin na wniesienie odwołania lub takich, w odniesieniu do których, w wyniku odwołania, sąd wydał prawomocny wyrok. Natomiast ze względu na fakt, iż Raport zawiera, zgodnie z przyjętą metodologią, dane aktualne na maj 2013 r., kwoty za 2012 rok uwzględniają wyłącznie zaliczki wypłacone przez Zarządcę Rozliczeń S.A. Ostateczna kwota przyznanej pomocy zarówno w 2011 jak i 2012 roku będzie znana dopiero po wydaniu i uprawomocnieniu się wyroków sądu w sprawach wniesionych odwołań.

POMOC REGIONALNA, w tym:	6 790,6	37,8	8 427,9	49,7
▫ pomoc w celu wspierania nowych inwestycji	5 935,1	87,4	7 488,4	88,9
▫ pomoc w celu tworzenia nowych miejsc pracy	464,5	6,8	373,5	4,4
▫ duże projekty inwestycyjne	387,5	5,7	540,7	6,4
▫ pomoc udzielana na podstawie ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym	3,4	0,1	25,3	0,3
INNE TYTUŁY, w tym:	1 983,0	11,0	857,1	5,0
▫ pomoc stanowiąca rekompensatę dla przedsiębiorcy z tytułu realizacji zadań publicznych	1 983,0	100,0	857,1	100,0

Pomoc horyzontalna udzielona w 2012 roku w wysokości **5 822,7 mln zł** stanowiła **ponad 30% ogólnej wartości pomocy** udzielonej w tym roku, z tego największa część została udzielona na:

- zatrudnienie - 3 069,1 mln zł,
- prace badawczo-rozwojowe - 1 298,8 mln zł
- szkolenia - 428,4mln zł.

Udział pomocy przeznaczonej na 3 wyżej wymienione cele horyzontalne wyniósł ponad 80% wartości całkowitej udzielonej pomocy horyzontalnej. Wartość pomocy horyzontalnej wzrosła o 220,1 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim (głównie ze względu na wzrost wartości pomocy z przeznaczeniem na badania i rozwój o 774,7 mln zł i pomocy na ratowanie - o 397,9 mln zł) a jej udział w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej zwiększył się o 3,1 pkt. proc. Spośród wszystkich przeznaczeń pomocy horyzontalnej odnotowano największy spadek pomocy na ochronę środowiska (805,8 mln zł) oraz pomocy na szkolenia (289,5 mln zł).

Wartość **pomocy sektorowej** udzielonej w 2012 roku (1 865,4 mln zł) spadła o prawie 50% w porównaniu z rokiem poprzednim, co wpłynęło również na znaczny spadek jej udziału w ogólnej wartości pomocy udzielonej w tym roku (o prawie 9 pkt. proc.). Spadek ten wynika przede wszystkim ze spadku wartości pomocy udzielanej w sektorze energetyki (o 1 638,1 mln zł). Jednocześnie zmalała wartość pomocy udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego o 284,3 mln zł. W 2012 roku pierwszy raz udzielono pomocy z przeznaczeniem na rozwój sieci i usług telekomunikacyjnych. Pomoc otrzymała spółka Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa S.A. w kwocie 283,6 mln zł.

Wartość **pomocy regionalnej** udzielonej w 2012 roku (**8 427,9 mln zł**) **wzrosła o prawie 25%** w porównaniu z rokiem poprzednim, o czym zadecydował głównie wzrost wartości pomocy udzielanej na tworzenie nowych inwestycji (o 1 553,3 mln zł), przede wszystkim tej finansowanej z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Pomoc regionalna stanowiła **połowę ogólnej wartości udzielonej pomocy.**

Pomocy, która nie została zakwalifikowana do żadnej z ww. grup przeznaczeń, wyniosła 857,1 mln zł i stanowiła **rekompensatę dla przedsiębiorców z tytułu realizacji zadań publicznych.** Ponad 65% wartości pomocy stanowiła rekompensata udzielona przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji jednostkom radiofonii i telewizji.

Wykres 6.

Rodzaje pomocy publicznej w 2012 roku

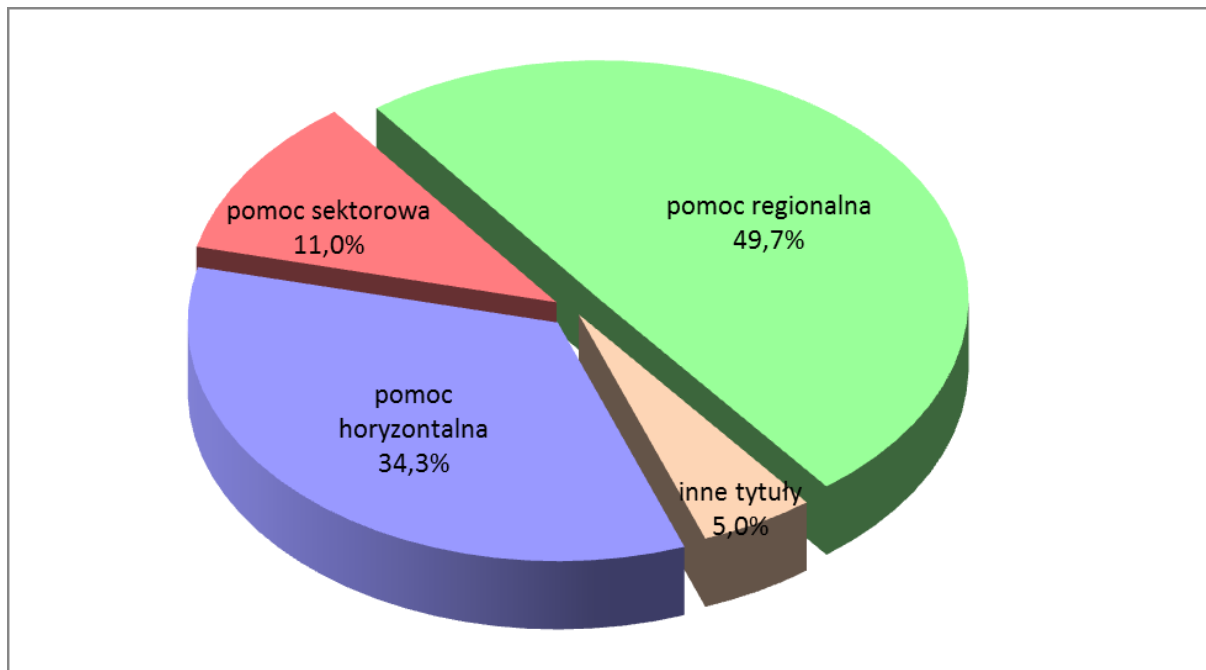
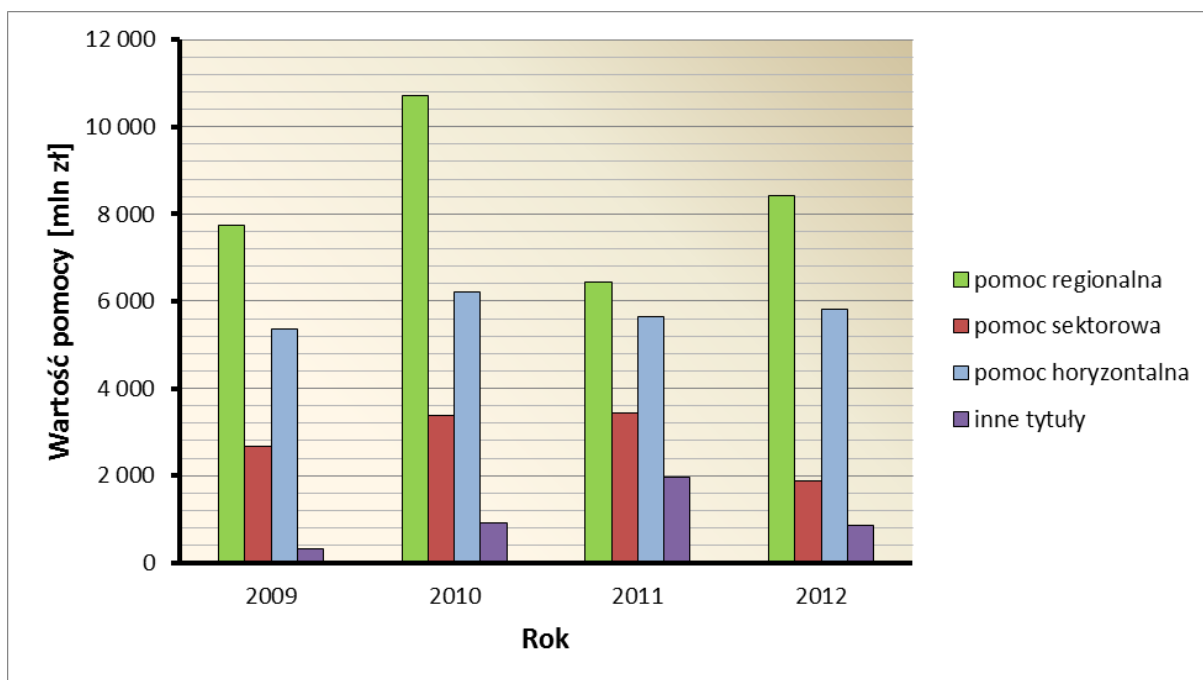

Tabela 10.

Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2009-2012

Rodzaj pomocy	2009		2010		2011		2012	
	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]
pomoc regionalna	7 746,7	48,2	10 716,3	50,5	6 790,6	37,8	8 427,9	49,7
pomoc horyzontalna	5 365,7	33,4	6 215,1	29,3	5 602,6	31,2	5 822,7	34,3
pomoc sektorowa	2 661,8	16,5	3 387,6	16,0	3 578,9	19,9	1 865,4	11,0
inne tytuły	312,9	1,9	916,5	4,3	1 983,0	11,0	857,1	5,0
Suma	16 087,2	100,0	21 235,5	100,0	17 955,1	100,0	16 973,2	100,0

Wykres 7.
Rodzaje pomocy publicznej w latach 2009-2012

Analizując kształtowanie się wartości poszczególnych rodzajów pomocy publicznej na przestrzeni ostatnich lat należy **zauważyć dominującą od 2009 roku pomoc regionalną** (jej udział oscyluje wokół 50% za wyjątkiem 2011 roku, kiedy wyniósł 38%). Wynika to przede wszystkim z wysokiej wartości pomocy regionalnej udzielanej ze środków unijnych, tj. przez marszałków województw w ramach regionalnych programów operacyjnych (1 722,0 mln zł w 2012 roku), przez Ministra Gospodarki oraz Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (łącznie 2 561,9 mln zł w 2012 roku) oraz Ministra Gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (293,9 mln zł w 2012 roku). Tak wysoka wartość pomocy regionalnej związana jest również z utrzymującą się możliwością korzystania ze zwolnień z podatku dochodowego przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych (1 796,4 mln zł w 2012 roku).

Wartość pomocy horyzontalnej pozostaje od 2009 roku na stałym poziomie (średnia wartość za lata 2009-2012 to 5 751,5 mln zł, a udział w ogólnej wartości pomocy nieco ponad 30%). Wiąże się to zwłaszcza z utrzymującą się na wysokim poziomie wartością pomocy z przeznaczeniem na zatrudnienie z kwotą powyżej 2,8 mld zł.

Wartość pomocy sektorowej wzrastała nieznacznie do 2012 roku. W 2012 roku jej wartość spadła prawie o połowę z 3 578,9 mln zł w 2011 roku do 1 865,4 mln zł w 2012 roku a udział w ogólnej wartości pomocy z odpowiednio z 19,9% do 11,0%.

Najbardziej dynamiczny spadek (ponad 50%) wystąpił w przypadku pomocy stanowiącej **rekompensatę dla przedsiębiorcy z tytułu realizacji zadań publicznych (inne tytuły)**. Jej wartość w 2012 roku wróciła do poziomu z 2010 roku.

3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Jak wskazano w rozdziale III.1 (Synteza wyników), **pomocy publicznej w 2012 roku udzieliło 723 z ogólnej liczby ok. 4 tys. podmiotów udzielających pomocy.** W przypadku podmiotów będących organami jednostek samorządu terytorialnego należy zauważyć, iż pomocy publicznej udzieliło:

- 16 spośród 16 województw,
- 255 spośród 314 powiatów,
- 128 spośród 2479 gmin.

Wartość pomocy publicznej w 2012 roku w podziale na podmioty udzielające pomocy przedstawiono w tabeli nr 11. Najwięksi dysponenti pomocy publicznej to: Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (17,5% ogólnej wartości pomocy), Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (13,7%), marszałkowie województw (12,6%), Minister Gospodarki (12,3%) oraz organy podatkowe (10,9%). Wartość pomocy udzielonej przez ww. organy wyniosła 11,4 mld zł (ponad 65% ogólnej wartości pomocy).

Tabela 11.

Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty udzielające pomocy w latach 2011-2012

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		E		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Grupa A1		Grupa A2		Grupa B1		Grupa B2		Grupa C1		Grupa C2		Grupa D1		E					
	Dotacje		Subsydia podatkowe		Wniesienie kapitału do spółki		Konwersja zadłużenia na kapitał		Kredyty preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenie i rozłożenie na raty płatności		Poręczenia i gwarancje		inne					
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 747,8	2 972,8	0,8	0,9							0,3						2 748,9	2 973,8	15,3	17,5
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 690,8	2 332,6			0,2												1 690,9	2 332,6	9,4	13,7
Marszałkowie województw	1 596,0	2 137,6	2,5	2,5						0,5	0,1						1 598,6	2 140,6	8,9	12,6
Minister Gospodarki	1 967,5	2 088,6															1 967,5	2 088,6	11,0	12,3
Dyrektorzy izb skarbowych i celnych oraz naczelnicy urzędów skarbowych i celnych	20,2	20,2	2 057,5	1 821,8							1,2						2 078,9	1 841,9	11,6	10,9
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2 040,9	508,8							70,1	275,2							2 111,0	784,0	11,8	4,6
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	7,2	759,4															7,2	759,4	0,04	4,5
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	2 055,9	741,9															2 055,9	741,9	11,5	4,4
Bank Gospodarstwa Krajowego	240,7	719,4							3,2	13,7							243,9	733,1	1,4	4,3
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	470,3	563,2															470,3	563,2	2,6	3,3
Dyrektor Instytut Nafty i Gazu	1 139,4	531,8															1 139,4	531,8	6,3	3,1
Minister Skarbu Państwa	1,3	9,0			5,7	5,3			3,3	400,3							10,3	414,6	0,1	2,4
Ochotnicze Hufce Pracy	376,4	280,2															376,4	280,2	2,1	1,7
Dyrektor Władzy Wdrażającej Programy Europejskie	193,6	189,7															193,6	189,7	1,1	1,1
Prezydenci, burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	21,6	39,9	113,7	108,6	1,9	0,6					1,9	0,00002	9,9				148,9	149,0	0,8	0,9

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		E		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Grupa A1		Grupa A2		Grupa B1		Grupa B2		Grupa C1		Grupa C2		Grupa D1		E					
	Dotacje		Subsydia podatkowe		Wniesienie kapitału do spółki		Konwersja zadłużenia na kapitał		Kredyty preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenie i rozłożenie na raty płatności		Poręczenia i gwarancje		inne					
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.	16,6	12,3			214,0	122,5											230,6	134,8	1,3	0,8
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	163,9	71,2			1,7				22,0	26,3	0,4	0,01					188,0	97,6	1,0	0,6
Dyrektor Polskiego Instytut Sztuki Filmowej	142,5	75,7							3,4	0,3							145,9	75,9	0,8	0,4
Starostowie powiatów	45,0	61,8		0,01													45,0	61,8	0,3	0,4
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	31,8	32,2															31,8	32,2	0,2	0,2
Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	0,2	0,3							48,0	19,1							48,2	19,4	0,3	0,1
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	0,1	21,0															0,1	21,0	0,0004	0,1
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.					23,5				5,5	0,9							28,5	0,9	0,2	0,01
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	0,1	1,3															0,1	1,3	0,0005	0,01
Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.													0,02	1,9			0,02	1,9	0,0001	0,01
Minister Administracji i Cyfryzacji		1,9															0,0	1,9	0,0	0,01
Zakład Ubezpieczeń Społecznych												0,1					0,0	0,1	0,0	0,0004
Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych	386,4																386,4	0,0	2,2	0,0
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego													6,8				6,8	0,0	0,04	0,0
Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej	1,9																1,9	0,0	0,01	0,0
Pomoc publiczna ogółem [mln zł]	15 358,1	14 172,8	2 174,5	1 933,7	246,4	128,4	0,0	0,0	155,5	736,3	3,8	0,1	16,7	1,9	0,0	0,0	17 955,1	16 973,2	100,0	100,0

W 2012 roku **najwięcej pomocy** udzielił **Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** - **2 973,8 mln zł** (wzrost o 8% w stosunku do roku poprzedniego, kiedy to pomoc wyniosła 2 748,9 mln zł). Pomoc ta prawie w całości (99,6%) została udzielona w formie refundacji na podstawie programu pomocowego:

- nr X306/2009 - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (2 962,9 mln zł).

Druga pod względem wartości pomoc została udzielona przez **Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości**. Udzielił on prawie 1,5 razy więcej pomocy w porównaniu z rokiem poprzednim (**2 332,6 mln zł**), głównie na podstawie programów pomocowych:

- nr SA.32863(2011/X) i zastępującego go programu nr SA.35010(2012/X)- *Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (1 644,2 mln zł).

Podobny wzrost pomocy odnotowano w przypadku pomocy udzielonej przez **marszałków województw**, który w 2012 roku udzielił pomocy w kwocie (**2 140,6 mln zł**), głównie na podstawie programów pomocowych:

- nr X36/2010 i zastępującego go programu nr SA.32806(2011/X) - *Programy pomocy regionalnej w ramach regionalnych programów operacyjnych* (1 526,4 mln zł).

Pomoc na tym samym poziomie co w 2011 roku odnotowano w przypadku **Ministra Gospodarki**, który udzielił w 2012 roku pomocy w kwocie **2 088,6 mln zł** (o 121,1 mln zł więcej w porównaniu z rokiem poprzednim). Najwięcej pomocy udzielił on w formie dotacji i refundacji na podstawie programów pomocowych:

- nr X656/2009 - *Pomoc finansowa dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (1 220,8 mln zł);
- nr SA.33013(2011/N) - *Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2011 - 2015* (399,4 mln zł);
- nr X327/2009 - *Pomoc publiczna na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy jednostek wytwarzających energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii* (214,6 mln zł).

Ok. 10% mniej niż w poprzednim roku udzieliły **organy skarbowe i celne** (**1 841,9 mln zł**). Pomocy tej udzielono głównie w formie ulg w podatku dochodowym:

- podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274, z późn. zm.), ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.) - łącznie 1 796,4 mln zł (97,5%),

Największy spadek odnotowano w przypadku pomocy udzielonej przez **Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** - **784 mln zł**, tj. ponad 60% mniej niż w 2011 roku, przede wszystkim ze względu na spadek pomocy udzielonej z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (o 1 627,7 mln zł). Ponad 1/3 tej kwoty stanowiła pomoc udzielana w formie dotacji lub pożyczki preferencyjnej (umorzenia pożyczki preferencyjnej) na podstawie programu pomocowego:

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

- nr XR 18/2007 - *Program pomocowy w zakresie regionalnej pomocy publicznej na niektóre inwestycje w ochronie środowiska* (280,8 mln zł)

Natomiast największy wzrost pomocy odnotowano w przypadku pomocy udzielonej w formie dotacji lub refundacji przez **Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju** - **759,4** mln zł, tj. ponad 100 razy więcej niż w 2012 roku (7,2 mln zł).

Tabela 12.

Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2012 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Przeznaczenie pomocy
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 973,8	W tym:
	2 962,9	- pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych
	9,9	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	0,9	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	2 332,6	W tym:
	1 765,3	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	390,5	- projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	118,7	- projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	46,3	- pomoc na rozwój MŚP - usługi doradcze
	8,7	- szkolenia specjalistyczne
	2,0	- szkolenia ogólne
	1,1	- pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla małych i średnich przedsiębiorstw
Marszałkowie województw	2 140,6	W tym:
	1 713,7	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	283,6	- sektor telekomunikacyjny
	68,8	- szkolenia ogólne
	40,7	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
	8,2	- pomoc regionalna - zatrudnienie
	7,1	- ochrona środowiska - inwestycje zwiększające oszczędność energii, w tym pomoc operacyjna
	6,5	- wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	5,9	- pomoc na rozwój MŚP - usługi doradcze
	2,5	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
	1,1	- projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	1,0	- projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe
	0,8	- naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia
	0,6	- szkolenia specjalistyczne
Minister Gospodarki	2 088,6	W tym:
	1 005,8	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	533,0	- pomoc regionalna - duże projekty inwestycyjne
	399,4	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
	102,0	- wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	48,5	- pomoc regionalna - zatrudnienie
Dyrektorzy izb skarbowych i celnych oraz naczelnicy urzędów skarbowych i celnych	1 841,9	W tym:
	1 524,9	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	296,9	- pomoc regionalna - zatrudnienie
	20,2	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i	784,0	W tym:
	292,2	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	245,0	- ochrona środowiska

Gospodarki Wodnej	201,4	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
	22,7	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	22,6	- badania środowiska
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	759,4	W tym:
	593,2	- projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	155,9	- projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	5,2	- techniczne studia wykonalności
	3,0	- usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji
	2,1	- projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	741,9	sektor energetyki - pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej
Bank Gospodarstwa Krajowego	733,1	pomoc regionalna - nowe inwestycje
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	563,2	rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	531,8	W tym:
	303,8	- pomoc w sektorze gazu ziemnego
	170,8	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	57,3	- pomoc w sektorze energetyki
Minister Skarbu Państwa	414,6	W tym:
	400,3	- pomoc na ratowanie
	14,3	- pomoc na restrukturyzację
Ochotnicze Hufce Pracy	280,2	szkolenia ogólne
Dyrektor Władzy Wdrażającej Programy Europejskie	189,7	pomoc regionalna - nowe inwestycje
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	149,0	W tym:
	76,1	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	30,4	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
	19,9	- pomoc regionalna - zatrudnienie
	9,4	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji
	7,7	- pomoc regionalna - duże projekty inwestycyjne
	3,4	- pomoc na zatrudnienie
	1,4	- restrukturyzacja
	0,2	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	0,1	- rozwój MŚP - pomoc inwestycyjna
	0,1	- pomoc na tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu
	0,1	- szkolenia specjalistyczne
	0,003	- szkolenia ogólne
Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.	134,8	kapitał podwyższonego ryzyka
Pozostali, w tym przedsiębiorcy	97,6	W tym:
	62,6	- szkolenia ogólne
	26,3	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	5,3	- szkolenia specjalistyczne

	3,0	- pomoc na rozwój MŚP - usługi doradcze
	0,4	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji
	0,1	- naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	75,9	sektor kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych
Starostowie Powiatów	61,8	W tym:
	61,4	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji
	0,04	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	0,3	- pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych
	0,3	- szkolenia ogólne
	0,3	- szkolenia specjalistyczne
	0,01	- pomoc na zatrudnienie
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	32,2	W tym:
	13,7	- projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	6,6	- ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym z rynkiem wewnętrznym
	11,6	- projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	0,4	- projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	21,0	pomoc na zatrudnienie
Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	19,4	W tym:
	15,8	- pomoc regionalna - nowe inwestycje
	1,7	- ochrona środowiska - pomoc na inwestycje zwiększające oszczędność energii, w tym pomoc operacyjna
	1,2	- rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
	0,6	- ochrona środowiska - pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, w tym pomoc operacyjna
	0,1	- ochrona środowiska - pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm wspólnotowych (zgodnie z załącznikiem XII Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej), zastosowanie norm surowszych niż normy wspólnotowe w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm wspólnotowych
Minister Administracji i Cyfryzacji	1,9	W tym:
	1,4	- wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	0,5	- pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów
Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.	1,9	restrukturyzacja
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	1,3	projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	0,9	ratowanie
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,1	restrukturyzacja
Suma	16 973,2	

4. Pomoc publiczna w podziale według województw

Wielkość pomocy w podziale na województwa została ustalona w oparciu o kryterium siedziby przedsiębiorcy, który otrzymał pomoc. Należy w związku z tym zaznaczyć, że wysoka wartość pomocy przypisana niektórym województwom (szczególnie mazowieckiemu i śląskiemu) może wynikać z faktu, iż wielu przedsiębiorców wybiera na swoje siedziby duże miasta. Jednocześnie nie jest wykluczone, że przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze jednego województwa otrzymał pomoc w związku z działalnością prowadzoną na obszarze innego województwa.

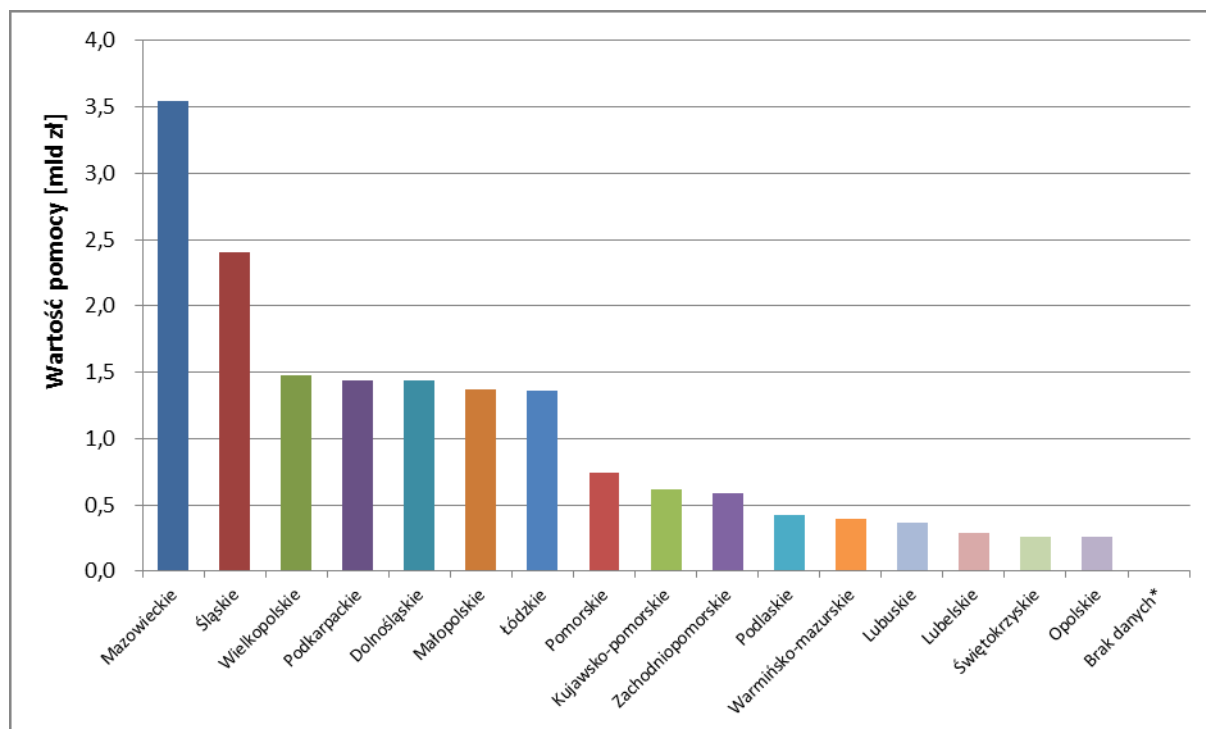
Tabela 13.

Pomoc publiczna według województw w latach 2011-2012

Województwo	Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	2011	2012	2011	2012
Ogółem	17 955,1	16 973,2	100,0	100,0
Mazowieckie	3 304,1	3 540,9	18,4	20,9
Śląskie	2 525,5	2 405,6	14,1	14,2
Wielkopolskie	1 098,6	1 474,5	6,1	8,7
Podkarpackie	1 050,5	1 438,7	5,9	8,5
Dolnośląskie	1 055,9	1 438,3	5,9	8,5
Małopolskie	1 456,3	1 366,8	8,1	8,1
Łódzkie	1 759,1	1 365,6	9,8	8,0
Pomorskie	897,9	740,0	5,0	4,4
Kujawsko-pomorskie	965,0	613,4	5,4	3,6
Zachodniopomorskie	1 024,1	588,0	5,7	3,5
Podlaskie	525,5	418,9	2,9	2,5
Warmińsko-mazurskie	388,9	395,2	2,2	2,3
Lubuskie	421,6	369,1	2,3	2,2
Lubelskie	573,4	287,9	3,2	1,7
Świętokrzyskie	374,6	262,6	2,1	1,5
Opolskie	525,6	257,2	2,9	1,5
Brak danych*	8,4	10,5	0,0	0,1

* W sprawozdaniu nie podano siedziby beneficjenta.

Wykres 8.
Pomoc publiczna według województw w 2012 roku

W 2012 roku **najwięcej pomocy publicznej** otrzymali przedsiębiorcy posiadający siedzibę w województwie **mazowieckim** - około 3,5 mld zł (20,9% ogólnej wartości pomocy) oraz **śląskim** - 2,4 mld zł (14,2%).

Natomiast **najmniej pomocy publicznej** udzielono podmiotom z województwa **opolskiego**, **świętokrzyskiego** i **lubelskiego** - w przypadku żadnego z tych województw wartość pomocy nie przekroczyła 300 mln zł (odpowiada to udziałom w ogólnej wartości pomocy rzędu 1,5-1,7%). Łączna wartość pomocy udzielonej przedsiębiorcom w pięciu województwach, gdzie odnotowano najniższe jej wartości, wyniosła około 1,6 mld zł, czyli 9,3% ogólnej wartości pomocy.

W 5 województwach nastąpił wzrost wartości pomocy w stosunku do 2011 roku. **Największy względny wzrost** nastąpił w województwie **podkarpackim**, gdzie pomoc stanowiła 136,9% wartości z 2011 roku, **dolnośląskim** (136,2%) i **wielkopolskim** (134,2%). Natomiast **względny spadek wartości udzielonej pomocy** był **największy** w województwie **opolskim** (osiągnęła ona jedynie 48,9% wartości z 2011 roku), **lubelskim** (50,2%) i **zachodniopomorskim** (57,4%).

Przedstawiając powyższe informacje należy jednakże zauważyć, iż **poszczególne województwa bardzo różnią się między sobą** jeśli chodzi o **poziom przedsiębiorczości** rozumianej jako liczba przedsiębiorstw działających w danym województwie. Z tego względu dokonywanie analiz jedynie w oparciu o bezwzględne wartości pomocy udzielonej w poszczególnych województwach może być mylące. W związku z tym, poniżej przedstawione zostały również informacje wskazujące na **poziom przedsiębiorczości** w poszczególnych województwach oraz dane względne, tj. **średnie wartości pomocy publicznej** przypadającej na jednego przedsiębiorcę w danym województwie oraz **udział przedsiębiorców, którzy skorzystali z pomocy (beneficjentów pomocy)** w danym województwie w ogólnej liczbie przedsiębiorców w tym województwie. Jednocześnie

należy wyjaśnić, iż poziom przedsiębiorczości danego województwa na potrzeby niniejszego Raportu wyznaczono obliczając udział liczby przedsiębiorców w danym województwie w całkowitej liczbie przedsiębiorców w Polsce.¹⁰

Tabela 14.

Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2012 roku

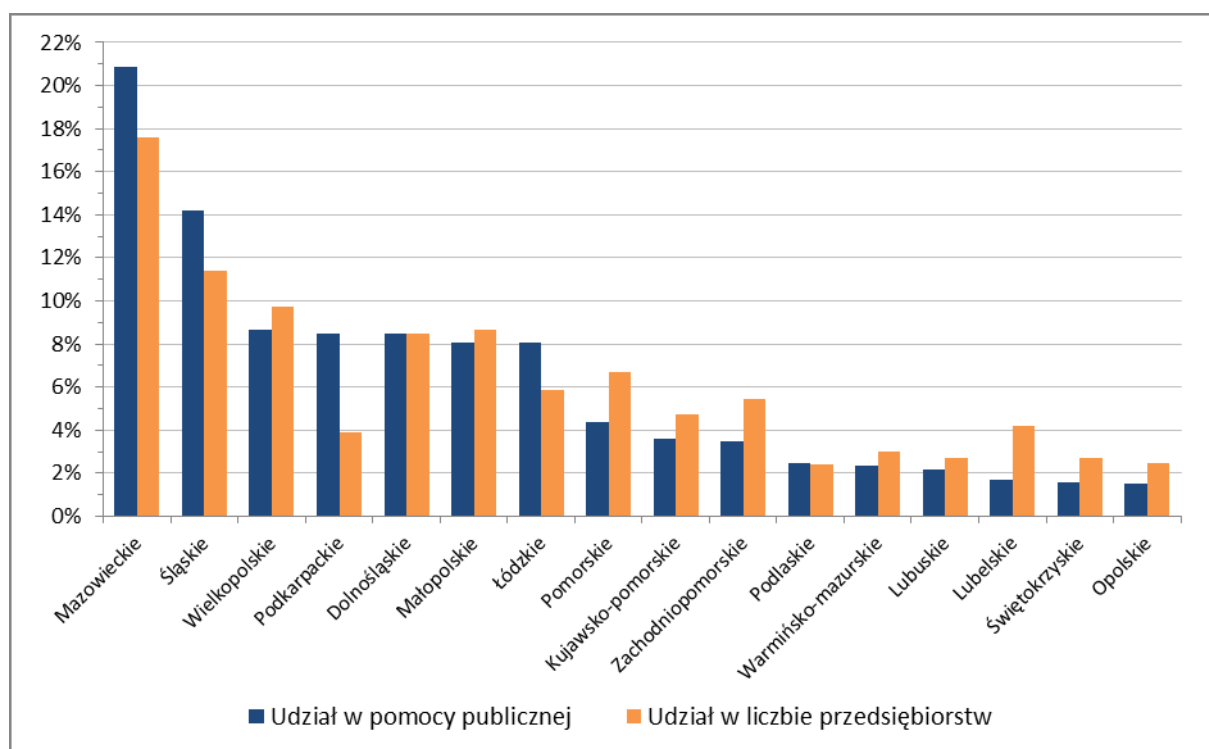
Województwo	Udział w ogólnej wartości pomocy [%]	Poziom przedsiębiorczości (udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw) [%]
Ogółem	100,0	100,0
Mazowieckie	20,9	17,6
Śląskie	14,2	11,4
Wielkopolskie	8,7	9,8
Podkarpackie	8,5	3,9
Dolnośląskie	8,5	8,5
Małopolskie	8,1	8,6
Łódzkie	8,0	5,9
Pomorskie	4,4	6,7
Kujawsko-pomorskie	3,6	4,7
Zachodniopomorskie	3,5	5,5
Podlaskie	2,5	2,4
Warmińsko-mazurskie	2,3	3,0
Lubuskie	2,2	2,7
Lubelskie	1,7	4,2
Świętokrzyskie	1,5	2,7
Opolskie	1,5	2,5
Brak danych*	0,1	0,0

* W sprawozdaniu nie podano siedziby beneficjenta.

¹⁰ Ze względu na fakt, iż sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego zawierające informacje o faktycznej liczbie przedsiębiorstw (ustalonej na podstawie badania statystycznego) oraz wielkości PKB w podziale na województwa za 2012 rok nie były dostępne w momencie sporządzania niniejszego Raportu, w obliczeniach uwzględniono wszystkich przedsiębiorców zarejestrowanych w poszczególnych województwach wg rejestru podmiotów gospodarki narodowej REGON za 2012 rok. W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż liczba przedsiębiorców wynikająca z rejestru REGON może być zawyżona (uwzględnia ona przedsiębiorców, którzy pomimo zakończenia działalności nie wyrejestrowali się).

Wykres 9.

Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle udziału w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2012 roku

Porównanie udziału wartości pomocy udzielonej w poszczególnych województwach w całkowitej wartości pomocy publicznej z udziałem liczby przedsiębiorców posiadających siedzibę w poszczególnych województwach w ogólnej liczbie przedsiębiorców w Polsce pozwala stwierdzić, że **wielkość udziału województwa podkarpackiego w ogólnej wartości pomocy (8,5%) znacznie przewyższa jego wielkość udziału w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (3,9%)**. Taki stosunek ww. wielkości wynika z udzielenia pomocy posiadającej siedzibę na terenie województwa podkarpackiego Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL Rzeszów S.A. w kwocie równej 17% całkowitej wielkości pomocy udzielonej w tym województwie. Podobne zjawisko występuje również, lecz w mniejszym stopniu, w województwie mazowieckim, śląskim i łódzkim. Spowodowane jest to udzieleniem pomocy Polskim Liniom Lotniczym LOT S.A. w województwie mazowieckim (11% całkowitej wielkości pomocy udzielonej w tym województwie), Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. w województwie śląskim (16%) oraz spółce PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w województwie łódzkim (15%).

W większości województw sytuacja jest odwrotna, co jest najbardziej zauważalne w województwie lubelskim, którego udział w ogólnej wartości pomocy wynosi 1,7%, a udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw 4,2%. Stosunkowo duże różnice występują także w województwie pomorskim i zachodniopomorskim.

Tabela 15.

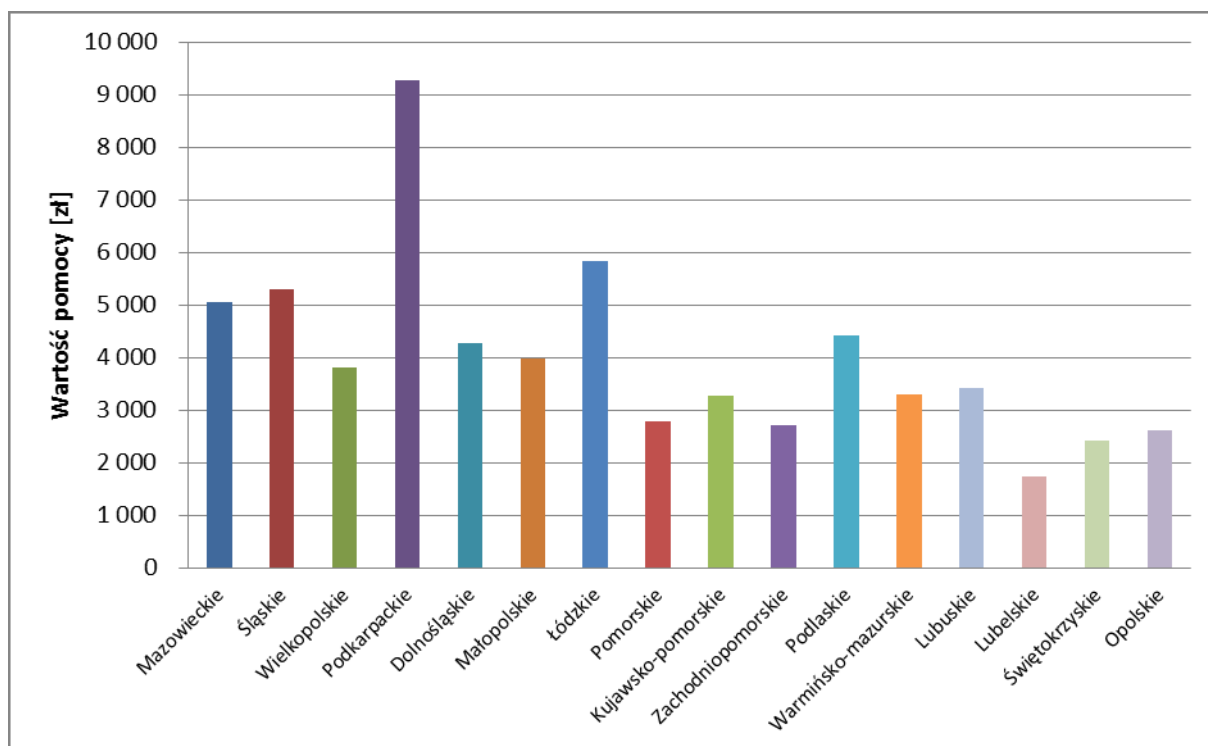
Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę i udział liczby beneficjentów pomocy w liczbie przedsiębiorców w podziale na województwa* w 2012 roku

Województwo	Pomoc na 1 przedsiębiorcę [zł]	Udział beneficjentów pomocy wśród przedsiębiorców [%]
Średnia ogólnopolska	4 269,6	1,7%
Mazowieckie	5 064,1	1,0%
Śląskie	5 304,7	1,3%
Wielkopolskie	3 800,4	2,6%
Podkarpackie	9 279,6	2,5%
Dolnośląskie	4 269,0	1,3%
Małopolskie	3 980,5	1,9%
Łódzkie	5 834,0	2,0%
Pomorskie	2 792,1	1,7%
Kujawsko-pomorskie	3 262,7	2,1%
Zachodniopomorskie	2 709,0	1,1%
Podlaskie	4 422,6	1,6%
Warmińsko-mazurskie	3 295,6	2,9%
Lubuskie	3 427,6	2,3%
Lubelskie	1 734,0	1,4%
Świętokrzyskie	2 430,4	2,2%
Opolskie	2 604,4	1,5%

*Województwa uszeregowano według wartości bezwzględnej otrzymanej pomocy (jak w tabelach nr 13 i 14).

Wykres 10.

Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę w poszczególnych województwach* w 2011 roku

*Województwa uszeregowano według wartości bezwzględnej otrzymanej pomocy (jak na wykresach nr 8 i 9).

W 2012 roku zdecydowanie **największa średnia wartość pomocy w przeliczeniu na 1 przedsiębiorcę została udzielona w województwie podkarpackim (9,3 tys. zł)**, względnie wysoką pomoc otrzymali też przedsiębiorcy z województwa **łódzkiego (5,8 tys. zł)**. Wartości powyżej średniej odnotowano także w województwach o największej liczbie przedsiębiorców, tj. **śląskim (5,3 tys. zł)** i **mazowieckim (5,1 tys. zł)**. Relatywnie **najmniej pomocy udzielono przedsiębiorcom z województwa lubelskiego (1,7 tys. zł)**, **świętokrzyskiego (2,4 tys. zł)**, **opolskiego (2,6 tys. zł)** i **zachodniopomorskiego (2,7 tys. zł)**.

Nieco inaczej przedstawia się udział liczby beneficjentów pomocy w liczbie wszystkich przedsiębiorców w poszczególnych województwach. **Największy jest w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie pomoc otrzymało w 2012 roku 2,9% przedsiębiorców**, a także wielkopolskim (2,6%) i podkarpackim (2,5%). W województwie mazowieckim, gdzie zarejestrowanych jest **najwięcej przedsiębiorstw, tylko niewielka ich część uzyskała pomoc publiczną (1,0% - najniższy udział w Polsce)**. Stosunkowo mało przedsiębiorców skorzystało z pomocy również w województwie zachodniopomorskim (1,1%), dolnośląskim, śląskim (po 1,3%) i lubelskim (1,4%).

5. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów

Wykres 11.

Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2012 roku

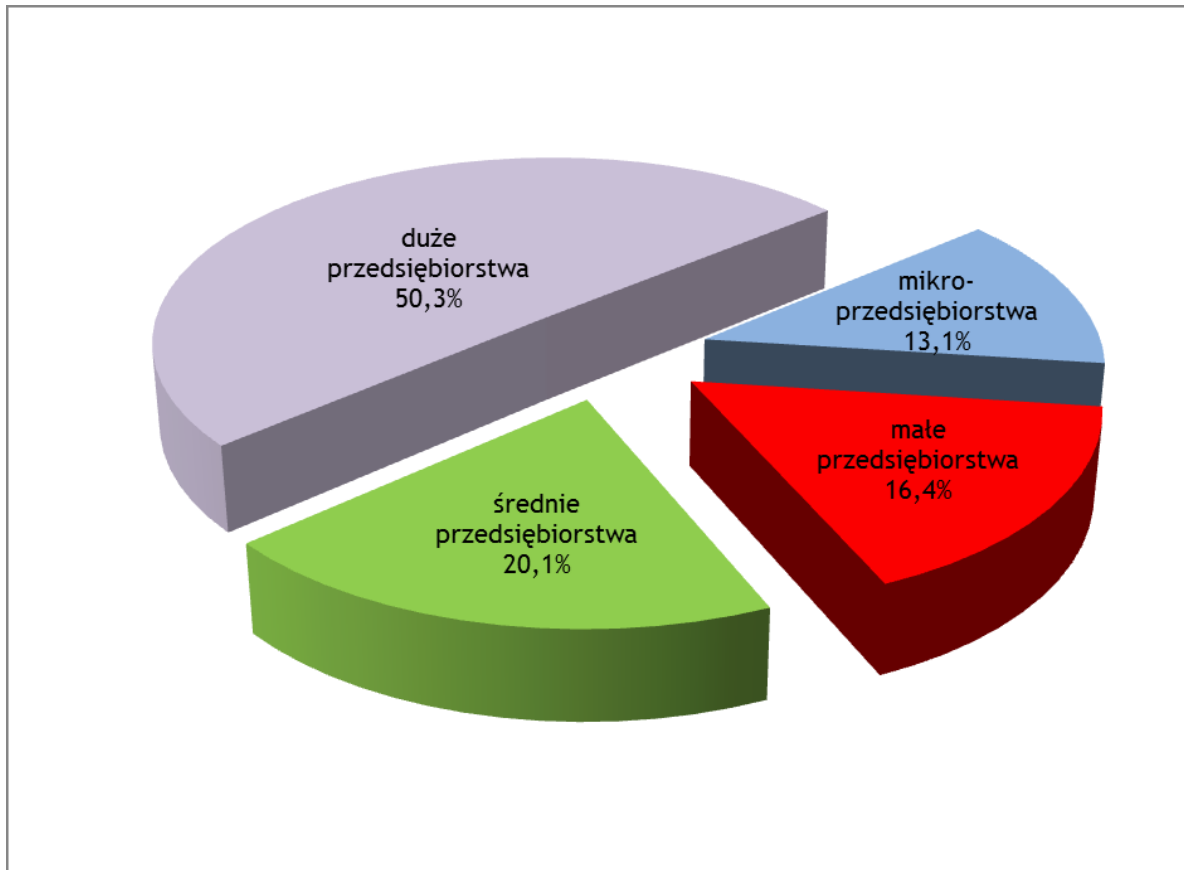

Tabela 16.

Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w latach 2008-2012

Wielkość przedsiębiorcy	Udział w pomocy publicznej				
	2008	2009	2010	2011	2012
Duże przedsiębiorstwa	50,9%	53,9%	55,1%	62,8%	50,3%
Średnie przedsiębiorstwa	27,1%	21,4%	18,2%	15,1%	20,1%
Małe przedsiębiorstwa	14,5%	15,6%	14,5%	12,3%	16,4%
Mikroprzedsiębiorstwa	6,8%	9,1%	12,3%	9,9%	13,1%

W 2012 roku, podobnie jak w latach poprzednich, beneficjentami **ponad połowy wartości pomocy publicznej były duże przedsiębiorstwa**. Ich udział zmniejszył się jednak o 12,5 pkt. proc. w stosunku do 2011 roku, co może oznaczać zmianę tendencji ze wzrostowej na malejącą.

Wzrost wartości pomocy udzielonej małym i średnim przedsiębiorcom rozłożył się dość równomiernie pomiędzy beneficjentów z różnych kategorii: mikro-przedsiębiorcom

udzielono w 2012 roku o 3,2 pkt. proc. więcej pomocy niż w roku poprzednim, małym przedsiębiorcom - o 4,1 pkt. proc. więcej pomocy, średnim - o 4,0 pkt. proc. więcej. Analizując zmiany w latach 2008-2012 można zauważyć, że udział przedsiębiorstw średnich stale się obniżał (z 27,1% w 2008 roku do 15,1% w 2011 roku) do 2012 roku, kiedy odnotował wzrost. Natomiast w przypadku małych i mikroprzedsiębiorstw występowały na przemian tendencje wzrostowe i spadkowe - w rezultacie ich udział w 2012 roku (29,5%) był wyższy niż w 2008 roku (21,3%).

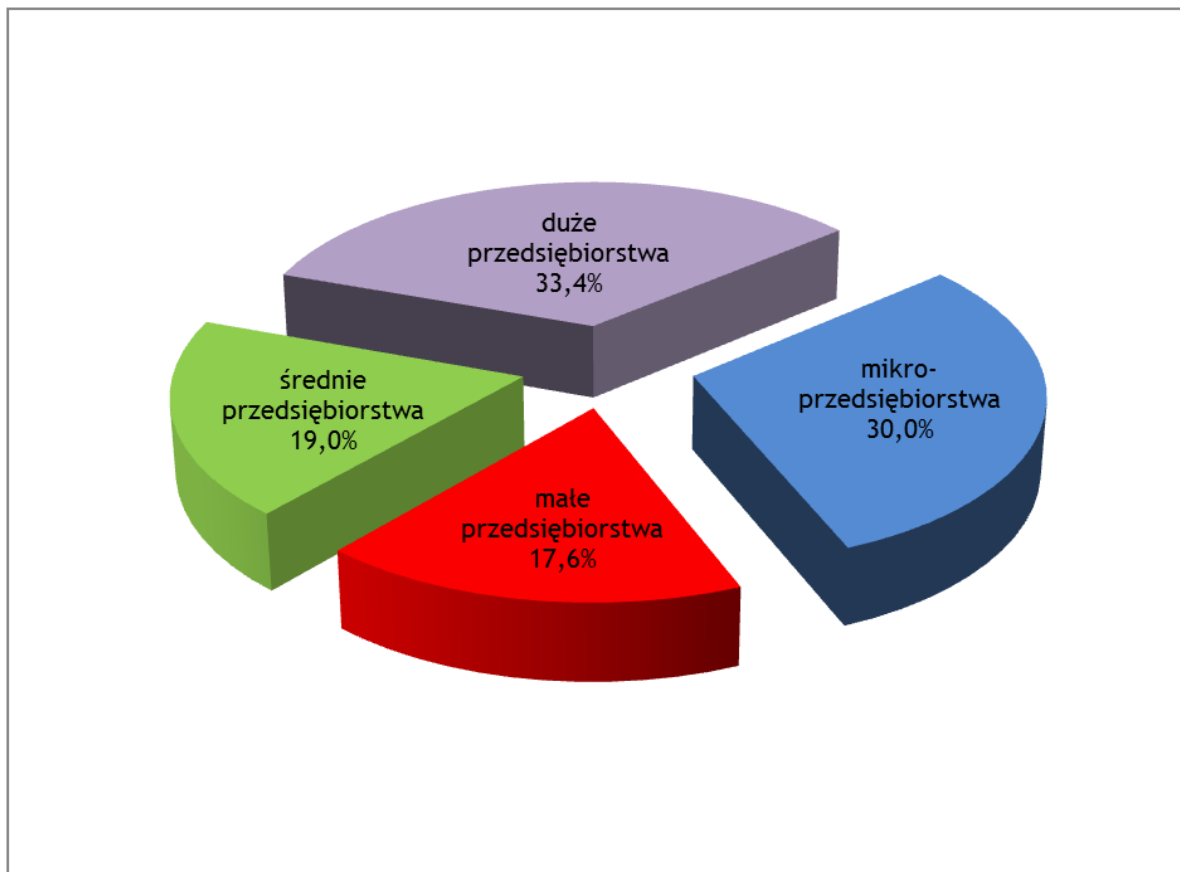
Pomoc publiczna uzyskana przez dużych przedsiębiorców udzielana była głównie w ramach następujących programów pomocowych:

- na podstawie ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274, z późn. zm.), ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.) (1 796,4 mln zł)-pomoc udzielana przez organy skarbowe została w 81,7% (1 468,2 mln zł) udzielona dużym przedsiębiorcom;
- nr X306/2009 - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (2 962,9 mln zł) - pomoc udzielana przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych została w 39,0% (1 154,3 mln zł) udzielona dużym przedsiębiorcom;
- nr X656/2009 - *Pomoc finansowa dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013* (1 220,8 mln zł) - pomoc udzielana przez Ministra Gospodarki została w 84,8% (1 035,3 mln zł) udzielona dużym przedsiębiorcom.

Spośród 11 przedsiębiorców, którzy otrzymali pomoc o największej wartości (powyżej 150 mln zł), 10 posiada status dużego przedsiębiorcy. Otrzymali oni w 2012 roku pomoc o łącznej wartości 2,7 mld zł, czyli ponad 15% ogólnej wartości pomocy. Szczegółowe informacje na temat pomocy uzyskanej przez największych beneficjentów pomocy publicznej zostały przedstawione w rozdziale IV.8 (Najwięksi beneficjenci pomocy). Wyłączając pomoc uzyskaną przez tych 11 największych beneficjentów można stwierdzić, iż duże przedsiębiorstwa otrzymały 1/3 udzielonej pomocy, a mikroprzedsiębiorcy tylko nieco mniej (30,0%) (szczegóły na wykresie poniżej).

Wykres 12.

Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta, z wyłączeniem największych beneficjentów (11 przedsiębiorstw, które otrzymały powyżej 150 mln zł pomocy) w 2012 roku

Analizując powyższe dane należy również pamiętać iż nie uwzględniają one pomocy *de minimis*, której niniejszy Raport nie obejmuje. Niemniej jednak, ze względu na:

- proste reguły udzielania (brak powiązania z konkretnymi projektami, jedynie limit kwotowy oraz konieczność niezajdowania się w trudnej sytuacji ekonomicznej),
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału małych i średnich przedsiębiorców

pomoc *de minimis* jest szczególnie przeznaczona dla tych przedsiębiorstw. Z tego względu, w celu zobrazowania rzeczywistego poziomu wsparcia ze środków państwowych, które otrzymali mali i średni przedsiębiorcy, w poniższej tabeli przedstawiono sytuację z uwzględnieniem otrzymanej pomocy *de minimis*.

Tabela 17.

Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy *de minimis* w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w 2012 roku

Grupa beneficjentów	Pomoc publiczna [mln zł]	Pomoc <i>de minimis</i> * [mln zł]	Pomoc ogółem [mln zł]	Udział w pomocy ogółem [%]
Duże przedsiębiorstwa	8 540,6	205,3	8 745,9	41,1
Średnie przedsiębiorstwa	3 410,8	299,1	3 709,9	17,4
Małe przedsiębiorstwa	2 791,0	478,7	3 269,7	15,3
Mikroprzedsiębiorstwa	2 230,7	3 346,5	5 577,1	26,2
Suma	16 973,2	4 329,5	21 302,7	100,0

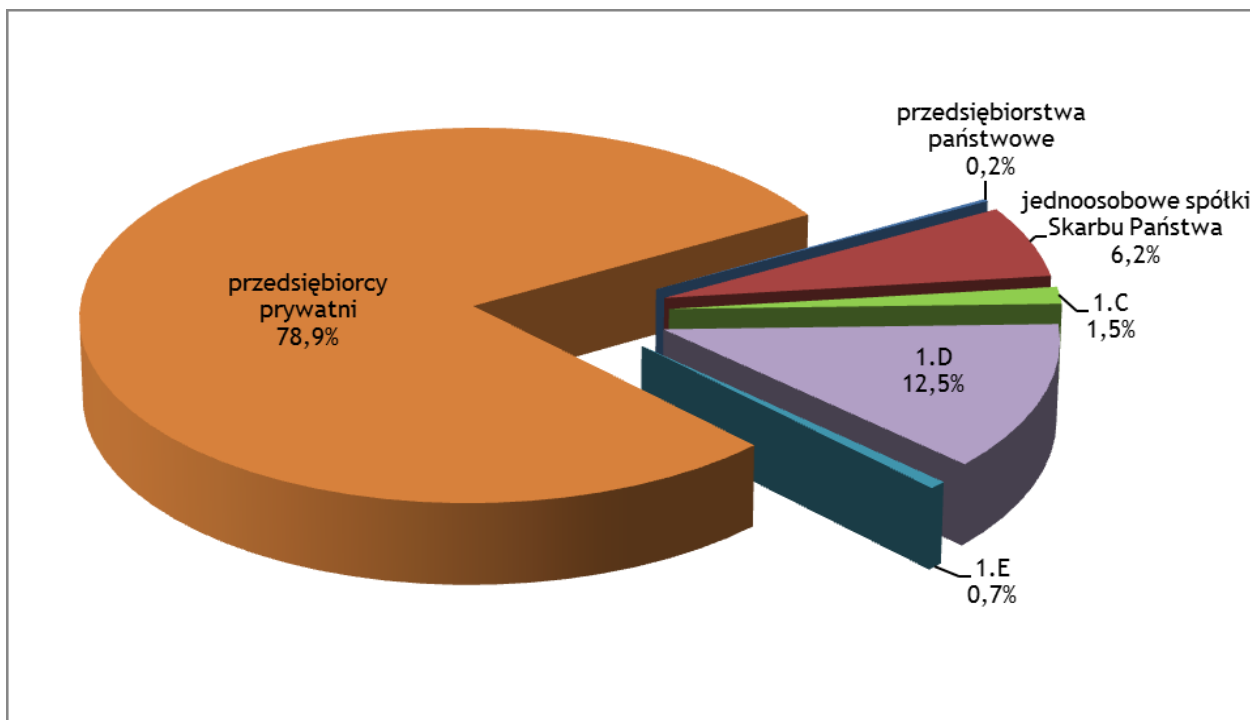
* Wartość pomocy *de minimis* obejmuje pomoc w sektorze transportu

Po uwzględnieniu całkowitego wsparcia udzielonego beneficjentom (pomoc publiczna i pomoc *de minimis*), udział mikroprzedsiębiorców w całkowitej wartości pomocy okazuje się dwukrotnie wyższy i wynosi 26,2%, udział małych i średnich przedsiębiorców nieznacznie się zmniejsza, natomiast udział dużych przedsiębiorstw jest niższy o prawie 10 pkt. proc. i wynosi 41,1%.

6. Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

Wykres 13.

Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta pomocy w 2012 roku

1.C - spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów

1.D - spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi

1.E - jednostka sektora finansów publicznych w rozumieniu *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.)

Tabela 18.

Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta w latach 2011-2012

Forma prawna przedsiębiorcy	Udział w wartości pomocy publicznej [%]	
	2011	2012
Przedsiębiorcy prywatni	60,4	78,9
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	24,5	12,5
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	5,5	6,2
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów	8,7	1,5
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu <i>ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych</i> (Dz. U. Nr 157, poz. 240, z późn. zm.)	0,7	0,7
Przedsiębiorstwa państwowe	0,2	0,2

Podobnie jak w poprzednim roku, zdecydowanie największą pomoc otrzymały przedsiębiorstwa prywatne (78,9% ogólnej wartości pomocy). Co więcej odnotowano istotny wzrost ich udziału (aż o 18,5 pkt. proc. w stosunku do 2011 roku). Powyższy wzrost był wynikiem dwóch wyraźnych spadków: udziału pomocy udzielonej spółkom, w których podmiotami dominującymi są Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna (z 24,5% do 12,5%) oraz udziału pomocy spółek będących własnością jednostek samorządu terytorialnego (z 8,7% do 1,5%). Spadki te związane są ze zmniejszeniem wartości pomocy udzielonej spółkom komunalnym lub będących własnością Skarbu Państwa przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Nieznaczny wzrost udziału pomocy w ogólnej wartości udzielonej pomocy odnotowano w przypadku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa (z 5,5% do 6,2%). Natomiast udział przedsiębiorstw państwowych i jednostek sektora finansów publicznych (znajdują się wśród nich m.in. gminy i jej jednostki organizacyjne, które mogą otrzymywać pomoc w związku z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą) pozostał na niezmiennym poziomie (odpowiednio 0,2% i 0,7%).

7. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta

Podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach otrzymywały pomoc nie tylko na szczególnych warunkach określonych dla danego sektora (w ramach pomocy sektorowej), lecz korzystały również z pomocy udzielanej na zasadach ogólnych (np. pomocy horyzontalnej lub regionalnej). Prawie połowa całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2012 roku przypada na 10 sektorów, które otrzymały powyżej 500 mln zł i które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19.

Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2012 roku

Sektor działalności beneficjenta (dział PKD)	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy [%]
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 898,7	11,2
Działalność detektywistyczna i ochroniarska	963,1	5,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	732,0	4,3
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	716,1	4,2
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	680,4	4,0
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	617,5	3,6
Badania naukowe i prace rozwojowe	587,9	3,5
Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	574,5	3,4
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	533,0	3,1
Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	513,0	3,0
Pozostałe	9 157,1	54,0
Ogółem	16 973,2	100,0

Najwięcej pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze **wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i paliw**. Byli to przede wszystkim beneficjenci programów pomocowych:

- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (741,9 mln zł);
- nr N 54/2009 - *Wsparcie na modernizację systemów przesyłania lub dystrybucji ciepła* (245,0 mln zł);
- nr XR18/2007 - *Program pomocowy w zakresie regionalnej pomocy publicznej na niektóre inwestycje w ochronie środowiska* (224,3 mln zł);
- nr X327/2009 - *Pomoc publiczna na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy jednostek wytwarzających energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii* (214,6 mln zł).

Największą pomoc w przedmiotowym sektorze otrzymały: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. oraz Tauron Wytwarzanie S.A.

Na drugim miejscu pod względem wielkości otrzymanej pomocy znaleźli się przedsiębiorcy prowadzący **działalność detektywistyczną i ochroniarską**, głównie w ramach programu:

- nr X306/2009 - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (960,0 mln zł).

Pomoc o największej wartości została udzielona firmom: Black Point Group Sp. z o.o. oraz przedsiębiorstwu usługowemu JAREXS Sp. z o.o.

Producenci **wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych** otrzymali pomoc głównie w ramach programów:

- nr X656/2009 - *Pomoc finansowa dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (155,7 mln zł);
- nr SA.32863(2011/X) i zastępującego go programu nr SA.35010(2012/X)- *Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (145,0 mln zł);
- PL 39/2004 - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.* (144,4 mln zł).

Do firm z tego sektora, które otrzymały największą pomoc, zaliczają się: Recycling Park Sp z o.o. oraz NGK Ceramics Polska Sp. z o.o.

Na kolejnym miejscu znaleźli się producenci **wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych**, którzy otrzymali pomoc przede wszystkim w ramach programów:

- PL 39/2004 - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.* (164,8 mln zł);
- nr X656/2009 - *Pomoc finansowa dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (130,1 mln zł);
- nr X846/2009 - *Kredyt technologiczny* (100,2 mln zł).

Największą pomoc w powyższym sektorze otrzymały: Bridgestone Stargard Sp. z o.o. oraz 3M Wrocław Sp. z o.o.

Beneficjenci z **sektora chemikaliów i wyrobów chemicznych** również otrzymali pomoc o znacznej wartości, zwłaszcza w ramach programu pomocowego:

- nr X656/2009 - *Pomoc finansowa dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (356,2 mln zł);

Największa pomoc w tym sektorze została udzielona spółkom: Synthos Dwory 7 Sp. komandytowo-akcyjna oraz Green Source Poland Sp. z o.o.

Producenci **pojazdów samochodowych** otrzymali pomoc głównie w ramach programu:

- PL 39/2004 - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.* (142,6 mln zł).

Pomoc o największej wartości została udzielona firmom: AAM Poland Sp. z o.o., Brembo Sp. z o.o. oraz Uniwheels Production (Poland) Sp. z o.o.

Istotną pomoc otrzymali również przedsiębiorcy działający w **sektorze badawczo-rozwojowym**, przede wszystkim na podstawie programów pomocowych:

- nr X656/2009 - *Pomoc finansowa dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (188,7 mln zł);
- nr SA.32233(2011/X)) i zastępującego go programu nr SA.35857(2012/X)- *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (180,5 mln zł);
- nr SA.32863(2011/X) i zastępującego go programu nr SA.35010(2012/X)- *Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (135,3 mln zł).

Największą pomoc w powyższym sektorze otrzymały: Synthos S.A. oraz Olimp Laboratories Sp. z o.o.

Nadawcy programów radiowo-telewizyjnych otrzymali głównie pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych na podstawie:

- *ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.)* (563,2 mln zł).

Głównymi beneficjentami tej pomoc byli: Telewizja Polska S.A. oraz Polskie Radio S.A.

8. Najwięksi beneficjenci pomocy

Beneficjentami pomocy o największej wartości (11 podmiotów które otrzymały pomoc przekraczającą 150 mln zł) w 2012 roku byli przedsiębiorcy działający w sektorze transportu lotniczego, górnictwa węgla kamiennego, telekomunikacyjnego, radiofonii i telewizji, produkcji sprzętu transportowego, gazowego, energetycznego oraz wyrobów chemicznych. Otrzymali oni pomoc stanowiącą ponad 15% całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 20.

Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2012 roku

Lp.	Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
1.	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.	400,0
2.	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	383,2
3.	Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa S.A.	283,6
4.	Telewizja Polska S.A.	253,9
5.	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL-Rzeszów S.A.	242,2
6.	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.	238,2
7.	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	205,9
8.	TAURON WYTWARZANIE S.A.	193,0
9.	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	167,0
10.	SYNTHOS DWORY 7 Sp. komandytowo-akcyjna	164,6
11.	Polskie Radio S.A.	156,8
Razem		2 688,5

Przedsiębiorcą, który otrzymał najwięcej pomocy, były Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., działający w **sektorze transportu lotniczego**. Uzyskał on pomoc indywidualną w formie pożyczki zwrotnej na ratowanie w kwocie 400 mln zł.

Największym beneficjentem pomocy udzielonej **sektorowi górnictwa węgla kamiennego** była Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. (383,2 mln zł). Pomoc ta została udzielona na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379, z późn. zm.) na pokrycie kosztów nadzwyczajnych.

Pomoc powyżej 250 mln zł, indywidualną, otrzymała również Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa S.A. (283,6 mln zł) z przeznaczeniem na **rozwój sieci i usług telekomunikacyjnych**.

Jednostki publicznej **radiofonii i telewizji** uzyskały pomoc stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Największymi beneficjentami rekompensaty była Telewizja Polska S.A. (253,9 mln zł) oraz Polskie Radio S.A. (156,8 mln zł).

Podmiotem działającym w sektorze **produkcji sprzętu transportowego**, który uzyskał największą pomoc była Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL - Rzeszów S.A. (242,2 mln zł). Była to przede wszystkim pomoc regionalna udzielona na podstawie *rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 lutego 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską*

Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wyposażenie, tworzenie zaplecza B+R oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 (Dz. U. Nr 34, poz. 271) (213,2 mln zł).

Podmiotem działającym w **sektorze gazu ziemnego**, który uzyskał największą pomoc była spółka Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (238,2 mln zł), której udzielono dotacji na inwestycje w układy przesyłowe gazu ziemnego.

Przedsiębiorcy działający na **rynku energetycznym** otrzymywali pomoc głównie na podstawie *ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905, z późn. zm.)*. W grupie największych beneficjentów pomocy publicznej udzielonej temu sektorowi znalazły się: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - 205,9 mln zł (w tym 205,4 mln zł w ramach rekompensaty na podstawie ww. ustawy), TAURON WYTWARZANIE S.A. - 193,0 mln zł (w tym 153,1 mln zł na podstawie ww. ustawy) oraz Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o. - 167,0 mln zł (w całości na podstawie ww. ustawy).

Znaczącą pomoc otrzymał także przedsiębiorca działający w sektorze wyrobów chemicznych, spółka SYNTHOS DWORY 7 Sp. komandytowo-akcyjna (164,6 mln zł). Była to przede wszystkim pomoc regionalna udzielona na podstawie *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. Nr 75, poz. 638) (146,8 mln zł)*.

V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU)

1. Pomoc horyzontalna

5 822,7 mln zł

1.1. Pomoc na prace badawczo-rozwojowe

Tabela 21.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na prace badawczo-rozwojowe w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	759,4	dotacje	759,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	510,3	dotacje	510,3
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	25,6	dotacje	25,6
Marszałkowie województw	2,1	dotacje	2,1
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	1,3	dotacje	1,3
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,1	dotacje	0,1
Suma	1 298,8		

W 2012 roku wartość udzielonej pomocy publicznej na prace badawczo-rozwojowe wyniosła 1 298,8 mln zł (524,1 mln zł w 2011 r., 517,7 mln zł w 2010 roku), z czego 998,4 mln zł przeznaczono na badania przemysłowe.

Najwięcej pomocy udzielił Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zwłaszcza w ramach programów pomocowych:

- nr SA.32233(2011/X) i zastępującego go programu nr SA.35857(2012/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (758,8 mln zł),

Pomocy znacznej wielkości udzielił również Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach programów pomocowych:

- nr SA.32863(2011/X) i zastępującego go programu nr SA.35010(2012/X) - *Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka*. (510,3 mln zł).

Pomocy udzielił także **Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, przede wszystkim w ramach programu:

- nr X147/2008 - *Warunki i tryb przyznawania pomocy publicznej na realizację projektów celowych* (24,7 mln zł).

Ponadto, pomoc o takim przeznaczeniu udzielona została również przez **jednostki samorządu terytorialnego** zwłaszcza w ramach programu:

- nr SA.32223(2011/X) - *Pomoc na projekty w zakresie badań i rozwoju w ramach regionalnych programów operacyjnych* (1,7 mln zł),

oraz **Dyrektora Narodowego Centrum Nauki** w ramach programu:

- SA.32488(2011/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki* (1,3 mln zł).

1.2. Ochrona środowiska

Tabela 22.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	267,7	dotacje	267,7
Marszałkowie województw	7,1	refundacje	5,7
		dotacje	1,4
Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2,3	pożyczki preferencyjne	1,1
		pożyczki warunkowo umorzone	1,1
		dotacje	0,1
Suma	277,1		

W ramach pomocy horyzontalnej na ochronę środowiska w 2012 roku udzielono 277,1 mln zł¹¹ (1 082,9 mln zł w 2011 roku, 1 475,8 mln zł w 2010 roku). **Najwyższą kwotę pomocy stanowiły dotacje udzielone przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programów pomocowych:**

¹¹ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na ochronę środowiska zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), która ma na celu sfinansowanie projektów w zakresie ochrony środowiska.

- nr N 54/2009 - *Wsparcie na modernizację systemów przesyłania lub dystrybucji ciepła* (245,0 mln zł);
- nr X621/2009 - *Pomoc na przedsięwzięcia związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych* (22,6 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy indywidualnej miejskim przedsiębiorstwom komunalnym z przeznaczeniem na oszczędność energii, w sumie w kwocie 7,1 mln zł.

Pomocy na ochronę środowiska udzieliły także **wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej** w formie dotacji, preferencyjnych pożyczek oraz warunkowego umorzenia pożyczek, najwięcej w ramach programu:

- nr N 5/2007 - *Program pomocy horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące zastosowaniu technologii zapewniających czystszą i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców* (1,8 mln zł).

1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

Tabela 23.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	46,3	dotacje	45,5
		refundacje	0,8
Marszałkowie województw	5,9	dotacje	5,8
		refundacje	0,1
Przedsiębiorcy	3,0	dotacje	3,0
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,1	zwolnienie z podatku	0,1
Suma	55,3		

Wartość pomocy udzielonej w 2012 roku na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw wyniosła 55,3 mln zł (48,1 mln zł w 2011 r., 106,4 mln zł w 2010 roku). Niska wartość pomocy o takim przeznaczeniu nie oznacza wbrew pozorom, że mało pomocy zostało udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom. Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały przedstawione w rozdziale IV.5 (Pomoc publiczna w podziale na wielkość beneficjentów). Wynika ona z faktu, iż coraz mniej pomocy z której korzystają małe i średnie przedsiębiorstwa jest kwalifikowane jako pomoc na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Zwiększa się natomiast wartość pomocy kwalifikowanej jako regionalna pomoc inwestycyjna oraz pomocy na badania i rozwój, która udzielana jest małym i średnim przedsiębiorstwom.

Pomoc na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw udzielona była głównie przez **Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (46,3 mln zł)**. Cała ta kwota została przeznaczona na usługi doradcze, przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr X375/2010 i zastępującego go programu nr SA.35011(2012/X) - *Pomoc finansowa na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (29,1 mln zł);
- nr SA.32863(2011/X) i zastępującego go programu nr SA.35010(2012/X) - *Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (17,2 mln zł).

Pomocy z przeznaczeniem na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw udzielali także **marszałkowie województw**, przede wszystkim w ramach programu:

- nr SA.32864(2011/X) - *Pomoc na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych* (5,8 mln zł),

gminy, w ramach programów o charakterze lokalnym, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz **przedsiębiorcy realizujący programy unijne** i z tego tytułu będący podmiotami udzielającymi pomocy, zwłaszcza w ramach programów:

- nr X156/2009 - *Pomoc finansowa na doradztwo udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (1,5 mln zł);
- nr SA.32222(2011/X) - *Pomoc publiczna w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (1,5 mln zł).

1.4. Zatrudnienie

Tabela 24.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 972,8	refundacje	2 972,8
Starostowie powiatów	61,8	refundacje	59,9
		dotacje	1,8
		zwolnienie z podatku	0,01
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	21,0	rekompensata	12,6
		dotacje	8,5

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	13,1	refundacje	9,6
		dotacje	0,01
		zwolnienie z podatku	3,4
Przedsiębiorcy	0,4	dotacje	0,4
Suma	3 069,1		

W 2012 roku wartość udzielonej pomocy publicznej na zatrudnienie wyniosła 3 069,1 mln zł¹² (2 800,3 mln zł w 2011 roku, 2 957,2 mln zł w 2010 roku). Największą część pomocy o takim przeznaczeniu została udzielona w formie refundacji przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu pomocowego:

- nr X306/2009 - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (2 962,9 mln).

Znacząca pomoc na zatrudnienie udzielona była również przez organy jednostek samorządu terytorialnego, przede wszystkim w ramach programu:

- nr X307/2009 - *Prace interwencyjne - pomoc w formie subsydiów płacowych* (70,6 mln zł).

Pomocy o takim przeznaczeniu udzielił również Dyrektor Generalny Służby Więziennej w ramach programu:

- nr SA.33608(2011/N) - *Pomoc dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (21,0 mln zł),

oraz będący podmiotami udzielającymi pomocy przedsiębiorcy realizujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki w ramach programu:

- nr SA.32222(2011/X) - *Pomoc publiczna w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (0,4 mln zł).

¹² Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na zatrudnienie, zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), która ma na celu wsparcie przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności.

1.5. Szkolenia

Tabela 25.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na szkolenia w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Ochotnicze Hufce Pracy	280,2	refundacje	280,2
Marszałkowie województw	69,4	dotacje	69,4
Przedsiębiorcy	67,9	dotacje	67,9
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	10,7	dotacje	10,6
		refundacje	0,1
Starostowie powiatów	0,1	dotacje	0,03
		refundacje	0,03
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,2	dotacje	0,2
Suma	428,4		

Pomoc udzielona w 2012 roku z przeznaczeniem na szkolenia wyniosła 428,4 mln zł (717,9 mln zł w 2011 roku, 446,7 mln zł w 2010 roku). **Najwięcej pomocy o takim przeznaczeniu udzieliły Ochotnicze Hufce Pracy**, które odpowiadają za realizację programu pomocowego:

- nr X134/2010 - *Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników* (280,2 mln zł).

Podmiotami udzielającymi pomocy na szkolenia były także jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów:

- nr X120/2010 i zastępującego go programu nr SA.32222(2011/X) - *Pomoc publiczna w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (69,6 mln zł).

Znaczącej pomocy udzielili również będący podmiotami udzielającymi pomocy przedsiębiorcy realizujący programy unijne w ramach programów:

- nr X120/2010 i zastępującego go programu nr SA.32222(2011/X) - *Pomoc publiczna w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (54,4 mln zł);
- nr X152/2009 i zastępującego go programu nr SA.35724(2012/X) - *Pomoc finansowa na szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* (13,5 mln zł).

oraz Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości zwłaszcza w ramach programu:

- nr X152/2009 - *Pomoc finansowa na szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* (6,3 mln zł).

1.6. Ratowanie i restrukturyzacja

Tabela 26.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ratowanie i restrukturyzację w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Skarbu Państwa	414,6	pożyczki preferencyjne	400,3
		wniesienie kapitału	5,3
		dotacje	9,0
Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.	1,9	gwarancje	1,9
Prezydenci, burmistrzowie oraz wójtowie gmin	1,4	umorzenie zaległości podatkowej	1,4
Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	0,9	pożyczki preferencyjne	0,9
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,1	rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty	0,1
Suma	418,9		

Najwięcej pomocy na ratowanie i restrukturyzację (7 pomocy indywidualnych) udzielił Minister Skarbu Państwa, z tego największą część otrzymały w formie pożyczki preferencyjnej:

- **Polskie Linie Lotnicze LOT S.A. (400 mln zł).**

Ponadto Minister Skarbu Państwa udzielił pomocy czterem Przedsiębiorstwom Komunikacji Samochodowej (łącznie w kwocie 11,2 mln zł).

Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. udzieliła pomocy na restrukturyzację w formie gwarancji:

- **Stoczni Gdańskiej (1,9 mln zł).**

Znaczącą pomoc z przeznaczeniem na restrukturyzację otrzymała:

- **Wytwórnia Filtrów PZL-Sędziszów S.A. (1,5 mln zł).**

Takiej pomocy udzielił jej w formie umorzenia lub rozłożenia na raty płatności **Burmistrz Gminy Sędziszów Małopolski oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.**

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A udzieliła pomocy na ratowanie w formie pożyczki preferencyjnej:

- **Zakładowi Produkcyjno-Handlowemu Artykułów Gospodarstwa Domowego MESKO-AGD Sp. z o.o. (0,9 mln zł).**

1.7. Naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia

Tabela 27.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na naprawę szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	0,8	pożyczki preferencyjne	0,3
		pożyczki warunkowo umorzone	0,2
		dotacje	0,2
Przedsiębiorcy	0,1	rozłożenie na raty opłaty	0,1
		pożyczki warunkowo umorzone	0,04
		pożyczki preferencyjne	0,004
Suma	0,8		

Pomoc z przeznaczeniem na naprawę szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe udzielona była przedsiębiorcom, którzy zostali dotknięci skutkami powodzi z 2010 roku. Pomoc była udzielana przez marszałków województw w formie nieoprocentowanych pożyczek preferencyjnych, pożyczek warunkowo umorzonych i dotacji, w łącznej kwocie 0,8 mln zł zgodnie z warunkami określonymi w:

- *ustawie z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 123, poz. 835, z późn. zm.), (program pomocowy nr N 235a/2010).*

Będący podmiotami udzielającymi pomocy przedsiębiorcy (fundusze pożyczkowe) udzielili pomocy o takim przeznaczeniu w formie nieoprocentowanych pożyczek, pożyczek warunkowo umorzonych i rozłożenia na raty niespłaconej części pożyczki na podstawie:

- *ustawy z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. Nr 148, poz. 992), w łącznej kwocie 0,1 mln zł (program pomocowy nr N 326/2010).*

1.8. Promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego

Tabela 28.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochronę dziedzictwa kulturowego w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Gospodarki	102,0	dotacje	102,0
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	22,7	dotacje	22,7
Marszałkowie województw	6,5	refundacje	3,8
		dotacje	2,7
Minister Administracji i Cyfryzacji	1,4	dotacje	1,4
Suma	132,6		

Najwięcej pomocy tego rodzaju udzielił **Minister Gospodarki** w formie dotacji:

- Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. (85,0 mln zł)
- Przedsiębiorstwu Państwowemu Kopalnia Soli „Bochnia” w likwidacji (17,0 mln zł).

Tym samym beneficjentom udzielił pomocy również **Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, łącznie w kwocie 22,7 mln zł.

Znaczącej pomocy na promocję kultury udzielili także **marszałkowie** w ramach programu pomocowego:

- nr N 470/2008 - *Pomoc na działania rewitalizacyjne* (6,5 mln zł).

Natomiast **Minister Administracji i Cyfryzacji** udzielił pomocy Poczcie Polskiej S.A. (w formie zwolnienia od opłat pocztowych przesyłek zawierających obowiązkowe egzemplarze biblioteczne) w ramach programu:

- nr SA.33341(2011/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych* (1,4 mln zł).

1.9. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów

Tabela 29.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Administracji i Cyfryzacji	0,5	dotacje	0,5
Suma	0,5		

Pomocy z przeznaczeniem dla indywidulanych konsumentów (w tym przypadku są to osoby niewidome lub ociemniałe, których przesyłki zostały zwolnione od opłat pocztowych) udzielił **Minister Administracji i Cyfryzacji** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.33341(2011/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych* (0,5 mln zł).

1.10. Kapitał podwyższonego ryzyka

Tabela 30.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kapitał podwyższonego ryzyka w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.	134,8*	wniesienie kapitału	122,5
		refundacje	12,3
Suma	134,8		

* W raporcie uwzględniona jest wyłącznie wartość pomocy udzielona na poziomie inwestorów prywatnych, w wysokości równej kwocie, którą KFK wniesie do funduszu kapitałowego w całym okresie jego działania w formie kapitałowej, dłużnej i dotacyjnej. Nieuwzględniona jest natomiast pomoc udzielona na poziomie inwestobiorców, ze względu na fakt, iż realizowana jest ona za pośrednictwem funduszu kapitałowego, ze środków przekazanych funduszowi przez KFK, które stanowią pomoc na poziomie inwestorów prywatnych. Zatem w celu uniknięcia uwzględnienia dwa razy tego samego strumienia środków, wartość pomocy na poziomie inwestobiorców nie została uwzględniona w ogólnej wartości pomocy.

W 2012 roku pomocy z przeznaczeniem na kapitał podwyższonego ryzyka udzielił **Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A. (KFK)** w całości w ramach programu pomocowego:

- nr N 26/2007 - *Wsparcie funduszy kapitałowych inwestujących w mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa* (134,8 mln zł).

W ramach ww. programu pomocowego KFK zapewnia finansowanie funduszom kapitałowym inwestującym w polskie małe i średnie przedsiębiorstwa - zwłaszcza innowacyjne i o dużym potencjale rozwoju (inwestobiorcy). Finansowanie takie następuje w formie objęcia przez KFK instrumentów kapitałowych (m.in. akcji lub certyfikatów inwestycyjnych) lub dłużnych (obligacji) emitowanych przez fundusz, a także częściowo w formie dotacyjnej - jako refundacja części poniesionych przez fundusz kosztów przygotowania i monitorowania inwestycji. Wartość finansowania udzielonego funduszowi w formie objęcia przez KFK instrumentów kapitałowych lub dłużnych stanowi nie więcej niż połowę wszystkich środków będących w dyspozycji funduszu - pozostałą część zapewniają inwestorzy prywatni. Przekazywanie funduszowi kapitałowemu środków przez KFK i inwestorów prywatnych następuje w transzach przez cały okres, na który fundusz został założony (standardowo 10 lat).

Pomoc publiczna w ramach ww. programu pomocowego występuje na dwóch poziomach:

- **inwestorów prywatnych** (z uwagi na podporządkowanie środków wpłaconych do funduszu przez KFK w stosunku do środków wpłaconych przez inwestorów prywatnych - podczas zwrotu przez fundusz do inwestorów i KFK środków ze zbycia inwestycji, KFK otrzymuje środki w drugiej kolejności) i stanowi wartość wszystkich środków, które KFK wniesie do funduszu w formie kapitałowej, dłużnej i dotacyjnej;
- **inwestobiorców**, tj. mikro-, małych oraz średnich przedsiębiorców, w których zainwestował fundusz kapitałowy (w formie dokapitalizowania lub udzielenia finansowania dłużnego).

1.11. Ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych

Tabela 31.

Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	6,6	dotacje	6,6
Suma	6,6		

Pomocy z przeznaczeniem na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych udzielił **Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego** w ramach programu pomocowego:

- nr N 632/2006 - *Dotacje do podręczników akademickich* (6,6 mln zł).

2. Pomoc regionalna

8 427,9 mln zł

Tabela 32.

Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2012 roku

Organ udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Organy skarbowe	1 821,8	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	1 746,3
		zwolnienie z podatku	75,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 765,3	dotacje	1 760,1
		refundacje	5,3
Marszałkowie województw	1 722,0	dotacje	1 089,1
		refundacje	632,8
Minister Gospodarki	1 587,2	refundacje	1 514,7
		dotacje	72,5
Bank Gospodarstwa Krajowego	733,1	dotacje	719,4
		pożyczki preferencyjne	13,7
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	292,2	dotacje	218,4
		pożyczki preferencyjne	48,2
		pożyczki warunkowo umorzone	25,6
Dyrektor Władzy Wdrażającej Programy Europejskie	189,7	dotacje	189,7
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	170,8	dotacje	170,8
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	103,8	zwolnienie z podatku	99,2
		umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami	4,0
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	0,4
		dotacje	0,1
Przedsiębiorcy	26,3	pożyczki preferencyjne	26,3
Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	15,8	pożyczki preferencyjne	14,8
		pożyczki warunkowo umorzone	0,8
		dotacje	0,2
Suma	8 427,9		

Wartość pomocy regionalnej udzielonej w 2012 roku wyniosła 8 427,9 mln zł i była o 1 637,3 mln zł wyższa niż w 2011 roku (6 790,6 mln zł). Najwięcej pomocy o tym przeznaczeniu udzieliły organy skarbowe na podstawie:

- ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.) oraz
- ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.)

w formie ulg w podatku dochodowym (1 796,4 mln zł) podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych.

Pozostała część (25,3 mln zł) udzielonej przez nie pomocy regionalnej, to pomoc istniejąca udzielana na podstawie

- ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253, z późn. zm.).

Pomoc regionalna była również udzielana przez Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, najwięcej w ramach programów pomocowych:

- nr SA.32863(2011/X) i zastępującego go programu nr SA.35010(2012/X) - *Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (1 114,9 mln zł);
- nr X629/2009 - *Udzielanie przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy na wyposażenie, tworzenie zaplecza B+R oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej* (329,3 mln zł);
- nr X375/2010 i zastępującego go programu nr SA.35011(2012/X) - *Pomoc finansowa na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (226,2 mln zł).

Podobnie jak w latach poprzednich, znacząca kwota pomocy przeznaczonej na rozwój regionalny została udzielona przez marszałków województw w ramach programów pomocowych:

- nr X36/2010 i stanowiącego jego kontynuację programu nr SA.32806(2011/X) - *Program regionalnej pomocy inwestycyjnej udzielanej w ramach regionalnych programów operacyjnych* (1 526,4 mln zł);
- nr N 405/2008 - *Regionalna pomoc inwestycyjna w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego* (103,4 mln zł);
- nr X611/2009 - *Program pomocy na wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych* (60,5 mln zł);
- nr N 470/2008 i nr SA.32232(2011/X) - *Pomoc na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych* (31,7 mln zł).

Znaczącej pomocy udzielił także Minister Gospodarki zwłaszcza w ramach programów:

- nr X656/2009 - *Pomoc finansowa dla nowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (1 220,8 mln zł);
- nr N 436/2008 - *Pomoc na nowe inwestycje w zakresie rozwoju przemysłu dla odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* (53,1 mln zł);
- nr X327/2009 - *Pomoc publiczna na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy jednostek wytwarzających energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* (214,6 mln zł).

Ponadto **Minister Gospodarki**, podobnie jak w roku poprzednim ale w większym zakresie, udzielił **pomocy indywidualnej** w formie dotacji na nowe inwestycje oraz tworzenie nowych miejsc pracy w kwocie **68,9 mln zł**. Pomoc tę stanowiły dotacje budżetowe udzielane w ramach tzw. programów wieloletnich, uchwalanych na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z późn. zm.). Największej pomocy indywidualnej Minister Gospodarki udzielił spółce Mando Corporation Poland Sp. z o.o. w kwocie 15,1 mln zł.

Pomoc regionalna udzielana była również przez **Bank Gospodarstwa Krajowego**, przede wszystkim w ramach programu pomocowego:

- nr X846/2009 - *Kredyt technologiczny* (719,4 mln zł),

oraz **Władzę Wdrażającą Programy Europejskie** w ramach programu:

- nr X427/2010 - *Pomoc finansowa udzielana przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie na dostarczenie usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (189,7 mln zł).

Pomocy regionalnej udzieliły także **fundusze ochrony środowiska**, przede wszystkim w ramach programu:

- nr XR18/2007 - *Program pomocowy w zakresie regionalnej pomocy publicznej na niektóre inwestycje w ochronie środowiska* (296,6 mln zł),

z czego 95% udzielił **Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, a 5% - **prezisi zarządów funduszy wojewódzkich**.

Gminy udzieliły pomocy regionalnej zwłaszcza w formie ulg w podatkach i opłatach lokalnych (103,6 mln zł).

Pomocy regionalnej udzielili także **Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu** w ramach programu:

- nr N 435/2008 - *Program pomocy publicznej na budowę i przebudowę sieci dystrybucyjnej gazowej oraz prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego gazowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* (170,8 mln zł),

oraz będący podmiotami udzielającymi pomocy **przedsiębiorcy realizujący programy unijne** przede wszystkim w ramach programu:

- nr SA.32805(2011/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna udzielana przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych* (25,3 mln zł).

3. Pomoc sektorowa

1 865,4 mln zł

Na wstępie należy zaznaczyć, iż zgodnie z przyjętą metodologią do pomocy sektorowej zaliczono jedynie pomoc udzieloną na szczególnych zasadach obowiązujących w określonych sektorach (wynikających ze specyfiki tych sektorów), tj. pomoc ograniczoną jedynie dla danego sektora i niedostępną dla przedsiębiorców działających w pozostałych sektorach. Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z tych sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej lub regionalnej). Do pomocy sektorowej zaliczono również pomoc uznaną za zgodną ze wspólnym rynkiem wprost na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych).

Wartość **pomocy sektorowej** udzielonej w 2012 roku znacząco spadła (o 1 713,5 mln zł). Największy spadek wartości pomocy sektorowej (o 1 638,1 mln zł) odnotowano w sektorze energetyki.

3.1. Sektor górnictwa węgla

Tabela 33.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Gospodarki	399,4	dotacje	399,4
Marszałkowie województw	2,5	zwolnienie z opłaty	2,5
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0,9	zwolnienie z bieżących wpłat	0,9
Suma	402,8		

Pomoc publiczna udzielona w 2012 roku podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla **wyniosła 402,8 mln zł**. Pomoc ta została udzielona w ramach programu pomocowego:

- nr SA.33013(2011/N) - *Pomoc państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2008-2015* (402,8 mln zł).

Największym beneficjentem tej pomocy była **Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.** (383,2 mln zł).

3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej

Tabela 34.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	741,9	rekompensata	741,9
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	57,3	dotacje	57,3
Suma	799,2		

Pomoc dla podmiotów działających w sektorze wytwarzania energii elektrycznej została udzielona w największej części przez **Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki** w ramach programu pomocowego:

- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (741,9 mln zł).

Największą pomoc z tego tytułu uzyskało **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** (205,4 mln zł).

Ponadto **Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu** udzielił pomocy indywidualnej w formie dotacji na budowę transgranicznego elektroenergetycznego połączenia międzysystemowego Polska-Litwa oraz stanowiącą jego część elektrownię Stanisławów spółce **Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A.** (57,3 mln zł) w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

3.3. Sektor kinematografii

Tabela 35.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	75,9	dotacje	75,7
		pożyczki preferencyjne	0,3

Pomoc publiczna dla podmiotów działających w sektorze kinematografii została udzielona w ramach programu pomocowego:

- nr N 292/2009 - Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii (75,9 mln zł).

Największa pomoc w tym sektorze została udzielona spółce Akson Studio Sp. z o.o. (6 mln zł) oraz Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych (5,3 mln zł).

3.4. Sektor gazu ziemnego

Tabela 36.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	303,8	dotacje	303,8

W 2012 roku **Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu** udzielił w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pomocy indywidualnej w formie dotacji z przeznaczeniem na inwestycje w układy przesyłowe gazu ziemnego:

- Operatorowi Gazociągów Przesyłowych **Gaz-System S.A.** (238,2 mln zł),
- oraz na inwestycje w podziemne magazyny gazu ziemnego:
- **PGNiG S.A.** (65,5 mln zł).

3.5. Sektor telekomunikacyjny

Tabela 37.

Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	283,6	refundacje	283,6

W 2012 r. Marszałek Wielkopolski udzielił pomocy **Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej S.A.** (283,6 mln zł) z przeznaczeniem na rozwój łączności szerokopasmowej.

4. Inne przeznaczenia

857,1 mln zł

4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych

Tabela 38.

Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2012 roku

Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	563,2	dotacje	563,2
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	201,4	pożyczki preferencyjne	201,4
Marszałkowie województw	40,7	dotacje	40,7
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	30,4	dotacje	24,3
		rekompensata	5,5
		wniesienie kapitału	0,6
Organy skarbowe	20,2	dotacje	20,2
Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1,2	pożyczki preferencyjne	1,2
Suma	857,1		

W 2012 roku w ramach rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych udzielono pomocy w kwocie 857,1 mln zł. Największą część (ponad 65%) stanowiły dotacje finansowane z opłat abonamentowych udzielone jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (563,2 mln zł).

Prawie 25% (202,6 mln zł) pomocy o tym przeznaczeniu stanowiły pożyczki preferencyjne udzielone ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska we Wrocławiu przedsiębiorstwom zajmującym się gospodarką odpadami¹³, z czego najwięcej otrzymał Zakład

¹³ W przypadku pomocy w ramach rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych przypisanych w niniejszym raporcie NFOŚiGW, WFOŚiGW i marszałkom województw, podmiotem udzielającym pomocy jest organizator usługi (czyli jednostka samorządu terytorialnego) a nie NFOŚiGW, WFOŚiGW czy marszałkowie województw. Niemniej jednak wskazanie jednostek samorządu terytorialnego jako podmiotów udzielających pomocy w tym zakresie wymaga uprzedniego dokonania uzgodnień pomiędzy tymi jednostkami, NFOŚiGW (WFOŚiGW, marszałkami województw) oraz UOKiK, a następnie wprowadzenia odpowiednich zmian w bazie danych zawierających sprawozdania podmiotów udzielających pomocy. Ewentualne zmiany które nastąpią w wyniku tych działań zostaną uwzględnione w raporcie o pomocy publicznej za 2013 r.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Unieszkodliwiania Odpadów Sp. z o.o. ze Szczecina (93,5 mln zł) oraz Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne LECH Sp. z o.o. z Białegostoku (53,1 mln zł).

Rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych udzielały także **jednostki samorządu terytorialnego**¹² - łącznie 71,1 mln zł.

Ponadto, 20,2 mln zł dotacji udzieliły **organy skarbowe** na podstawie *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1705).

VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU

3 405,9 mln zł

1. Informacje ogólne

Zgodnie z przyjętą metodologią do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono jedynie pomoc udzieloną na szczególnych (tj. wynikających ze specyfiki sektora) zasadach obowiązujących w następujących sektorach:

- pomoc w sektorze żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu multimodalnego i intermodalnego;
- pomoc w sektorze transportu inną niż wymienioną powyżej;
- pomoc przeznaczoną na rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu (posiadającym klasy PKD zaczynające się od liczby 49, 50, 51 lub 52).

Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z wytycznymi wspólnotowymi w sprawie pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. L 244 z 01.10.2004). W związku z powyższym do pomocy udzielonej w sektorze transportu nie zaliczono m.in. pomocy udzielonej Polskim Liniom Lotniczym LOT S.A., który otrzymał pomoc na ratowanie.

W 2012 roku udzielono 3 405,9 mln zł pomocy publicznej **podmiotom działającym w sektorze transportu**, co stanowiło **16,7% ogólnej wartości udzielonej pomocy**. Z tej kwoty 2 079,7 mln zł udzielono podmiotom działającym w **sektorze transportu kolejowego (ponad 3/5 ogólnej wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu)**. Szczegółowe zestawienie pomocy w sektorze transportu przedstawia tabela nr 39.

Tabela 39.

Pomoc udzielana w sektorze transportu z podziałem na rodzaje transportu w latach 2011-2012

Rodzaj transportu	2011		2012	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
Transport kolejowy	1 935,7	55,2	2 079,7	61,1
Transport lądowy pozostały	1 202,1	34,3	668,6	19,6
Transport rurociągowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport morski	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport śródlądowy	0,7	0,02	0,02	0,001
Transport lotniczy*	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport intermodalny	0,0	0,0	381,0	11,2
Działalność wspomagająca transport**	368,9	10,5	276,6	8,1
Ogółem	3 507,4	100,0	3 405,9	100,0

* W pozycji „Transport lotniczy” uwzględnia się jedynie pomoc dla przewoźników lotniczych, natomiast wsparcie udzielone portom lotniczym (276,6 mln zł w 2012 roku) zostało ujęte w pozycji „Działalność wspomagająca transport”.

** Do działalności wspomagającej transport zalicza się m.in.: działalność portów lotniczych, morskich i śródlądowych, działalność w zakresie przeladunku, magazynowania i przechowywania towarów, działalność agencji transportowych.

Tabela 40.

Organy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2012 roku

Organ udzielający pomocy Główna forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Marszałkowie województw - w tym dotacje	1 837,4 1 433,2
Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej - w tym dotacje	802,0 802,0
Centrum Unijnych Projektów Transportowych - w tym refundacje	614,6 614,6
Prezydenci, burmistrzowie, starostowie, wójtowie - w tym rekompensata	134,1 33,2
Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” - w tym wniesienie kapitału	17,8 17,8
Bank Gospodarstwa Krajowego - w tym inne formy pomocy	0,02 0,02
Ogółem	3 405,9

2. Transport lądowy

W 2012 roku cała pomoc publiczna udzielona w sektorze transportu lądowego, w tym kolejowego została udzielona w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Jej wartość wyniosła 2 748,3 mln zł (80,7% pomocy w sektorze transportu).

Najwięcej pomocy tego rodzaju udzielili marszałkowie województw. W 2012 roku marszałkowie przyznali na ten cel łącznie 1 812,2 mln zł pomocy, z czego 1 277,5 mln zł na podstawie dwóch ustaw:

- ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13, z późn. zm.).

Pomoc ta wypłacana jest przewoźnikom na podstawie umowy zawartej pomiędzy przewoźnikiem kolejowym i samorządem województwa, do którego zadań należy organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów osób. Największa część tej pomocy została udzielona spółce Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (722,4 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili również pomocy podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.) w kwocie 534,5 mln zł.

Pomoc będąca rekompensatą za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym jest udzielana, na podstawie wyżej wymienionych ustaw, także przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. W 2012 roku dotacje Ministra wyniosły łącznie 802,0 mln zł i zostały przekazane wyłącznie przedsiębiorstwom działającym w sektorze transportu kolejowego, z czego 68% otrzymało PKP Intercity S.A. (548,1 mln zł), a 22% - Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (178,3 mln zł).

Natomiast starostowie, prezydenci, burmistrzowie, i wójtowie udzielili podmiotom działającym w sektorze transportu pomocy w formie rekompensaty w kwocie 134,1 mln zł.

3. Transport lotniczy

W 2012 roku cała pomoc publiczna związana z lotnictwem (276,6 mln zł) została udzielona portom lotniczym. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności została ona zaliczona do kategorii „działalność wspomagająca transport”. Prawie 85% tej pomocy (233,6 mln zł) zostało udzielone przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych na podstawie programu N 472/2008 - *Pomoc na inwestycje infrastrukturalne w portach lotniczych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. Największym beneficjentem tej pomocy było Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A., które otrzymało pomoc w wysokości 107,4 mln zł. Znaczną kwotę pomocy uzyskał także Port Lotniczy Poznań-Ławica Sp. z o.o. (88,0 mln zł) oraz Port Lotniczy Szczecin - Goleniów Sp. z o.o. (38,2 mln zł).

4. Transport śródlądowy

Ze środków Funduszu Żeglugi Śródlądowej, którego dysponentem na podstawie umowy z Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej jest Bank Gospodarstwa Krajowego, udzielono w 2012 roku pomocy publicznej w kwocie 0,02 mln zł, zgodnie

z przepisami ustawy z dnia 28 października 2002 r. o Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym (Dz. U. Nr 199, poz. 1672).

5. Transport intermodalny

W 2012 roku Centrum Unijnych Projektów Transportowych po raz pierwszy udzieliło pomocy na podstawie programu pomocowego N 546/2008 - *Pomoc inwestycyjna na rozwój transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*. Pomoc to była udzielana w formie refundacji o łącznej wartości 381,0 mln zł, z czego najwięcej otrzymała spółka HHLA Intermodal Polska Sp. z o.o. (110,5 mln zł). Pomoc o wartości powyżej 50 mln zł otrzymały też: PCC Intermodal S.A. (54,4 mln zł), BCT Bałtycki Terminal Kontenerowy Sp. z o.o. (53,9 mln zł) i DCT Gdańsk S.A. (50,2 mln zł).

6. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie

Głównymi beneficjentami pomocy publicznej udzielonej w 2012 roku w transporcie były spółki: Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (900,7 mln zł) oraz PKP Intercity S.A. (548,1 mln zł).

VII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ

W 2012 roku udzielono przedsiębiorcom pomocy w kwocie 20 379,1 mln zł (tj. 4 869,5 mln euro), z czego 3 405,9 mln zł stanowiła pomoc udzielona w transporcie. Zgodnie z metodologią stosowaną przez Komisję Europejską wszelkie szczegółowe zestawienia i analizy struktury udzielonej pomocy publicznej dokonywane są z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu. Wartość pomocy po wyłączeniu pomocy w transporcie wyniosła 16 973,2 mln zł.

Analizując dane dotyczące lat 2008-2012 można zauważyć, iż **do 2010 roku mamy do czynienia ze stopniowym wzrostem wartości udzielanej pomocy publicznej.** Związane jest to przede wszystkim z uruchamianiem projektów współfinansowanych z funduszy unijnych. Uwzględniając pomoc w sektorze transportu, nastąpił jej wzrost z 14 383,1 mln zł w 2008 roku do 24 087,3 mln zł w 2010 roku. Natomiast **od 2010 roku następuje spadek wartości pomocy (w 2012 roku spadek o 15,4% w porównaniu z rokiem 2010).** Wartość pomocy w 2011 roku w porównaniu z 2010 rokiem uległa zmniejszeniu przede wszystkim w związku z mniejszą wartością regionalnej pomocy inwestycyjnej udzielonej przez marszałków województw, natomiast spadek pomocy w 2012 roku w porównaniu z 2011 rokiem wynika przede wszystkim ze zmniejszenia wartości pomocy udzielonej przez Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Tak jak w latach poprzednich również w 2012 roku najczęściej udzielano pomocy w formach należących do grupy A (dotacje i ulgi podatkowe) - 94,9%, których udział w ostatnich pięciu latach przekraczał poziom 80%. W 2012 roku nie udzielono pomocy w formie z grupy B2 (konwersja wierzytelności na udziały lub akcje) ani w formie z grupy E (inne). Jedyny wzrost wartości udzielonej pomocy zanotowano w grupie C1 (pożyczki preferencyjne) - prawie 5 razy więcej - w wyniku udzielenia pomocy na ratowanie spółce PLL LOT. Natomiast najbardziej dynamiczny spadek wartości pomocy zanotowano w grupie C2 (odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty należności) - 38 razy mniej.

Biorąc pod uwagę przeznaczenie pomocy należy wskazać, iż **w 2012 roku w ujęciu bezwzględny najbardziej spadła, w stosunku do roku poprzedniego, wartość pomocy sektorowej (o 1 713,5 mln zł).** Stało się tak przede wszystkim ze względu na spadek wartości pomocy udzielonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w formie rekompensaty z tytułu dobrowolnego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT) (o 1 314,0 mln zł).¹⁴

Podobnie jak w poprzednich latach, **najwięcej udzielono pomocy regionalnej.** Jej wartość w 2012 roku wzrosła o 25% w porównaniu z rokiem poprzednim, o czym zdecydował głównie wzrost wartości pomocy na wspieranie nowych inwestycji (o 1 553,3 mln zł), przede wszystkim tej finansowanej z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Jeśli chodzi o pomoc horyzontalną, w 2012 roku odnotowano jej niewielki wzrost (o 220,1 mln zł) w porównaniu z rokiem poprzednim oraz jej udziału w ogólnej wartości pomocy (o 3,1 pkt. proc.). Zdecydował o tym przede wszystkim znaczny wzrost wartości pomocy z przeznaczeniem na badania i rozwój (o 774,7 mln zł).

¹⁴ Należy jednak mieć na uwadze, iż zgodnie z przyjętą metodologią dane za 2011 rok uwzględniają wypłacone kwoty zaliczek oraz przynajmniej częściowo korekty Prezesa URE (te, które stały się ostateczne), a dane za 2012 rok uwzględniają wyłącznie kwoty wypłaconych zaliczek.

Wartość pomocy, która nie została zakwalifikowana do żadnej z ww. grup przeznaczeń spadła o 56,8% i była to pomoc stanowiąca rekompensatę dla przedsiębiorców z tytułu realizacji zadań publicznych. Wartość rekompensaty zmniejszyła się przede wszystkim na skutek spadku wartości rekompensaty udzielanej przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (o 1 265,3 mln zł).

Jeśli chodzi o organ udzielający pomocy w 2012 roku **najwięcej** udzielił jej **Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** (2 973,8 mln zł), a następnie **Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości** (2 332,6 mln zł), który udzielił o 38,0% więcej pomocy w porównaniu z rokiem poprzednim. W gronie największych organów udzielających pomocy pozostają **marszałkowie województw** (2 140,6 mln zł), którzy udzieliли pomocy o 33,9% większej niż w roku poprzednim.

Warto również wskazać, iż 5 organów lub ich grup, tj. Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, marszałkowie województw, Minister Gospodarki oraz organy podatkowe udzieliły ponad 65% ogólnej wartości pomocy (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu).

Analizując formę prawną beneficjentów pomocy można zauważyć, że **najwięcej pomocy otrzymały w 2012 roku przedsiębiorstwa prywatne** (78,9% ogólnej wartości pomocy). Ich udział w ogólnej wartości pomocy wzrósł o 18,5 pkt. proc.

W 2012 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **ponad połowa wartości pomocy publicznej została skierowana do przedsiębiorców dużych**. Ich udział zmniejszył się jednak o 12,5 pkt. proc. w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 50,3 %. Należy jednakże zaznaczyć, iż po uwzględnieniu całkowitej wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom (pomoc publiczna i dedykowana małym i średnim przedsiębiorcom pomoc *de minimis*), udział dużych przedsiębiorców w wielkości udzielonej w 2012 roku pomocy wyniósł 41,1%.

Wśród przedsiębiorców, którzy otrzymali pomoc o największej wartości (powyżej 150 mln zł), znajdują się niemal wyłącznie duzi przedsiębiorcy (10 spośród 11). Otrzymali oni w 2012 roku pomoc o łącznej wartości 2,7 mld zł, czyli ponad 15% ogólnej wartości pomocy.

W 2012 roku istniało 129 programów pomocowych¹⁵, w ramach których można było udzielać pomocy. Ta stosunkowo wysoka liczba wynika, przynajmniej częściowo, z dużej liczby programów pomocowych poszczególnych gmin (29 programów) oraz z przyjętej przez Komisję Europejską zasady, iż każda notyfikowana zmiana zatwierdzonego programu pomocowego uznawana jest za nowy, odrębny program. Na podstawie **pierwszych 5 programów wymienionych w załączniku 1 udzielono pomocy w kwocie 7 001,8 mln zł**, co stanowiło **34,3% ogólnej wartości pomocy udzielonej w Polsce**. Na pozostałe **124 programy pomocowe przypada natomiast 44,3% wartości pomocy**. Natomiast w ramach każdego z 25 programów pomocowych udzielono mniej niż 1 mln zł.

Jednocześnie w 2012 roku **nie udzielono pomocy na podstawie 35 programów pomocowych**. Około 1/3 tej liczby stanowią programy zakładające pomoc na realizację dużych inwestycji, gdzie wybór beneficjenta pomocy może być procesem długotrwałym, a około 1/5 uchwały gminne z lat 2006-2007, na podstawie których gminy mogą udzielać pomocy, i choć z takiej możliwości w 2012 roku nie skorzystały, deklarują iż chcą pozostawić sobie taką możliwość na przyszłość. Pewna liczba programów (około 1/9) to programy, które z założenia mają być wykorzystywane tylko w przypadku wystąpienia

¹⁵ Liczba ta uwzględnia pomoc w transporcie oraz pomoc istniejącą przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, wykazaną w załączniku 1 z oznaczeniem PI.

określonych zdarzeń, które w 2012 r. nie wystąpiły. Przykładem są programy wspierania banków i program rekompensaty za szkody spowodowane przez powódzie.

Pozostałą część ogólnej wartości pomocy (tj. 21,3%) stanowi pomoc indywidualna oraz rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

Problematyka wpływu pomocy publicznej na konkurencję jest pochodną ogólnej kwestii zasadności wywierania przez Państwo wpływu na gospodarkę rynkową. Podstawowym założeniem rozważań w tym kierunku jest stwierdzenie, że gospodarka rynkowa, dla której podstawowym warunkiem efektywności jest istnienie konkurencji, nie jest optymalnym sposobem na zapewnienie dostępu do wszystkich dóbr i usług. Niektóre z nich muszą być zapewnione przez państwo a inne uznawane są przez społeczeństwo za takie, które państwo powinno sfinansować i udostępnić obywatelom. Ponadto w czystej gospodarce rynkowej wiele gałęzi gospodarki generuje negatywne efekty zewnętrzne takie jak np. zanieczyszczenie środowiska, które ograniczone być mogą jedynie na skutek interwencji państwa. Ingerencje państwa w gospodarce tłumaczone mogą być również potrzebą wyrównania szans osobom mającym określone trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy jak również potrzebą stymulowania gospodarczego rozwoju jakiegoś regionu, wsparcia handlu zagranicznego czy też promowania nowoczesnych gałęzi przemysłu. Wszystkie wymienione wyżej przejawy zasadnych interwencji Państwa w gospodarkę rynkową naruszają lub mogą naruszać konkurencję. Podstawowym zagadnieniem przy ocenie wpływu pomocy publicznej jest więc nie tylko, czy i jak znaczący był wpływ przyznanej pomocy na konkurencję, ale też, czy dana interwencja państwa osiągnęła zakładany cel przy możliwie najmniejszym naruszeniu reguł funkcjonowania konkurencji na rynku. Należy bowiem pamiętać, iż nazbyt rozbudowany system pomocy publicznej wyeliminować może z danego rynku wszelkie mechanizmy rynkowe, czego skutkiem będzie zmniejszenie się efektywność tegoż rynku.

Przedstawiając ocenę wpływu udzielonej pomocy na konkurencję należy na wstępie zaznaczyć, iż **Prezes UOKiK jako organ krajowy, dokonując takiej oceny może czynić to jedynie z perspektywy krajowej**. Natomiast Komisja Europejska, będąca organem unijnym, bierze pod uwagę szerszy (unijny) kontekst udzielonej przez Polskę pomocy i jej wpływ na przedsiębiorców w innych państwach członkowskich. W związku z powyższym konkluzje w zakresie oceny wpływu udzielonej pomocy na konkurencję dokonane przez Prezesa UOKiK i Komisję mogą się w pewnych sytuacjach różnić.

Ogólną analizę wpływu pomocy publicznej na konkurencję przeprowadzić można w oparciu o cztery podstawowe wynikające z doświadczeń Urzędu oraz materiałów publikowanych przez Komisję Europejską czynniki: **przeznaczenie pomocy**, **sektor**, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy, **poziom selektywności pomocy** oraz **wielkość beneficjenta** i **wartość pomocy** udzielonej pojedynczemu beneficjentowi.

Przeznaczenie pomocy.

Pomoc sektorowa oraz pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowią potencjalnie największe zagrożenie naruszenia konkurencji. Pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowi doraźną reakcję państwa na problemy poszczególnych podmiotów, zwykle bez względu na przyczyny ich powstania (np. niegospodarność, błędy w zarządzaniu) i w pewnych sytuacjach powstrzymuje działanie normalnych mechanizmów rynkowych, które samoistnie eliminują z rynku przedsiębiorstwa nieefektywne, dając miejsce innym sprawniej działającym.

Natomiast **pomoc sektorowa** ze względu na fakt, iż jest dostępna tylko dla przedsiębiorców z danego sektora i w związku z tym **może być bardziej selektywna** niż pomoc horyzontalna i regionalna, **może, co nie znaczy że musi (o czym poniżej), w większym stopniu wpływać na warunki konkurencji**. Z drugiej strony, za pomoc o mniej niekorzystnym wpływie na konkurencję uznaje się pomoc horyzontalną (np. pomoc na badania i rozwój, na zatrudnienie, na ochronę środowiska) oraz pomoc regionalną. Pomoc taka nie jest ograniczona do określonych sektorów, a jej głównym zadaniem jest wsparcie realizacji określonego celu społeczno-gospodarczego, np. zmniejszenie bezrobocia czy też wyrównanie dysproporcji w rozwoju ekonomicznym pomiędzy regionami. Osiągnięcie tych celów rekompensuje ewentualne negatywne skutki wynikające z niekorzystnego wpływu udzielanej pomocy na konkurencję.

Sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy.

Poszczególne sektory działalności gospodarczej różnią się od siebie pod względem struktury, tzn.: liczby działających podmiotów, ich wielkości, udziału w rynku, stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych, nasilenia konkurencji itp. **W zależności od struktury danego sektora, pomoc udzielona podmiotom w nim działającym może wywierać mniejszy lub większy wpływ na konkurencję**. Przykładowo jeśli w danym sektorze występuje tzw. nadwyżka mocy produkcyjnych nawet niewielka wartość pomocy publicznej pozwala poprawić pozycję konkurencyjną beneficjenta w stosunku do jego konkurentów.

Poziom selektywności pomocy.

Aby dany instrument wsparcia (program pomocowy, pomoc indywidualna) mógł zostać uznany za pomoc publiczną musi być selektywny tzn. dotyczyć określonego, ograniczonego kręgu beneficjentów. Jednakże **poziom selektywności poszczególnych instrumentów może być różny**. Im szerszy krąg beneficjentów oraz im większy automatyzm uzyskiwania pomocy (np. pomoc otrzymują automatycznie wszyscy, którzy spełnią określone warunki) tym selektywność jest mniejsza a w konsekwencji **mniejsze zakłócenie konkurencji**. I odwrotnie - wąski krąg beneficjentów będący często pochodną znacznej uznaniowości podmiotów udzielających pomocy (które w ramach obowiązujących przepisów oraz w granicach wyznaczonych przez tzw. swobodę uznania administracyjnego mogą decydować, iż pewnym podmiotom pomocy udzielić a innym odmówić - dotyczy to głównie pomocy przydzielanej w wyniku konkursów) oznacza bardziej niekorzystny wpływ na konkurencję.

Wielkość beneficjenta oraz wartość pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi.

Im większy beneficjent pomocy, tym większy jego udział w rynku i silniejsza pozycja konkurencyjna. Jednocześnie również im większa wartość pomocy, tym większe wzmocnienie pozycji przedsiębiorcy, który ją otrzymał.

Pomoc publiczna udzielana dużym podmiotom dodatkowo wzmacnia ich pozycję, przez co może bardziej ograniczać lub eliminować istniejącą konkurencję lub też utrudniać jej powstanie. Należy jednak zaznaczyć, iż analizowanie wysokości pomocy w powiązaniu z wielkością podmiotu, który ją otrzymał **nie powinno następować w oderwaniu od sektora, w którym dochodzi do udzielenia pomocy a zwłaszcza jego struktury (liczba i wielkość działających w nim przedsiębiorców) oraz poziomu selektywności pomocy (jaka część przedsiębiorców z sektora skorzysta z pomocy)**. Pomoc udzielana symetrycznie wszystkim, nawet dużym, podmiotom działającym na określonym rynku nie musi mieć negatywnego wpływu na konkurencję (np. rekompensaty za rozwiązanie

długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej). Każdy z uczestników rynku otrzymuje wówczas podobną pomoc, zaś uzyskanie lepszych od konkurentów wyników finansowych i możliwości rozwoju nadal zależeć będzie od wzrostu ich efektywności. Jednocześnie, nawet niewielka pomoc udzielona asymetrycznie jednemu z podmiotów na określonym rynku może znacząco poprawić jego pozycję konkurencyjną a tym samym zakłócić działanie mechanizmów rynkowych (np. lokalne rynki transportowe). Ponadto w sytuacji gdy pomocy udzielana jest dużym podmiotom działającym w warunkach monopolu naturalnego na rynkach regulowanych (pomoc dla operatorów sieci przesyłowych i dystrybucyjnych w sektorze gazowym i energii elektrycznej), a więc gdy nie ma i/lub nie może być konkurentów, nie dojdzie do zakłócenia konkurencji (patrzac z perspektywy krajowej)¹⁶.

W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na fakt, iż niekiedy wartość pomocy w podziale według wielkości beneficjentów zależy także od przyjętej konstrukcji programów pomocowych¹⁷, która jednak nie wynika bezpośrednio z celu wspierania określonej grupy przedsiębiorców (dużych, średnich czy małych).

Mając na uwadze ww. czynniki można wskazać kategorie pomocy publicznej udzielonej w 2012 roku mogące potencjalnie stanowić największe zagrożenie naruszenia konkurencji oraz kategorie beneficjentów pomocy, w przypadku których udzielanie znacznej pomocy może wywierać największy wpływ na konkurencję.

W 2012 roku wartość udzielonej **pomocy na ratowanie i restrukturyzację** stanowiła jedynie 2,5% ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej, zatem **miała bardzo ograniczony wpływ na konkurencję**. Udział drugiej spośród potencjalnie najbardziej negatywnych dla konkurencji - pomocy sektorowej wyniósł 11% - znacznie mniej niż w 2011 roku. Ze względu na istotne rozmiary i największe prawdopodobieństwo zakłócenia

¹⁶ Na przykład w decyzji z dnia 6 stycznia 2011 r. w sprawie pomocy państwa nr N 542/2010 (Polska - Budowa transgranicznego elektroenergetycznego połączenia międzysystemowego Polska-Litwa) Komisja uznała, iż mimo że PSE Operator jest wyłącznym operatorem elektroenergetycznej sieci przesyłowej na terytorium Polski to należy uwzględnić fakt, iż Spółka świadczy usługi przesyłowe na rzecz użytkowników polskiej sieci przesyłowej zarówno w handlu krajowym jak i zagranicznym, w ramach przesyłowego systemu połączeń wzajemnych obejmującego swym zasięgiem całą UE. W konsekwencji środek wzmocni pozycję PSE Operator, poprzez dalsze ograniczenie prawdopodobieństwa pojawienia się w przyszłości alternatywnych operatorów przesyłowych na polskim rynku oraz terminowego wybudowania alternatywnych w stosunku do przewidzianego połączeń międzysystemowych z Litwą. Z drugiej jednak strony Komisja uznała, iż projekt zwiększy również konkurencję poprzez otwarcie rynków na obrót energią do Polski i z Polski a żaden z polskich producentów energii, których środek ten mógłby potencjalnie dotyczyć, nie wydaje się mieć decydującej pozycji na rynku ani też czerpać nieproporcjonalnych korzyści z infrastruktury finansowanej ze środków publicznych. Ponadto infrastruktura będzie zarządzana przy zastosowaniu skutecznej zasady dostępu strony trzeciej, zarówno na terytorium Polski, jak i w odniesieniu do samego połączenia międzysystemowego. Zasady dostępu powinny zapewniać potencjalnym klientom należyty udział w korzyściach wynikających z planowanej infrastruktury.

¹⁷ Na przykład w odniesieniu do środków wypłacanych w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych (największy z programów pomocowych - w 2012 roku przyznano w jego ramach 2 962,9 mln zł) pamiętać należy, iż art. 21 ust 1 *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) zobowiązuje pracodawców zatrudniających powyżej 25 pracowników do zatrudnienia minimum 6% osób niepełnosprawnych lub odprowadzania stosownych wpłat pieniężnych do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tym samym mechanizm ustawowy w praktyce zobowiązuje podmioty zatrudniające powyżej 25 osób do uczestniczenia w programie, który dla mniejszych podmiotów jest zupełnie fakultatywny.

konkurencji przez pomoc sektorową warto przyrzeć się bliżej tej kategorii pomocy w kontekście możliwego negatywnego wpływu na konkurencję.

Pomoc sektorową o największej wartości (741,9 mln zł) w 2012 roku udzielono przedsiębiorcom w sektorze elektroenergetycznym z tytułu **rekompensaty za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT)**. Pomoc ta została udzielona w związku z koniecznością zmiany relacji handlowych na rynku energii elektrycznej w związku z liberalizacją tego rynku. Stanowi więc ona więc niezbędny wydatek związany z procesem wprowadzania konkurencji do sektora energetycznego.

Kolejna pomoc sektorowa o znacznej wysokości to **dofinansowanie projektów związanych z rozbudową infrastruktury na rynkach sieciowych** – pomoc udzielona przedsiębiorcy działającemu w sektorze gazowym czy też energetycznym na rozwój infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej. Pomoc na realizację ww. inwestycji, jakkolwiek przyznana dużym podmiotom, nie powinna spowodować negatywnych efektów dla konkurencji gdyż podmioty otrzymujące tę pomoc funkcjonują, z punktu widzenia krajowego, w warunkach monopolu prawnych lub naturalnych. Finansowanie budowy infrastruktury, która następnie udostępniana będzie wszystkim podmiotom gospodarczym na zasadzie dostępu stron trzecich (TPA), konieczne jest dla rozwoju konkurencji na rynkach obrotu energią elektryczną i gazu. Udzielenie więc tej pomocy może mieć pozytywny wpływ na rozwój konkurencji na rynkach powiązanych.

Co więcej inwestycje w połączenia transgraniczne systemów przesyłowych są niezbędne dla poprawnego funkcjonowania konkurencji na rynkach sprzedaży energii elektrycznej i gazu w dłuższym okresie. Dofinansowanie rozwoju infrastruktury sieciowej w ramach pomocy sektorowej wyniosło w 2012 roku 361,0 mln zł.

Podobny charakter ma **pomoc publiczna udzielona przedsiębiorcy w sektorze telekomunikacyjnym**. Podmiot, który otrzymał tę pomoc (Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa SA), realizuje misję publiczną w postaci zapewnienia społeczeństwu dostępu do usług szerokopasmowych. Usługi hurtowe oparte na nowo powstałej infrastrukturze świadczone będą operatorom telekomunikacyjnym na zasadzie równego dostępu, dzięki czemu pozwolą małym i średnim operatorom na dostarczanie usług telekomunikacyjnych dla ludności w obszarach o słabszym poziomie rozwoju infrastruktury. Jednocześnie przy realizacji tej inwestycji przyjęto zasadę, by unikać systemowego powielania istniejących już łącz, co istotnie ogranicza potencjalne zniekształcenie funkcjonowania rynku przez udzieloną pomoc publiczną. Ponadto beneficjent pomocy ma być jedynie właścicielem nowo powstałej infrastruktury, zaś jej operator ma zostać wybrany w drodze przetargu. Uznać należy więc, iż przy realizacji projektu rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej dążono wszelkimi staraniami, by ograniczyć jego wpływ na relacje rynkowe, zaś pożądanym społecznie cel w pełni rekompensuje ewentualne negatywne oddziaływanie udzielonej pomocy na konkurencję.

Trzy powyższe przykłady składają się na prawie 75% przyznanej w 2012 roku pomocy sektorowej. Należy wskazać, iż tylko w niewielkim stopniu pomoc udzielona na realizację ww. inwestycji wpływa na konkurencję na rynkach, na których działają ich beneficjenci, ma zaś zdecydowanie pozytywny wpływ na rozwój konkurencji na rynkach powiązanych. Przyznanie pomocy w tym zakresie traktować należy więc raczej jako działania pro a nie antykonkurencyjne.

Odnosząc się natomiast do pomocy stwarzającej relatywnie mniejsze zagrożenie dla funkcjonowania konkurencji czyli pomocy horyzontalnej (bez pomocy na ratowanie i restrukturyzację), oraz pomocy regionalnej należy zauważyć, iż stanowiły one łącznie 81,5% a więc zdecydowaną większość pomocy publicznej udzielonej w 2012 roku (z wyłączeniem pomocy w sektorze transportu). Biorąc powyższe pod uwagę (a w szczególności wskazane powyżej szczegółowe przeznaczenia pomocy sektorowej),

strukturę pomocy publicznej udzielonej w 2012 roku pod względem przeznaczenia można ocenić pozytywnie.

Przechodząc do wielkości beneficjenta oraz wartości pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi pamiętać należy, iż raport ten nie obejmuje pomocy *de minimis* (pomoc której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat kalendarzowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego). Z tego powodu prezentowane w raporcie dane z samego założenia będą dotyczyć pomocy o większej wartości, której absorpcja najbardziej prawdopodobna jest w dużych podmiotach. W 2012 roku około 50,3% wartości pomocy udzielono przedsiębiorcom dużym, 20,1% przedsiębiorcom średnim, a 29,5% małym i mikro. Budzić to może pewne obawy o negatywny wpływ pomocy publicznej na konkurencję. Gdy jednak uwzględnimy udzieloną pomoc *de minimis* proporcje ulegają nieco zmianie i wyglądają następująco - duzi przedsiębiorcy 41,1%, średni przedsiębiorcy 17,4%, mali i mikro łącznie 41,5%.

Skalę potencjalnego zagrożenia pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi w dużej wysokości w warunkach polskich rozpatrywać można na przykładzie analizy 11 największych beneficjentów którzy otrzymali więcej niż 150 mln zł.

Największym beneficjentem pomocy w 2012 roku był PLL LOT, podmiot działający w sektorze transportu lotniczego. Środki otrzymane przez tego przedsiębiorcę stanowiły indywidualną pomoc na ratowanie, co oznacza, iż stanowiła ona potencjalne wysokie zagrożenie dla poprawnego działania konkurencji. PLL LOT to jeden z największych przewoźników lotniczych świadczących swoje usługi w Polsce¹⁸, a podjęte działania sprawiły, iż na rynku będzie kontynuował działalność przedsiębiorca względnie nieefektywny, który w przypadku braku interwencji nie byłby w stanie kontynuować prowadzonej działalności. Jednocześnie, biorąc pod uwagę zmiany, jakie nastąpiły na węgierskim rynku pasażerskiego transportu lotniczego po upadku spółki Malév¹⁹, wnioskować można, iż w przypadku upadku PLL LOT zmianie uległaby struktura krajowego rynku. Dominujące znaczenie zaczęłyby odgrywać przewoźnicy niskokosztowi (ang. low-cost carrier or low-cost airline) opierający swój model funkcjonowania przede wszystkim na lotach krótkiego zasięgu (tzw. short-haul) z punktu do punktu (ang. point to point). Jednocześnie, biorąc pod uwagę model wykonywania połączeń przez PLL LOT oparty na formule sieciowej (ang. hub and spoke), a także uwzględniając zmiany, jakie zaszły na rynku węgierskim, wnioskować można, iż z lotniska w Warszawie zlikwidowane zostałyby bezpośrednie loty dalekiego zasięgu (tzw. long-haul), bowiem luka powstała na skutek upadku PLL LOT zostałaby prawdopodobnie zagospodarowana przez innego przewoźnika działającego w formule sieciowej. Oceniając wpływ pomocy udzielonej PLL LOT na konkurencję pamiętać należy jednak, iż pomoc ta była stosunkowo niewielka (równowartość ok. 13% wartości przychodów ze sprzedaży w 2011 roku), a forma jej udzielenia (pożyczka) jako forma zwrotna daje przedsiębiorcy mniejszą rzeczywistą korzyść ekonomiczną niż dotacja. Celem udzielenia tej pomocy było zapobieżenie upadłości podmiotu, którego upadek wpłynąłby negatywnie na sytuację ekonomiczną przedsiębiorstw z nim kooperujących (dostawców, partnerów biznesowych). Z doświadczeń węgierskich wynika bowiem, iż upadek firmy Malév operującej w oparciu o węzeł przesiadkowy na lotnisku w Budapeszcie, doprowadził do spadku przychodów generowanych przez podmiot zarządzający ww. lotniskiem oraz pozostałych kooperantów.

¹⁸ Ze statystyk prowadzonych przez Urząd Lotnictwa Cywilnego dotyczących liczby pasażerów obsługiwanych w polskich portach lotniczych w krajowym i międzynarodowym ruchu wynika, iż pod względem ilości przewiezionych pasażerów udział PLL LOT S.A. (łącznie z EUROLOT) w czwartych kwartale 2012 r. wynosił 28,72%, co dawało temu przewoźnikowi pierwsze miejsce w zestawieniu.

¹⁹ Po upadku firmy Malév.

Trzej inni beneficjenci z omawianej grupy największych beneficjentów (**PGE GiEK, TAURON WYTWARZANIE, Elektrociepłownia Nowa Sarzyna**) to podmioty z sektora elektroenergetycznego, którzy otrzymali wspomnianą już powyżej pomoc z tytułu rekompensaty za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT), a więc pomoc, która była konieczna do zwiększenia konkurencji na tym rynku.

Kolejnych dwóch przedsiębiorców (**Telewizja Polska** oraz **Polskie Radio**) uzyskało dofinansowywanie z wpływów abonamentowych (pomoc zakwalifikowana jako rekompensata za realizację usług w ogólnym interesie gospodarczym). Ze względu na fakt, iż pomoc którą otrzymały spółki ma na celu jedynie pokrycie kosztów świadczenia usługi publicznej można uznać, iż nie dochodzi w tym przypadku do naruszenia konkurencji.

Inny beneficjent, który otrzymał pomoc o znacznej wartości (**Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM**) to przedsiębiorca sieciowy prowadzący działalność na rynku, na którym (z punktu widzenia krajowego) trudno jest mówić o konkurencji. Otrzymał on pomoc na inwestycje w system przesyłowy gazu ziemnego, do którego będą miały dostęp wszystkie zainteresowane podmioty zajmujące się obrotem gazem, a więc pomoc która przyczyni się do zwiększenia konkurencji na rynku gazu. Jak to zostało opisane powyżej podobny charakter miała pomoc udzielona **Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej** realizującej budowę sieci szerokopasmowej.

Pozostali beneficjenci to **Spółka Restrukturyzacji Kopalń**, która otrzymała pomoc w ramach programu przeznaczonego dla sektora górnictwa (na realizację zadań związanych z likwidacją kopalń, rekultywacją i naprawą szkód górniczych, zabezpieczaniem przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym kopalń sąsiednich w stosunku do likwidowanych oraz na wypłatę świadczeń pracownikom kopalń likwidowanych) oraz **Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL – Rzeszów** i **Synthos Dwory 7**, którzy otrzymali regionalną pomoc inwestycyjną, przede wszystkim od Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Ministra Gospodarki. Silne probadawczo-rozwojowe i innowacyjne efekty pomocy udzielonej dwóm ostatnio wymienionym beneficjentom mogą zrekomensować ewentualne naruszenie konkurencji na odpowiednich rynkach.

Podsumowując, wydaje się, iż w większości przypadków **pomoc udzielona ww. podmiotom, pomimo, iż są to duzi przedsiębiorcy a pomoc jest znacznej wielkości, nie miała zasadniczo negatywnego wpływu na konkurencję.**

Osobnej analizy wymaga rozpatrzenie **wpływu pomocy publicznej na konkurencję w transporcie. Pomoc udzielana przedsiębiorcom w sektorze transportu wyniosła w 2012 roku aż 3 405,9 mln zł.** Zapewnienie społeczeństwu dostępu do usług transportu zbiorowego jest jednym z niekwestionowanych obowiązków władz publicznych a funkcjonowanie tych usług bez wsparcia ze strony państwa, czyli na zasadach czysto komercyjnych, często nie jest możliwe. Uwzględniając ten fakt podkreślić należy, że ingerencja władz w tym sektorze może być bardzo destrukcyjna dla konkurencji. Nawet niewielka pomoc udzielona przewoźnikowi na rynku lokalnym spowodować może wykluczenie innych podmiotów z rynku lub też zapobiec ich wejściu na rynek. Szczególnie rynek kolejowych przewozów pasażerskich (**61,1% wartości pomocy udzielanej w sektorze transportu**) zasadniczo charakteryzuje się występowaniem deficytu świadczonych usług, co dodatkowo zawęża możliwość występowania konkurencji między przewoźnikami. Pomoc udzielona przewoźnikom kolejowym stanowi więc niejednokrotnie warunek funkcjonowania usług w tym zakresie. Dlatego też nadzwyczaj istotne jest stworzenie konkurencyjnych warunków ubiegania się o status operatora publicznego transportu zbiorowego.

SPIS TABEL

Tabela 1. Formy pomocy publicznej	10
Tabela 2. Przeznaczenia i rodzaje pomocy publicznej	13
Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2012 roku	15
Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2012 roku	15
Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2008-2012	16
Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2008-2012	19
Tabela 7. Formy pomocy publicznej w latach 2008-2012	21
Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2006-2012	22
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2011-2012	23
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2009-2012	26
Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty udzielające pomocy w latach 2011-2012	29
Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2012 roku	33
Tabela 13. Pomoc publiczna według województw w latach 2011-2012	36
Tabela 14. Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2012 roku	38
Tabela 15. Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę i udział liczby beneficjentów pomocy w liczbie przedsiębiorców w podziale na województwa* w 2012 roku	40
Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w latach 2008-2012	42
Tabela 17. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy de minimis w podziale ze względu na wielkość beneficjenta w 2012 roku	45
Tabela 18. Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta w latach 2011-2012	46
Tabela 19. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2012 roku	48
Tabela 20. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2012 roku	51
Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na prace badawczo-rozwojowe w 2012 roku	53
Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska w 2012 roku	54
Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w 2012 roku	55
Tabela 24. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2012 roku	56
Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na szkolenia w 2012 roku	58
Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ratowanie i restrukturyzację w 2012 roku	59
Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na naprawę szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia w 2012 roku	60
Tabela 28. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na promowanie kultury, nauki i oświaty oraz ochronę dziedzictwa kulturowego w 2012 roku	61
Tabela 29. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2012 roku	61

Tabela 30. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kapitał podwyższonego ryzyka w 2012 roku	63
Tabela 31. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych w 2012 roku.	64
Tabela 32. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2012 roku	65
Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2012 roku	68
Tabela 34. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2012 roku.....	69
Tabela 35. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2012 roku	69
Tabela 36. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2012 roku	70
Tabela 37. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2012 roku.....	70
Tabela 38. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2012 roku	71
Tabela 39. Pomoc udzielana w sektorze transportu z podziałem na rodzaje transportu w latach 2011-2012.....	74
Tabela 40. Organy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2012 roku	74

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej ...	6
Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2008-2012.....	17
Wykres 3. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2008-2012 (2008 r. = 100) ...	18
Wykres 4. Dominujące formy pomocy publicznej w 2012 roku	20
Wykres 5. Formy pomocy publicznej w latach 2010-2012	20
Wykres 6. Rodzaje pomocy publicznej w 2012 roku	26
Wykres 7. Rodzaje pomocy publicznej w latach 2009-2012	27
Wykres 8. Pomoc publiczna według województw w 2012 roku	37
Wykres 9. Udział województw w ogólnej wartości pomocy publicznej na tle udziału w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2012 roku	39
Wykres 10. Średnia wartość pomocy publicznej przypadającej na 1 przedsiębiorcę w poszczególnych województwach* w 2011 roku	41
Wykres 11. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2012 roku	42
Wykres 12. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta, z wyłączeniem największych beneficjentów (11 przedsiębiorstw, które otrzymały powyżej 150 mln zł pomocy) w 2012 roku	44
Wykres 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale ze względu na formę prawną beneficjenta pomocy w 2012 roku	46

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Lista programów pomocowych obowiązujących w 2012 roku *

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
1	X306/2009	Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2009 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 8, poz. 43) Art. 26 a-c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.)	—	09.01.2009 - 31.12.2013	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	Pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	-	2 377,51	2 846,05	2 747,53	2 962,93
2	X656/2009	Pomoc finansowa dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. Nr 75, poz. 638, z późn. zm.) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)	—	20.05.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP, szkolenia specjalistyczne	Ministerstwo Gospodarki, Departament Wdrażania Programów Operacyjnych	-	286,96	546,00	1 029,23	1 220,81
3	PL 39/2004	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274, z późn. zm.) Rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	Pomoc regionalna	Urzędy Skarbowe	595,49	483,98	735,01	793,96	1 022,74
4	SA.32806(2011/X) (kontynuacja XR93/2008 i X36/2010)	Program pomocy regionalnej w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 239, poz. 1599) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241).	—	21.12.2010 - 31.12.2013	przedsiębiorcy realizujące nowe inwestycje	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji	Marszałkowie województw	-	-	-	428,90	917,33

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
5	SA.35010(2012/X) (zastąpił X325/2009, SA.32221(2011/X) i SA.32863(2011/X))	Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez PARP w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka	Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 ze zm.) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. poz. 438)	—	21.04.2012 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP, pomoc na szkolenia specjalistyczne	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	-	877,97
6	SA.32863(2011/X) (zastąpił X325/2009 i SA.32221(2011/X))	Pomoc finansowa na badania, usługi doradcze i szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka	Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 ze zm.) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 kwietnia 2008 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. z 2009 Nr 68, poz. 414 ze zm.)	—	18.02.2011 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP, pomoc na szkolenia specjalistyczne	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	1 211,49	766,24
7	C 43/2005	Program pomocowy na pokrywanie kosztów osieroconych powstałych na skutek rozwiązania kontraktów długoterminowych	Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905, z późn. zm.)	25.09.2007	01.04.2008 - 31.12.2025	wytwórcy energii, u których powstały koszty osierocone w wyniku przedterminowego rozwiązania umów długoterminowych	Rozwój sektorowy	Urząd Regulacji Energetyki	1 752,65	2 127,89	1 304,70	2 055,94	741,93
8	X846/2009	Kredyt technologiczny	Rozdział II ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. Nr 116, poz. 730, z późn. zm.)	—	01.07.2009 - 31.12.2013	MŚP	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Bank Gospodarstwa Krajowego	-	6,96	71,51	240,75	719,40
9	X36/2010 (zastąpił XR93/2008)	Program pomocy regionalnej w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 193, poz. 1399, ze zm.) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013	—	01.01.2009 - 31.12.2013	przedsiębiorcy realizujący nowe inwestycje lub tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Marszałkowie województw	-	3 140,52	4 379,45	839,25	609,12

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
10	SA.35857(2012/X) (zastąpił SA.32233(2011/X))	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 215, poz. 1411, Dz. U. z 2012 r. poz. 834)	—	04.08.2012 - 30.06.2014	różne podmioty	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, pomoc na techniczne studia wykonalności, pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP, pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw, pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji, pomoc na tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	-	-	-	-	607,14
11	SA.33013(2011/N) (kontynuacja programu N 575/2007)	Pomoc państwa dla sektora górnictwa węgla kamiennego w latach 2011 - 2015	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2008 - 2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379) Art. 401c ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.)	23.11.2011	23.11.2011 - 31.12.2015	Kompania Węglowa S.A., Katowicka Grupa Kapitałowa, Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	Rozwój sektorowy	Minister Gospodarki, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Marszałek, Marszałek Śląski	-	-	-	407,64	402,82
12	N 546/2008	Pomoc na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach PO IIŚ na lata 2007 - 2013.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 września 2009 r. w sprawie pomocy na projekty w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 150, poz. 1212) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	13.07.2009	do 31.12.2015	przedsiębiorcy prowadzący lub zamierzający prowadzić w Polsce działalność w zakresie transportu intermodalnego	Rozwój sektorowy	Minister Infrastruktury	-	-	-	-	380,96
13	X629/2009	Udzielanie przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy na wyposażenie, tworzenie zaplecza B+R oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 lutego 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wyposażenie, tworzenie zaplecza B+R oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 (Dz. U. Nr 34, poz. 271) Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	04.03.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	4,15	329,27

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
14	XR18/2007	Program pomocowy w zakresie regionalnej pomocy publicznej na niektóre inwestycje w ochronie środowiska	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia programu pomocowego w zakresie regionalnej pomocy publicznej na niektóre inwestycje w ochronie środowiska (Dz. U. Nr 246, poz. 1795, z późn. zm.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	—	01.01.2007 - 31.12.2013	wszystkie przedsiębiorstwa kwalifikujące się do regionalnej pomocy inwestycyjnej	Pomoc regionalna	Fundusze ochrony środowiska	51,27	314,23	294,68	137,76	296,70
15	X134/2010 (przedłużenie XT11/2005)	Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (Dz. U. z 2007 r. Nr 77, poz. 518, z późn. zm.) Art. 12 ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)	—	01.01.2009 - 31.12.2013	pracodawcy zatrudniający młodocianych pracowników	Szkolenia ogólne	Ochotnicze Hufce Pracy	-	368,17	173,23	376,40	280,16
16	N 472/2008	Pomoc na inwestycje w portach lotniczych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie pomocy na projekty infrastrukturalne w zakresie portów lotniczych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 35, poz. 273) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r. Nr 227, poz. 1658 ze zm.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	11.02.2009	05.03.2009 - 31.12.2015	podmioty zarządzające portami lotniczymi, które stanowią część transeuropejskiej sieci transportowej	Rozwój sektorowy, rozwój regionalny	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	-	-	132,95	128,11	251,45
17	N 54/2009	Wsparcie na modernizację systemów przesyłania lub dystrybucji ciepła	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z 2007 r., Nr 140, poz. 984 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1370) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	02.07.2009	02.07.2009 - 31.12.2015	operatorzy sieci dystrybucji ciepła (gminy, przedsiębiorstwa komunalne świadczące usługi publiczne, przedsiębiorstwa świadczące usługi publiczne wybrane na podstawie przetargów nieograniczonych)	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-	-	-	311,26	245,04
18	XR98/2007	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 42, poz. 274, z późn. zm.) Rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	—	01.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Pomoc regionalna	Urzędy Skarbowe	17,10	54,78	91,95	190,02	234,91

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
19	X327/2009	Pomoc publiczna na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy jednostek wytwarzających energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy jednostek wytwarzających energię elektryczną lub ciepło z odnawialnych źródeł energii (Dz. U. Nr 21, poz. 112) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	—	10.02.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc inwestycyjna w obszarze ochrony środowiska na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Instytut Paliw i Energii Odnawialnej	-	-	526,15	418,27	214,60
20	X427/2010 (zmiana X280/2009)	Pomoc finansowa udzielana przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie na dostarczenie usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2010 r. w sprawie udzielania przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie pomocy finansowej na dostarczenie usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu na odcinku „ostatniej mili” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. Nr 170, poz. 1147) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)	—	16.09.2010 - 31.12.2013	MŚP	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, szkolenia specjalistyczne	Władza Wdrażająca Programy Europejskie	-	-	23,84	193,61	189,73
21	N 435/2008	Program pomocy publicznej na budowę i przebudowę sieci dystrybucyjnej gazowej oraz prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego gazowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy i przebudowy sieci dystrybucyjnej gazowej oraz prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego gazowego (Dz. U. Nr 183, poz. 1430) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 oraz Dz. U. z 2007 r., Nr 140, poz. 984) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	05.08.2009	02.11.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Rozwój regionalny	Instytut Nafty i Gazu	-	-	-	169,98	170,76
22	SA.32233(2011/X)	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz.U. Nr 215, poz. 1411) Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz.U. Nr 96, poz. 616)	—	01.12.2010 - 30.06.2014	różne podmioty	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, pomoc na techniczne studia wykonalności, pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP, pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw, pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji, pomoc na tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	-	-	-	6,32	151,69

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
23	N 26/2007	Wsparcie funduszy kapitałowych inwestujących w mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 czerwca 2007 r. w sprawie wsparcia finansowego udzielanego przez Krajowy Fundusz Kapitałowy (Dz. U. Nr 115, poz. 796) Ustawa z dnia 4 marca 2005 r. o Krajowym Funduszu Kapitałowym (Dz. U. Nr 57, poz. 491)	17.04.2007	17.04.2007 - 31.12.2013	różne podmioty	Kapitał podwyższonego ryzyka	Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.	-	-	206,38	230,57	134,76
24	SA.35011(2012/X) (zastąpił X375/2010, X326/2009, X125/2009, X134/2009, X137/2009)	Pomoc finansowa na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013	Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 oraz z 2008 r. Nr 116, poz. 730 i 732) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 13 sierpnia 2008 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. z 2012 r. poz. 350, Dz. U. Nr 153, poz. 956 oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 21, poz. 115)	—	29.03.2012 - 31.12.2013	MŚP	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP, szkolenia specjalistyczne	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	-	131,26
25	X375/2010 (zastąpił X326/2009, X125/2009, X134/2009, X137/2009)	Pomoc finansowa na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 13 sierpnia 2008 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. Nr 153, poz. 956 oraz z 2009 r. Nr 21, poz. 115) Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 oraz z 2008 r. Nr 116, poz. 730 i 732)	—	15.06.2010 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP, szkolenia specjalistyczne	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	4,86	211,56	126,66

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
26	SA.32222(2011/X) (zastąpił X120/2010)	Pomoc publiczna w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. z 2010 r Nr 239, poz. 1598) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241)	—	21.12.2010 - 31.12.2013	różne podmioty	Pomoc na usługi doradcze dla MSP, pomoc na tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu, pomoc na szkolenia specjalistyczne i ogólne, pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych, pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Jednostki samorządu terytorialnego, beneficjenci Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	-	-	-	111,64	123,72
27	X193/2009	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych (Dz. U. z 2008 r. nr 232, poz. 1548) Art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274 oraz z 2008 r. Nr 118, poz. 746) Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. 1992 nr 21 poz. 86 z późn. zm.) Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 2000 nr 14 poz. 176 z późn. zm.)	—	30.12.2008 - 31.12.2013	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego 1 stycznia 2007 r.	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Minister Gospodarki	-	-	3,80	29,33	118,85
28	N 405/2008	Regionalna pomoc inwestycyjna w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (Dz. U. Nr 214, poz. 1661) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - art. 21 ust. 3 (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, oraz z 2007 r. Nr 140, poz. 984) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013	30.06.2009 corrigendum z dnia 01.10.2009	30.06.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Rozwój regionalny, rozwój sektorowy	różne podmioty	-	-	51,27	57,57	103,35

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
29	X288/2009	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości na tworzenie i rozwój infrastruktury turystyki kongresowej i targowej w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na tworzenie i rozwój infrastruktury turystyki kongresowej i targowej w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	—	10.02.2009 - 31.12.2013	jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, przedsiębiorcy prowadzący spółki z udziałem JST lub Skarbu Państwa, podmioty działające na rzecz rozwoju gospodarczego	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	71,02	-	104,93	94,94
30	N 292/2009 (zastąpił N 505/2005)	Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii (Dz. U. Nr 219, poz.1870, z późn. zm.) Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii (Dz. U. Nr 132, poz. 1111, z późn. zm.)	23.10.2009	nieokreślony	podmioty działające w sektorze kinematografii	Wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego	Polski Instytut Sztuki Filmowej	-	-	75,11	145,86	75,94
31	X307/2009	Prace interwencyjne - pomoc w formie subsydiów płacowych	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 stycznia 2009 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne (Dz. U. Nr 5, poz. 25) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)	—	16.01.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych	Starostowie	-	77,07	109,46	43,68	70,64
32	X611/2009	Program pomocy na wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 85, poz. 719) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013	—	05.06.2009 - 31.12.2013	instytucje otoczenia biznesu	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Marszałkowie województw	-	2,37	97,66	67,98	60,59

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
33	N 436/2008	Pomoc na nowe inwestycje w zakresie rozwoju przemysłu dla odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub rozbudowy przedsiębiorstw produkujących maszyny i urządzenia służące do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii oraz biokomponentów i biopaliw ciekłych (Dz. U. Nr 183, poz. 1431) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 oraz Dz. U. z 2007 r., Nr 140, poz. 984) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	05.08.2009	02.11.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Rozwój regionalny	Instytut Paliw i Energii Odnawialnej	-	-	-	-	53,08
34	SA.32805(2011/X)	Regionalna pomoc inwestycyjna udzielana przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 254, poz. 1709) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241)	—	30.12.2010 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Fundusze rozwoju obszarów miejskich	-	-	-	3,18	39,00
35	N 55/2009	Wsparcie na budowę i modernizację sieci elektroenergetycznych umożliwiających przyłączenie i przesył energii ze źródeł odnawialnych	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z 2007 r., Nr 140, poz. 984 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1370) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	13.07.2009	13.07.2009 - 31.12.2015	regionalni operatorzy sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce, operator sieci przesyłowej	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Instytut Paliw i Energii Odnawialnej	-	-	-	-	26,22
36	X147/2008	Warunki i tryb przyznawania pomocy publicznej na realizację projektów celowych	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy publicznej na realizację projektów celowych (Dz.U. z 2008 r. Nr 201, poz. 1241) Art. 10 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049)	—	21.11.2008 - 31.12.2013	przedsiębiorcy, grupy przedsiębiorców, konsorcjum naukowo-przemysłowe, jednostka naukowa	Badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	69,91	85,37	120,27	17,84	24,66
37	SA.32232(2011/X)	Pomoc na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych - regionalna pomoc inwestycyjna	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 117, poz. 787) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241)	—	16.07.2010 - 30.06.2015	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Marszałkowie województw	-	-	11,18	69,75	23,89

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
38	X621/2009	Pomoc na przedsięwzięcia związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych (Dz. U. Nr 97, poz. 814) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	—	23.06.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Pomoc na badania środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-	10,21	8,61	11,94	22,61
39	SA.33608(2011/N) (zmiana N 519/2007)	Pomoc dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności	Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 127, poz. 777 ze zm.) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiezionych Zakładów Pracy (Dz. U. poz. 103)	11.01.2012	nieokreślony	podmioty zatrudniające osoby pozbawione wolności	Zatrudnienie	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	-	-	-	-	21,04
40	X152/2009	Pomoc finansowa na szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. Nr 111, poz. 710) Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275, z późn. zm.)	—	27.06.2008 - 31.12.2013	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Pomoc na szkolenia specjalistyczne i ogólne	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, beneficjenci Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	164,12	229,70	158,30	177,66	19,79
41	N 470/2008	Pomoc na działania rewitalizacyjne	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 117, poz. 787) - z wyjątkiem rozdziału 2 Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r. Nr 227, poz. 1658 ze zm.) - art. 21. 1	20.11.2009	16.07.2010 - 31.12.2013	pomoc na modernizację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych: spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, właściciele domów - pomoc na wspieranie kultury: zabytki dziedzictwa kultury, instytucje kultury (biblioteki, muzea i inne)	Wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego; pomoc na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych (dot. modernizacji budynków mieszkalnych)	Marszałkowie województw	-	-	-	40,84	14,30

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
42	PL 40/2004	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie zwolnień z podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego przed 1 stycznia 2001 r. i zmienionego w trybie art. 6 ustawy z 2 października 2003 r o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	Art. 10 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840, z późn. zm.)	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorstwa duże i z sektora motoryzacji, prowadzące działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	6,56	10,29	10,79	15,18	14,02
43	X328/2009	Pomoc publiczna na inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wysokosprawnego wytwarzania energii	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 stycznia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wysokosprawnego wytwarzania energii (Dz. U. Nr 21, poz. 111) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.)	—	10.02.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc inwestycyjna w obszarze ochrony środowiska, pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-	-	153,22	40,58	11,46
44	N 526/2005	Program ramowy pomocy regionalnej udzielanej przez gminy na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Dz. U. Nr 142, poz. 1017) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613, z późn. zm.)	11.05.2006	11.05.2006 - 31.12.2006	wszystkie rodzaje przedsiębiorstw realizujących inwestycje początkowe lub tworzących nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	7,58	14,82	14,10	12,07	10,48
45	X812/2009	Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej	Art. 32 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.)	—	08.05.2009 - 30.06.2014	pracodawcy prowadzący zakłady pracy chronionej	Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	-	15,26	10,58	-	9,92
46	XR185/2007	Program pomocy dotyczący udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną (Dz. U. Nr 138, poz. 969) Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.)	—	16.08.2007 - 27.08.2008	różne podmioty	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	3,91	5,08	6,34	9,33	9,83

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
47	XR119/2008	Zwolnienia od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiące regionalną pomoc inwestycyjną	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie warunków udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną (Dz. U. Nr 146, poz. 927) Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.)	—	27.08.2008 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna	2543 gminne organy podatkowe, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta	-	0,37	6,38	3,65	8,53
48	N 632/2006	Dotacje do podręczników akademickich	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich (Dz. U. z 2006 r. Nr 127, poz. 888) Art. 109 ust. 5 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. z Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.)	24.01.2007	01.01.2007 - 31.12.2012	polscy i zagraniczni wydawcy działający na polskim rynku	Pomoc na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	9,56	9,55	8,50	8,01	6,57
49	SA.32864(2011/X) (kontynuacja X896/2009)	Pomoc na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 235, poz. 1549) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241)	—	21.12.2010 - 30.06.2014	MŚP	Pomoc na rzecz MŚP na usługi doradcze	Marszałkowie województw	-	-	-	0,02	6,15
50	N 341/2005	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców inwestujących w Specjalnej Strefie Ekonomicznej (Częstochowa)	Uchwała Rady Miasta Częstochowa w sprawie zwolnienia z opodatkowania nieruchomości znajdujących się w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 84 z późn. zm.)	09.09.2005	09.09.2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy w związku z realizacją nowej inwestycji na terenie miasta Częstochowy w obszarze Katowickiej SSE	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Częstochowy	-	-	2,87	2,92	5,46
51	XR128/2007	Program pomocy regionalnej dla podmiotów podejmujących nowe działania inwestycyjne na terenie gminy Świecie	Uchwała Nr 65/07 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie gminy Świecie. Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.)	—	11.07.2007 - 31.12.2008	Podmioty podejmujące nowe działania inwestycyjne na terenie gminy Świecie	Pomoc regionalna	Burmistrz Świecia	-	-	-	5,16	5,24

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
52	PL 41/2004	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie umorzenia przez gminę zaległości we wpłatach podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego do 31 grudnia 2000 r.	Art. 11 ustawy z dnia 16 października 2003 o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 188, poz. 1840)	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy działający w specjalnych strefach ekonomicznych	Pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	5,46	2,91	2,70	3,05	3,60
53	XR173/2007	Wsparcie nowej inwestycji z Funduszu Strefowego	Ustawa z 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840, z 2004 r. Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 141, poz. 997) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie udzielania wsparcia nowej inwestycji z Funduszu Strefowego (Dz. U. Nr 59, poz. 409 oraz z 2007 r. Nr 45, poz. 289)	—	01.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy planujący inwestycje w specjalnych strefach ekonomicznych	Pomoc regionalna	Minister Gospodarki	3,46	-	0,28	0,79	3,60
54	PL 48/2004	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rozwoju Miasta 89/2004/MB	Uchwała Rady Miasta Łodzi w sprawie przyjęcia „Programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rozwoju Miasta” oraz zwolnień od podatku od nieruchomości Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 84 z późn. zm.)	2004	2004 - 31.12.2006	przedsiębiorcy o szczególnym znaczeniu dla rozwoju Miasta Łodzi	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Łodzi	4,49	2,35	2,70	2,81	3,05
55	XE26/2005	Program pomocy w zakresie zatrudnienia w ramach wyłączeń grupowych dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasto Świdnica	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	14.09.2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasto Świdnica	Pomoc na zatrudnienie	Prezydent Miasta Świdnicy	3,05	3,78	3,48	3,37	2,83

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
56	X120/2010 (zastąpił XS226/2008, XT99/2008, XE36/2008)	Pomoc publiczna w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. Nr 90, poz. 557) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. z 2008 r. Nr 224, poz. 1484) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 227, poz. 1658 z późn. zm.)	—	26.05.2008 - 31.12.2013	różne podmioty	Pomoc na usługi doradcze dla MSP, pomoc na tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu, pomoc na szkolenia specjalistyczne i ogólne, pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych, pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Jednostki samorządu terytorialnego, beneficjenci Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	-	70,96	111,46	55,11	2,77
57	N 15/2005	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nowymi inwestycjami na terenie Gminy Wrocław	Uchwała Rady Miasta Wrocław Nr XXII/1816/04 w sprawie w programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nowymi inwestycjami na terenie Gminy Wrocław Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	18.05.2005	24.06.2004 - 31.12.2006	wszystkie rodzaje przedsiębiorstw realizujących inwestycje początkowe na terenie Gminy Wrocław i tworzących nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi w gminie Wrocław	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Wrocławia	1,14	1,39	-	2,67	2,76
58	XR130/2007	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców inwestujących na terenie Gminy Goleniów	Uchwała nr VIII/73/07 Rady Miejskiej w Goleniowie w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy dla przedsiębiorców na terenie Gminy Goleniów Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006r. Nr 121, poz. 844, Nr 220, poz. 1601, Nr 225, poz. 1625, Nr 245, poz. 1775, Nr 249 poz. 1828, Nr 251, poz. 1847)	—	16.05.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy inwestujący na terenie Gminy Goleniów	Pomoc regionalna	Burmistrz Gminy Goleniów	0,13	0,87	0,78	1,99	2,59
59	XR164/2007	Program pomocy regionalnej miasta Łodzi na wspieranie nowych, dużych inwestycji i tworzenie związanych z nimi nowych miejsc pracy	Uchwała Nr VIII/137/07 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych dużych inwestycji i tworzenie związanych z nimi nowych miejsc pracy Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.)	—	09.06.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe duże inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Łodzi	-	1,09	2,24	2,28	2,43

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
60	XR181/2007	Program pomocy w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.) Uchwała nr 157/XIV/2007 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 sierpnia 2007 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	—	01.10.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Częstochowy	-	-	-	1,01	2,13
61	N 625/2005	Program pomocy regionalnej udzielanej w gminie Żarów	Uchwała Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie przyjęcia programu pomocowego dla przedsiębiorców udzielanej w gminie Żarów Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 84 z późn. zm.)	07.02.2006	07.02.2006 - 31.12.2006	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe na terenie gminy Żarów i tworzący nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi w tej gminie	Pomoc regionalna	Burmistrz Miasta Żarów	1,05	3,07	1,99	1,79	1,93
62	XR16/2008	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, przeznaczonych dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Gorzowa Wlkp. oraz na terenie specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych w obrębie miasta Gorzowa Wlkp.	Uchwała Nr XI/158/2007 Rady Miasta Gorzowa Wlkp. z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i na tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, przeznaczonych dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Gorzowa Wlkp. oraz na terenie specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych w obrębie miasta Gorzowa Wlkp. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.)	—	09.06.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją na terenie miasta Gorzowa Wlkp. oraz na terenie specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych w obrębie miasta Gorzowa Wlkp.	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Gorzowa Wlkp.	0,44	-	1,86	1,83	1,92
63	SA.33341(2011/N) (zmiana N 312/2010)	Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych	Art. 61i ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks Wyborczy (Dz. U. Nr 21 poz. 112 z późn. zm.) Art. 30 ust. 2 i art. 33 ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. - Prawo Pocztowne (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 ze zm.) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych (Dz. U. Nr 166, poz. 1123) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 września 2010 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do świadczenia usług pocztowych podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych (Dz. U. Nr 188, poz. 1262).	12.09.2011	12.09.2011 - 31.12.2012	operatorzy pocztowi	Pomoc o charakterze socjalnym przyznawaną indywidualnym konsumentom, pomoc na wspieranie kultury	Minister Infrastruktury	-	-	-	0,60	1,88

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
64	N 5/2007	Program pomocy horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące zastosowaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi zastosowaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców (Dz. U. Nr 61, poz. 385, z późn. zm.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	08.10.2007	01.01.2007 - 31.12.2012	wszystkie rodzaje przedsiębiorstw	Ochrona środowiska	Fundusze ochrony środowiska	9,40	56,32	26,11	2,73	1,75
65	SA.32223(2011/X)	Pomoc na projekty w zakresie badań i rozwoju w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na projekty w zakresie badań i rozwoju w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 113, poz. 754) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241)	—	25.06.2010 - 30.06.2014	różne podmioty	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe	Marszałkowie województw	-	-	-	0,13	1,71
66	X156/2009	Pomoc finansowa na doradztwo udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. Nr 111, poz. 710) Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 oraz z 2008 r. Nr 116, poz. 730 i 732)	—	27.06.2008 - 31.12.2013	MŚP	Pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, beneficjenci Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	0,06	0,18	0,37	1,36	1,48
67	XR127/2007	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego	Uchwała Nr VII/64/07 w sprawie przyjęcia programu regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, ze zm.)	—	29.05.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy z miasta Stargard Szczeciński	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Stargard Szczeciński	0,02	0,20	0,39	1,13	1,36
68	SA.32488(2011/X)	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki	Art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 617 i Nr 257, poz. 1726) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 34)	—	26.01.2011 - 30.06.2014	przedsiębiorcy realizujący projekty badawcze	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe	Narodowe Centrum Nauki	-	-	-	0,08	1,27

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
69	SA.34159(2011/X) (zmiana SA.32555(2011/X))	Warunki i tryb przyznawania pomocy publicznej na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą	Art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615). Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 stycznia 2011 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy publicznej na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą (Dz.U. Nr 18, poz. 92 ze zm.)	—	27.10.2011 - 30.06.2014	różne podmioty	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	-	-	-	-	0,99
70	SA.34331(2012/X) (zmiana X767/2009)	Udzielanie pomocy przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w ramach regionalnych programów operacyjnych	Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 26 października 2011 r. w sprawie udzielania pomocy ze środków instrumentów inżynierii finansowej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 245, poz. 1461)	—	24.11.2011 - 31.12.2013	MŚP	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie, pomoc dla nowo utworzonych małych przedsiębiorstw, na usługi doradcze dla MŚP, na udział MŚP w targach	16 Instytucji Zarządzających 16 Regionalnymi Programami Operacyjnymi (Zarządy Województw)	-	-	-	-	0,94
71	X154/2009	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.) Uchwała Nr X/89/07 Rady Miasta Kutno z dnia 15 maja 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2007 r. Nr 189, poz. 1792)	—	05.07.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Prezydent Miasta Kutno	-	-	-	0,75	0,79
72	N 235a/2010	Program pomocy dotyczący rekompensaty za szkody spowodowane przez powódź w Polsce w maju i czerwcu 2010 r. (poza zakresem załącznika I do Traktatu oraz część sektora leśnego nieobjęta Wytycznymi Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym w latach 2007-2013)	Ustawa z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 123, poz. 835)	06.08.2010	06.08.2010 - 31.12.2012	przedsiębiorcy, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi w maju i czerwcu 2010 r.	Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi	Różne - wymienione w ustawie	-	-	6,96	4,66	0,77
73	XR74/2008	Program pomocy regionalnej na nowe inwestycje	Uchwała Nr XI/75/07 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 7 września 2007 r. w sprawie zwolnień przedsiębiorców od podatku od nieruchomości stanowiących pomoc regionalną na wspieranie nowych inwestycji (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 92, poz. 1269) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	28.09.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje na terenie Kostrzyńsko-Stubickiej SSE - podstrefa Kostrzyn	Pomoc regionalna	Burmistrz Miasta Kostrzyn nad Odrą	0,06	0,24	0,38	0,47	0,68

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
74	XR177/2007	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości (Jelcz-Laskowice)	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.) Uchwała Nr X/74/2007 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 czerwca 2007 roku w sprawie udzielania przedsiębiorstwom pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości	—	01.08.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	-	-	0,01	0,10	0,61
75	XR97/2007	Uchwała nr III/13/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji przeznaczonego dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844)	—	19.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy realizujący nowe inwestycje, prowadzący działalność na terenie Wrocławia	Pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	-	-	-	0,14	0,60
76	X669/2009	Udzielanie pomocy za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 89, poz. 732) Art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 115, poz. 789, z późn. zm.)	—	18.06.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	-	-	21,12	0,90	0,58
77	XE29/2007	Program pomocy w zakresie zatrudnienia w ramach wyłączeń grupowych dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Gminy Miasto Świdnica	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	26.05.2007 - 30.06.2008	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy na terenie miasta Świdnica	Pomoc na zatrudnienie	Burmistrz Miasta Świdnica	0,10	0,61	0,01	0,79	0,57
78	XR101/2007	Program pomocy dotyczący zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	Art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Art. 7 ust 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844)	—	19.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	Pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	0,12	0,34	0,04	0,31	0,54

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
79	N 6/2007	Program pomocy horyzontalnej przeznaczonej na inwestycje służące promocji odnawialnych źródeł energii	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii (Dz. U. Nr 14, poz. 89) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	11.09.2007	01.10.2007 - 31.12.2012	różne podmioty	Ochrona środowiska	Fundusze ochrony środowiska	1,66	12,15	0,91	16,55	0,40
80	X634/2009	Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych stanowiących pomoc regionalną	Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych stanowiących pomoc regionalną (Dz. U. Nr. 116, poz. 734) Art. 67a i art. 67b § 1 pkt 3 lit. l) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.)	—	17.07.2008 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje, nowo powstałe małe przedsiębiorstwa	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Wszystkie podmioty, które udzielają ulg w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa	-	0,27	0,01	-	0,39
81	X678/2009	Zwrot dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 109, poz. 913) Art. 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.)	—	09.07.2009 - 30.06.2014	przedsiębiorcy zatrudniający pracowników niepełnosprawnych	Pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Starostowie i Prezydenci Miast na prawach powiatu, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	-	0,23	0,09	0,22	0,28
82	XR165/2007	Program pomocy regionalnej przeznaczonej na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie miejsc pracy przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii	Uchwała Nr VIII/138/07 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie miejsc pracy przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	09.06.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy rozpoczynający nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy związane z nową inwestycją, przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Łodzi	0,52	0,32	0,29	0,20	0,26
83	N 10/2007	Program pomocy horyzontalnej przeznaczonej na inwestycje służące redukcji emisji ze źródeł spalania paliw	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi redukcji emisji ze źródeł spalania paliw (Dz. U. Nr 209, poz. 1517, z późn. zm.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	05.07.2007	01.01.2007 - 31.12.2012	różne podmioty	Ochrona środowiska	Fundusze ochrony środowiska	27,48	79,48	18,16	11,74	0,19
84	XR59/2008	Program pomocy przedsiębiorcom inwestującym na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego w latach 2007 - 2013	Art. 7 ust. 3 i art. 20b Ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.)	—	05.02.2008 - 31.12.2013	przedsiębiorcy inwestujący na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego	-	-	-	0,45	0,13
85	XR179/2007	Szczeciński Program Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej w Podatku od Nieruchomości	Uchwała Rady Miasta Szczecin z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie przyjęcia Szczecińskiego Programu Pomocy Inwestycyjnej w Podatku od Nieruchomości Art. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	12.09.2007 - 31.12.2010	przedsiębiorcy zatrudniający na terenie gminy Miasto Szczecin	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Szczecin	0,0002	0,003	0,003	0,09	0,10

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
86	XS85/2008	Program pomocy horyzontalnej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na terenie gminy Kartino	Uchwała nr LI/404/06 Rady Miejskiej w Kartlinie z 28 kwietnia 2006 r. (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego nr 71, poz. 1267, nr 114, poz. 2185, z 2007 r. Nr 50, poz. 746, nr 64, poz. 1001) Art. 7 ust. 3 ustawy z dn. 12.01.1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 884 ze zm.)	—	09.06.2006 - 30.06.2008	MŚP	Pomoc dla MŚP	Burmistrz Miasta i Gminy Kartino	0,06	-	0,06	0,06	0,06
87	N 326/2010	Ustawa o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r.	Ustawa z dnia 12 sierpnia 2010 r. o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010 r. (Dz. U. Nr 148, poz. 992)	27.10.2010	27.10.2010 - 31.12.2012	przedsiębiorcy, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi z 2010 r.	Pomoc mająca na celu naprawianie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi	wybrane fundusze pożyczkowe	-	-	16,63	21,05	0,05
88	X522/2009	Refundacja kosztów szkoleń pracowników niepełnosprawnych	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie warunków i trybu dokonywania refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 57, poz. 472) Art. 41 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	—	08.04.2009 - 30.06.2014	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	Pomoc na szkolenia specjalistyczne i szkolenia ogólne	Starostowie	-	0,01	0,003	0,02	0,03
89	XS288/2007	Pomoc publiczna na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w ramach wyłączeń grupowych (Namysłów)	Uchwała Nr XXXIV/261/06 Rady Miejskiej w Namysłowie z dnia 10 kwietnia 2006 r. w sprawie pomocy publicznej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w ramach wyłączeń grupowych na terenie Gminy Namysłów Uchwała Nr IX/72/07 Rady Miejskiej w Namysłowie z dnia 31 maja 2007 r. zmieniająca uchwałę w sprawie pomocy publicznej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w ramach wyłączeń grupowych na terenie Gminy Namysłów Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.)	—	01.02.2007 - 30.06.2008	MŚP	Pomoc dla MŚP	Burmistrz Namysłowa	0,05	0,04	0,03	0,03	0,02
90	SA.35724(2012/X) (zmiana X152/2009)	Pomoc finansowa na szkolenia udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013	Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 4 września 2012 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. poz. 1064)	—	26.09.2012 - 31.12.2013	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Pomoc na szkolenia specjalistyczne i ogólne	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	-	0,02

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
91	N 460/2008	Fundusz Żegluga Śródlądowej	Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o Funduszu Żegluga Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym (Dz. U. 2002 Nr 199 poz. 1672) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie wypłat z Funduszu Żegluga Śródlądowej (Dz. U. 2004 Nr 6 poz. 54) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 kwietnia 2003 r. w sprawie określenia rocznych stawek jednostkowych oraz sposobu dokonywania wpłat do Funduszu Żegluga Śródlądowej (Dz. U. 2003 Nr 88 poz. 812) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie wysokości stawek jednostkowych do obliczania składki specjalnej oraz tryb wypłaty z Funduszu Rezerwowego (Dz. U. 2003 Nr 105 poz. 990) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykorzystania środków Funduszu Żegluga Śródlądowej na realizację przedsięwzięć promujących śródlądowy transport wodny (Dz. U. 2004 Nr 87 poz. 836)	—	11.02.2008 - 11.02.2013	podmioty działające w sektorze transportu śródlądowego wykonujące działalność gospodarczą polegającą na przewożeniu rzeczy śródlądowymi drogami wodnymi	Rozwój sektorowy, ochrona środowiska	Bank Gospodarstwa Krajowego	-	0,39	0,99	0,75	0,02
92	X273/2009	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 30 stycznia 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. Nr 21, poz. 116) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 ze zm.)	—	10.02.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Pomoc na usługi doradcze dla MŚP, pomoc na szkolenia specjalistyczne i ogólne	Ośrodki Innowacyjności znajdujące się na liście projektów indywidualnych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka	-	-	0,002	-	0,004
93	XR176/2007	Program pomocy w formie zwolnień przedmiotowych od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Rawicz w celu udzielenia pomocy regionalnej na wspieranie inwestycji początkowych lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z inwestycją początkową.	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.) Uchwała nr VI/40/07 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z 27 marca 2007 r. w sprawie zwolnień przedmiotowych od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Rawicz w celu udzielenia pomocy regionalnej na wspieranie inwestycji początkowych lub tworzenie nowych miejsc pracy	—	31.05.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Burmistrz Gminy Rawicz	-	-	-	-	0,002
94	PI	Pomoc przyznana przed akcesją, zwłaszcza w formie zwolnień podatkowych, której realizacja (wypłata) nastąpiła w roku xxxx [„xxxx” oznacza rok, za który są dane]	Różne	—	-	różne podmioty	Różne	Różne podmioty	487,26	595,62	1 148,49	963,06	1 032,64

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
95	N 56/2009	Wsparcie na modernizację lub budowę (w miejsce istniejącego systemu) sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z 2007 r., Nr 140, poz. 984 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1370) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	13.07.2009	13.07.2009 - 31.12.2015	regionalni operatorzy sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-	-	-	158,15	-
96	N 196/2008	Pomoc na inwestycje w portach lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie portów lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1356) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2006 r. Nr 227, poz. 1658 ze zm.) 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013	13.07.2009	03.11.2009 - 30.06.2015	przedsiębiorcy zarządzający regionalnymi portami lotniczymi	Rozwój sektorowy, rozwój regionalny	Jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy publiczni	-	-	148,80	130,41	-
97	N 434/2008	Program pomocy publicznej na budowę instalacji do wytwarzania biokomponentów i biopaliw ciekłych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na budowę instalacji do wytwarzania biokomponentów i biopaliw ciekłych (Dz. U. Nr 183, poz. 1429) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 oraz Dz. U. z 2007 r., Nr 140, poz. 984) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	05.08.2009	02.11.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Rozwój regionalny	Instytut Paliw i Energii Odnawialnej	-	-	-	11,47	-
98	PL 44/2004	Program pomocy na wspieranie kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego w formie poręczeń Skarbu Państwa wypłaty odszkodowania z tytułu zniszczenia, uszkodzenia lub kradzieży nieubezpieczonych eksponatów	Art. 23 Ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 174, poz. 1689)	2005	2005 - 31.12.2014	organizatorzy wystaw artystycznych	Wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego	Minister Kultury	-	-	3,65	6,81	-
99	N 364/2010 (zmiana programu N 235a/2010)	Zmiana programu pomocowego dotyczącego rekompensaty za szkody spowodowane przez powódzie w Polsce	Ustawa z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010 r. (Dz. U. Nr 123, poz. 835 po zmianie opublikowanej w Dz. U. Nr 148, poz. 993)	04.10.2010	04.10.2010 - 31.12.2012	przedsiębiorcy, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi w 2010 r.	Pomoc mająca na celu naprawianie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi	organy wskazane w programie	-	-	0,90	4,10	-

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
100	N 599/2005	Wspieranie powstawania funduszy kapitału załączkowego	Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na powiększenie funduszu kapitału załączkowego (Dz. U. Nr 146, poz. 1000) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 759) Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego - Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004 - 2006 (Dz.U. Nr 197, poz. 2023 oraz z 2005 r. Nr 9, poz. 63, Nr 108, poz. 906 i Nr 206, poz. 1716)	19.06.2006	19.06.2006 - 31.12.2007	MŚP, inwestorzy prywatni	Pomoc w formie kapitału podwyższonego ryzyka	Fundusze kapitału załączkowego	30,62	-	0,38	1,70	-
101	XR163/2007	Program pomocy regionalnej miasta Łodzi na wspieranie nowych inwestycji w działalność wytwórczą i tworzenie związanych z nimi nowych miejsc pracy	Uchwała Nr VIII/136/07 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji w działalność wytwórczą i tworzenie związanych z nimi nowych miejsc pracy Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	09.06.2007 - 31.12.2013	podmioty podejmujące nowe inwestycje w działalność wytwórczą i tworzący związane z nimi nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Łodzi	0,07	0,19	0,44	0,74	-
102	X45/2010	Refundacja kosztów szkoleń ze środków Funduszu Pracy	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów szkoleń i wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń (Dz. U. Nr 215, poz. 1669) Art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)	—	02.01.2010 - 30.06.2014	różne podmioty	Szkolenia specjalistyczne, szkolenia ogólne	Starostowie	-	-	0,23	0,004	-
103	XR180/2007	Zwolnienie z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie gminy Kobierzyce	Uchwała nr XI/130/07 Rady Gminy Kobierzyce z dn. 28 czerwca 2007 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie gminy Kobierzyce Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.)	—	28.06.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy inwestujący na terenie gminy Kobierzyce	Pomoc regionalna	Wójt Gminy Kobierzyce	0,39	0,33	0,20	0,002	-
104	X493/2009	Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych w formie: - odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty, - odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek określonych w decyzji, o której mowa w art. 53a, - umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 marca 2009 r. w sprawie udzielania niektórych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych stanowiących pomoc publiczną na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. Nr 59, poz. 488) Art. 67a i art. 67b § 1 pkt 3 lit. h) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	—	29.04.2009 - 30.06.2014	MŚP	Pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie dla MŚP, pomoc na usługi doradcze dla MŚP oraz udział MŚP w targach	Wszystkie podmioty, które udzielają ulg w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa	-	-	0,02	0,001	-

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
105	XR99/2007	Uchwała nr III/14/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844)	—	19.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Wrocławia	Pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	-	-	-	-	-
106	N 57/2008	Pomoc operacyjna w zakresie biopaliw	Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2007 r. w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2008-2013 (Dz. U. Nr 110, poz. 757) Uchwała Rady Ministrów nr 134/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie „Wieloletniego programu promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008-2014” (M.P. Nr 53, poz. 607) Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2009 r. Nr 3, poz. 11, z późn. zm.) - art. 89 ust. 1 pkt 3), 7), 8), art. 164 ust. 2 Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 z późn. zm.) - art. 19a Ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.)	18.09.2009	15.10.2009 - 30.04.2011	podmioty działające w sektorze wytwarzania i przetwarzania produktów rafinacji ropy naftowej	Ochrona środowiska	Urzędy i Izby Celne	-	276,18	1 420,04	570,50	-
107	XR100/2007	Uchwała nr III/16/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w zakresie pomocy regionalnej w ramach programu EIT + na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	Art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844)	—	19.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy innowacyjni lub prowadzący działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	Pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	-	-	-	-	-
108	XR178/2007	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości (Głogów)	Uchwała Nr VIII/66/2007 Rady Miejskiej w Głogowie z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie udzielania przedsiębiorcom pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.)	—	01.08.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	Pomoc regionalna	Prezydent Miasta Głogowa	-	-	-	-	-

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
109	XR24/2008	Uchwała nr XIV/92/07 Rady Miejskiej z dnia 24 października 2007 r. w sprawie programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Szubin	Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, z późn. zm.) Uchwała nr XIV/92/07 Rady Miejskiej z dnia 24 października 2007 r. w sprawie programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Szubin (Dz. Urz. Województwa Kuj-Pom. Nr 146, poz. 2501)	—	01.01.2008 - 31.12.2013	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie gminy Szubin	Pomoc regionalna	Burmistrz Szubina	-	-	-	-	-
110	X612/2009	Udzielanie przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, 2007-2013 (Dz. U. Nr 70, poz. 604) Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007r. Nr 42, poz. 275, z późn. zm.)	—	08.05.2009 - 31.12.2013	podmioty działające na rzecz innowacyjności, jednostki samorządu terytorialnego oraz związki JST	Pomoc na usługi doradcze dla MŚP, szkolenia specjalistyczne, szkolenia ogólne	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	55,20	-	-
111	X761/2009	Program pomocy publicznej na wspieranie inwestycji w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym w zakresie regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy de minimis w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej na wspieranie inwestycji w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym w zakresie regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy de minimis w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (Dz.U. Nr 107 poz. 893) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712)	—	07.07.2009 - 31.12.2013	podmioty inwestujące w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym oraz wyjątkowe atrakcje turystyczne	Regionalna pomoc inwestycyjna i pomoc na zatrudnienie	Polska Organizacja Turystyczna	-	15,32	81,50	-	-
112	X55/2010	Fundusz innowacyjności tworzony przez centra badawczo-rozwojowe	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie funduszu innowacyjności (Dz. U. Nr 143, poz. 1171) Rozdział 4 i 5 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. Nr 116, poz. 730)	—	17.09.2009 - 30.06.2014	różne podmioty	Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, pomoc na techniczne studia wykonalności, pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla MŚP	Minister Gospodarki	-	-	-	-	-
113	SA.32865(2011/X) (kontynuacja X899/2009)	Pomoc na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 roku w sprawie udzielania pomocy na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 234, poz. 1535) Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241)	—	18.12.2010 - 30.06.2014	różne podmioty	Szkolenia specjalistyczne	Marszałkowie województw	-	-	-	-	-

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
114	SA.33250(2011/X)	Warunki i tryb przyznawania pomocy publicznej na realizację inwestycji w zakresie dużej infrastruktury badawczej służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych	Art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy publicznej na realizację inwestycji w zakresie dużej infrastruktury badawczej służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych (Dz.U. Nr 104, poz. 610)	—	07.06.2011 - 31.12.2013	jednostki naukowe	Regionalna pomoc inwestycyjna	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	-	-	-	-	-
115	SA.33251(2011/X)	Warunki i tryb przyznawania pomocy publicznej na realizację inwestycji budowlanych służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych	Art. 22 ust. 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy publicznej na realizację inwestycji budowlanych służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych (Dz.U. Nr 104, poz. 609)	—	07.06.2011 - 31.12.2013	jednostki naukowe	Regionalna pomoc inwestycyjna	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	-	-	-	-	-
116	SA.33423(2011/X)	Warunki udzielania pomocy publicznej w procesach prywatyzacji	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2006 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej w procesach prywatyzacji (Dz. U. Nr 84, poz. 580, z późn. zm.) Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 z późn. zm.)	—	05.09.2009 - 31.12.2013	różne podmioty	Regionalna pomoc inwestycyjna	Ministerstwo Skarbu Państwa	-	-	0,47	-	-
117	C 34/2007	Wprowadzenie podatku tonażowego w transporcie morskim	Ustawa z dnia 26 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1353)	18.12.2009	01.01.2011 - 31.12.2031	armatorzy	Rozwój sektorowy	Urzędy Skarbowe	-	-	-	-	-
118	N 8/2007 (przedłużenie PL 19/2004)	Program pomocy horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące poprawie jakości paliw i technologii silnikowych	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na inwestycje służące poprawie jakości paliw i technologii silnikowych (Dz. U. Nr 89, poz. 547, z późn. zm.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	05.12.2007	05.12.2007 - 31.12.2012	różne podmioty	Ochrona środowiska	Fundusze ochrony środowiska	-	-	-	-	-
119	N 9/2007	Program pomocy horyzontalnej na ochronę środowiska przeznaczonej na inwestycje służące ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych (Dz. U. Nr 62, poz. 392, z późn. zm.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	18.10.2007	18.10.2007 - 31.12.2012	wszystkie przedsiębiorstwa	Ochrona środowiska	Fundusze ochrony środowiska	-	0,04	-	-	-

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
120	N 195/2008	Pomoc na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych	Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 52, poz. 430) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju 16 Regionalnych Programów Operacyjnych 2007-2013	12.11.2008	15.04.2009 - 30.06.2015	przedsiębiorstwa zarządzające infrastrukturą transportu multimodalnego lub prowadzące działalność gospodarczą związaną z transportem multimodalnym	Rozwój sektorowy	Marszałkowie województw	-	-	-	-	-
121	N 568/2009	Pomoc publiczna na wspieranie inwestycji w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym w zakresie wspierania kultury i dziedzictwa kulturowego w ramach Działania 6.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej na wspieranie inwestycji w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym w zakresie wspierania kultury i dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712)	06.07.2010	06.07.2010 - 31.12.2013	podmioty prowadzące działalność związaną z infrastrukturą kulturalną, wspieraniem kultury i ochroną dziedzictwa	Ochrona dziedzictwa, kultura	Polska Organizacja Turystyczna	-	-	154,54	-	-
122	SA.33180(2011/N)	Program pomocy dotyczący rekompensaty za szkody spowodowane przez powodzie w Polsce	Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2011 r. Nr 234, poz. 1385)	20.12.2011	20.12.2011 - 20.12.2017	przedsiębiorcy, którzy ponieśli szkodę w wyniku powodzi	pomoc mająca na celu naprawianie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi	organy wskazane w programie	-	-	-	-	-
123	SA.35723(2012/X) (zmiana X156/2009)	Pomoc finansowa na doradztwo udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013	Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275, z późn. zm.) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 4 września 2012 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Dz. U. poz. 1064)	—	26.09.2012 - 31.12.2013	MŚP	Pomoc na usługi doradcze dla MŚP	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	-	-
124	SA.34471(2012/N) (zwiększenie budżetu programu N 56/2009)	Pomoc na modernizację i wymianę sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z 2007 r., Nr 140, poz. 984 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1370) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 kwietnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej albo sieci ciepłowniczej (Dz. U. Nr 72, poz. 461) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POLIŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POLIŚ	10.09.2012	10.09.2012 - 31.12.2015	regionalni operatorzy sieci dystrybucji energii elektrycznej w Polsce	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-	-	-	-	-

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
125	SA.34472(2012/N) (zwiększenie budżetu programu N 54/2009)	Pomoc na modernizację sieci dystrybucji ciepła w Polsce	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z 2007 r., Nr 140, poz. 984 oraz z 2008 r. Nr 216, poz. 1370) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 kwietnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej albo sieci ciepłowniczej (Dz. U. Nr 72, poz. 461) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 Szczegółowy opis priorytetów POIiŚ Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach POIiŚ	10.09.2012	10.09.2012 - 31.12.2015	operatorzy sieci dystrybucji ciepła (gminy, przedsiębiorstwa komunalne świadczące usługi publiczne, przedsiębiorstwa świadczące usługi publiczne wybrane na podstawie przetargów nieograniczonych)	Rozwój regionalny, Ochrona środowiska	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-	-	-	-	-
126	SA.34081(2011/N) (przedłużenie SA.33008(2011/N))	Czwarte przedłużenie programu wspierania finansowania banków w Polsce	Ustawa z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 39, poz. 308 ze zm.) Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2010 r. Nr 3, poz. 12) Ustawa z dnia 1 lutego 2011 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym oraz ustawy o rekaptalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr 38, poz. 196) Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 186, poz. 1101)	08.02.2012	08.02.2012 - 30.06.2012	banki zarejestrowane w Polsce, zarejestrowane zakłady ubezpieczeń, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, fundusze emerytalne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	Zarządzenie poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki	Minister Finansów	-	-	-	-	-
127	SA.34066(2011/N) (przedłużenie SA.33007(2011/N))	Czwarte przedłużenie programu rekaptalizacji polskich banków	Ustawa z dnia 12 lutego 2010 r. o rekaptalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr 40, poz. 226) Ustawa z dnia 1 lutego 2011 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym oraz ustawy o rekaptalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr 38, poz. 196)	27.02.2012	27.02.2012 - 30.06.2012	banki i zakłady ubezpieczeń mające siedzibę na terenie Polski	Zarządzenie poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki	Minister Finansów	-	-	-	-	-

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Organy udzielające pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2008	2009	2010	2011	2012
128	SA.34811(2012/N) (przedłużenie SA.34081(2012/N))	Szóste rozszerzenie programu wspierania finansowania banków w Polsce	Ustawa z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 39, poz. 308 ze zm.) Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2010 r. Nr 3, poz. 12) Ustawa z dnia 1 lutego 2011 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym oraz ustawy o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr 38, poz. 196) Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. Nr 186, poz. 1101)	09.07.2012	09.07.2012 - 31.12.2012	banki zarejestrowane w Polsce, zarejestrowane zakłady ubezpieczeń, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, fundusze emerytalne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	Zarządzenie poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki	Minister Finansów	-	-	-	-	-
129	SA.34812(2012/N) (przedłużenie SA.34066(2012/N))	Piąte przedłużenie programu rekapitalizacji polskich banków	Ustawa z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr 40, poz. 226) Ustawa z dnia 1 lutego 2011 r. o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym oraz ustawy o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych (Dz. U. Nr 38, poz. 196)	29.06.2012	29.06.2012 - 31.12.2012	banki i zakłady ubezpieczeń mające siedzibę na terenie Polski	Zarządzenie poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki	Minister Finansów	-	-	-	-	-
													16 047,38

* Lista uwzględnia programy pomocowe obowiązujące w 2012 roku oraz programy, których termin obowiązywania wprowadzie upłynął przed 1 stycznia 2012 r., ale na ich podstawie w 2012 r. udzielono pomocy. W przypadku, gdy pomoc została udzielona na kilka lat, zwłaszcza w formie zwolnień podatkowych, dane o niej mogą być przekazywane przez podmioty udzielające pomocy również po upływie okresu obowiązywania programu. Beneficjent nabył bowiem prawo do otrzymania pomocy jeszcze w trakcie tego okresu i zachował je po jego zakończeniu.

Załącznik 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2012 roku

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
1.	SA.35900(2013/NN)	15.05.2013	Polskie Linie Lotnicze LOT S.A.	400,00	Minister Skarbu Państwa	Ratowanie
2.	SA.33222(2011/N)	23.05.2012	Budowa Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej	283,64	Marszałek Wielkopolski	Sektorowa
3.	N 594/2009	15.03.2010	Dotacja na inwestycje w układy przesyłowe gazu ziemnego dla OGP Gaz-System S.A.	238,25	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	Sektorowa
4.	NN 66/2010	15.12.2010	Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A. (ex N 211/2010)	102,37	Minister Gospodarki, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Ochrona dziedzictwa
5.	N 660/2009	23.06.2010	Dotacja na inwestycje w podziemne magazyny gazu ziemnego dla PGNiG S.A.	65,51	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	Sektorowa
6.	SA.35255(2012/N)	19.12.2012	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A.	29,65	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	Sektorowa
7.	N 542/2010	06.01.2011	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A.	27,62	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	Sektorowa
8.	NN 67/2010	15.12.2010	Przedsiębiorstwo Państwowe Kopalnia Soli "Bochnia" z siedzibą w Bochni w likwidacji (dawny N 194/2010)	22,29	Minister Gospodarki, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Ochrona dziedzictwa
9.	SA.36370(2013/X)	28.11.2012	Mando Corporation Poland Sp. z o.o.	15,11	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
10.	SA.36062(2013/X)	18.12.2012	General Motors Manufacturing Poland Sp. z o.o.	15,00	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
11.	SA.35945(2012/X)	29.11.2012	BASF Polska Sp. z o.o.	12,32	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
12.	SA.36218(2013/X)	04.12.2012	Samsung Electronics Poland Manufacturing Sp. z o.o.	7,86	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
13.	SA.32612(2011/N)	19.10.2011	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Puławach sp. z o.o.	5,28	Minister Skarbu Państwa	Restrukturyzacja
14.	SA.33663(2011/N)	21.03.2012	PKS w Ostrowcu Świętokrzyskim S.A.	5,20	Minister Skarbu Państwa	Restrukturyzacja
15.	SA.35030(2012/N)	23.08.2012	State Street Services (Poland) Limited Sp. z o.o.	3,71	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
16.	SA.34756(2012/X)	20.03.2012	Program wieloletni pomocy - dotacja celowa na inwestycję Pittsburgh Glass Works (Poland) Sp. z o.o.	3,58	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
17.	SA.32757(2011/N)	24.01.2012	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Jaśle	3,03	Marszałek Podkarpacki	Oszczędność energii
18.	SA.33150(2011/N)	12.06.2012	Bydgoskie Zakłady Przemysłu Gumowego "Stomil" S.A.	3,00	Minister Skarbu Państwa	Restrukturyzacja
19.	SA.35198(2012/N)	09.10.2012	Euroclear Bank SA/NV	2,70	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
20.	SA.35197(2012/N)	26.10.2012	Nokia Siemens Networks Sp. z o.o.	2,24	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
21.	SA.35250(2012/N)	26.10.2012	Atos IT Services Sp. z o.o.	2,16	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
22.	C 18/2005	22.07.2009	Stocznia Gdańsk	1,87	Prezes Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych	Restrukturyzacja
23.	SA.32831(2011/N)	24.01.2012	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Ropczyce Sp. z o.o.	1,57	Marszałek Podkarpacki	Oszczędność energii

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
24.	SA.32117(2010/N)	30.05.2012	Pomoc na restrukturyzację dla Wytwórni Filtrów "PZL-Sędziszów" S.A.	1,51	Burmistrz Gminy Sędziszów Młp., Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	Restrukturyzacja
25.	SA.35202(2012/N)	22.10.2012	Boshoku Automotive Poland Sp. z o.o.	1,44	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
26.	SA.32832(2011/N)	24.01.2012	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. w Dębicy	1,42	Marszałek Podkarpacki	Oszczędność energii
27.	SA.35141(2012/N)	22.10.2012	Metro Services PL Sp. z o.o.	1,18	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
28.	SA.32830(2011/N)	04.04.2012	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie Sp. z o.o.	1,10	Marszałek Podkarpacki	Oszczędność energii
29.	SA.33998(2011/N)	26.03.2012	Zakład Produkcyjno-Handlowy Artykułów Gospodarstwa Domowego MESKO-AGD sp. z o.o.	0,86	Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	Ratowanie
30.	SA.35251(2012/N)	04.12.2012	Kainos Software Limited Sp. z o.o	0,83	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
31.	SA.35012(2012/N)	17.08.2012	UPS Polska Sp. z o.o.	0,80	Minister Gospodarki	Rozwój regionalny
32.	SA.32965(2011/N)	25.01.2012	Zakład Naprawczy Mechanizacji Rolnictwa w Ostródzie Sp. z o.o.	0,40	Minister Skarbu Państwa	Restrukturyzacja
33.	SA.34088(2011/N)	22.02.2012	PKS w Świdwinie Sp. z o.o.	0,40	Minister Skarbu Państwa	Restrukturyzacja
34.	SA.33317(2011/N)	08.09.2011	PKS Lubliniec	0,34	Minister Skarbu Państwa	Ratowanie
Suma				1 264,25		